

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič. — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

V
današnji
številki

3. stran

Jabolka
letos cenejša

Prodajna cena bo vsekakor nižja od lanske in tudí nižja od predlanske. Za primerjavo navi povem, da smo lani prodajali jabolka po dvesto, predlanskim pa po sto osemdeset starih dinarjev za kilogram.

5. stran

Vodovod,
ceste, turizem

Krajevna skupnost Naklo: 1962 smo uredili pokopališče, 1965 smo postavili spomenik pred šolo. Od 1966. leta do letos pa smo opravili dve pomembni akciji: zgradili smo vodovod in asfaltirali cesto Naklo - Strahinj.

8. stran

Ali lahko carinik
zamiži
na eno oko?

12. stran

Ankaran:
sindikalno
letovišče

22. stran

»Nož ni za klanje
ljudi.«

mešanica kav
EK STRA



VSAKOMUR PRIJA
KAVA ŠPECERIJA

Večja zaposlenost v Škofjeloški občini

V Škofjeloški občini opažajo v prvem polletju letos pospešeno naraščanje števila zaposlenih, na drugi strani pa s povečano gospodarsko rastjo naraščajo tudi potrebe po kadrih. Zato se letos v Škofjeloški občini srečujejo tudi s pomanjkanjem delovne sile in zato številne potrebe delovnih organizacij po novi delovni sili ostajajo nepokrite ali pa se le postopoma uresničujejo. V prvem polletju letos je bilo na področju Škofjeloške občine zaposlenih poprečno 8162 oseb, skupaj z učenci v gospodarstvu pa 8477, kar pomeni 2,7 odstotka več kot v preteklem letu. Največji porast zaposlenih je imela industrija, delno pa tudi gradbeništvo in obrt.

Letos je prek komunalnega zavoda za zaposlovanje iskal zaposlitev 754 oseb, skupaj s tistimi, ki so bili nezaposleni že lani, pa 904. Industrijska in druga podjetja so v šestih mesecih letos prijavila 930 prostih delovnih mest, do konca junija pa je bilo zasedenih že 787 delovnih mest. Se vedno so prosta delovna mesta v industriji — Jelovica, LTH, Termika, Alp-

les in Alpina — in sicer v večini primerov za poklicne delavce ter delavce brez strokovne izobrazbe. Precej nezasedenih mest je še za strokovnjake s srednjo, višjo in visoko izobrazbo.

Konec junija je imel komunalni zavod za zaposlovanje v svoji evidenci 75 nezaposlenih oseb, od tega 42 žensk. Med njimi so bili 3 z višjo šolo, 8 s srednjo, 2 z nižjo strokovno šolo, 15 s poklicno, 10 pričlenih, medtem ko je bilo 37 prijavljenih brez strokovne izobrazbe ali pričutve.

VIII G.

za vsakogar
nekaj
v trgovinah

ZIVILA
K
KRANJ

Srečanje internirank v Kamniku

V nedeljo, 7. septembra, dopoldne se bodo v Kamniku zbrale preživele interniranke iz nemškega taborišča Aichach na Bavarškem. 15. avgusta in 29. septembra 1944. leta so namreč v omenjeno taborišče z dvema transportoma prepeljali iz ženske kaznilnice v Begunjah na Gorenjskem 146 obsojenk Slovensk.

Med obsojenkami so bile tri zapornice obsojene na smrt, vendar so jim kasneje obsodbo znižali na dosmrtno ječo, medtem, ko so bile druge zapornice obsojene za zaporne kazni od dveh do 20 let zapora. Pobudo za omenjeno srečanje je dal odbor za interniranke pri občinskem odboru zveze borcev v Kamniku.

vig

Troboj športnikov slovenskih železarn

Danes se bo na prenovljenem nogometnem igrišču pod Mezakljo začel šesti troboj oziroma tradicionalne letne športne igre treh slovenskih železarn, in to Jesenice, Štore in Ravne. Železarji bodo tekmovali v atletiki, nogometu, plavanju, rokometu, streljanju z malokalibrsko puško in v namiznem tenisu. Skupno bo nastopilo 150 tekmovalcev in tekmovalk.

Uradna otvoritev troboja bo danes popoldne ob 15. uri na nogometnem igrišču. Tekmovalce bo pozdravil direktor železarne Jesenice ing. mag. Peter Kunc.

Tekmovanje bo nedvomno pripomoglo k večjemu zblizjevanju treh slovenskih železarn, kar je v dneh pred referendumom še posebnega pomena.

J. Vidic

KRANJ, sobota, 30. 8. 1969

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik,
in sicer ob sredah in sobotah

V prvih septembrisih dneh bo skozi na novo odprta vrata gorenjskih šol stopilo v učilnice blizu 20.000 mladih ljudi. Šola se pričenja...

Tej veliki množici mladih ljudi, ki ji je treba omogočiti življenska spoznanja, posvečajo gorenjske skupščine posebno skrb. Moč jo je znati v intenzivnih prizadevanjih vseh delovnih ljudi Gorenjske in občinskih skupščin za izgradnjo sodobnejših učnovzgojnih in varstvenih objektov. Tako rastejo danes šole po vsej Gorenjski. Takšnih naporov seveda ne bi zmogli, če ne bi vsi delovni ljudje bili prepričani o pravilnosti začrtane poti in prepričani, da je potrebno, da bodo njihovi otroci stopali v prihodnjih letih v nove sodobnejše šolske prostore ter se v njih ob sodobnejših učilih in sodobnejših učnovzgojnih metodah pripravljal za življenje.

Na območju Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča se je lani v osnovnih šolah šolalo prek 18.000 učencev. Od tega jih je bilo ob zaključku leta 2698 odličnih, 4883 prav dobrih, 6563 dobrih, 2118 zadostnih; torej je osnovno šolo izdelalo 16.262 učencev. Ne glede na to, da ta podatek ni povsem točen, saj mnogi učenci prav te dni opravljajo popravne izpite, smo z lanskoletnimi uspehi lahko zadovoljni.

Uspeh pa je seveda moč pripisati samo delu. Letos smo na naših šolah prvič uveli šestdnevni dopolnilni pouk za učence, ki so imeli popravne izpite. Uspeh ni izostal. Nekatere uvedene novosti — predvsem, da učenec lahko napreduje v višji razred z eno negativno oceno in da lahko dobi spričevalo o dovršeni osnovni šoli tudi če ni opravil popravnega izpita iz tujega jezika — so vsekakor pripomogle k manjšemu »osipu«, a hkrati navrtle šolnikom in nam vsem skupaj kopico vprašanj za razmišljjanje.

Med uspehi preteklega leta ne smemo mimo malih šol. Na Gorenjskem je manj kot 10 odstotkov vseh otrok vključenih v vzgojno-varstvene ustanove. To vznemirljivo številko smo uspešno nadoknadiли z dvomesečnimi malimi šolami. Te naj bi torej prispevale svoj delež k oblikovanju mladega šolarja k njegovi socializaciji. 95 odstotkov v prvi razred vpisanih otrok, vključenih v male šole, je lep uspeh. Upamo, da bo letos še boljši.

K uspehom preteklega leta pa je prispevalo svoj delež tudi urejevanje materialnega položaja pedagoškega kadra. V oceni smo si edini. Začrtana pot je dobra. Treba jo je uresničiti.

Leto se torej pričenja. Z upi, z izkušnjami, s spočitimi močmi. Upajmo, da bo uspešno.

Odpri XV. vinski sejem

Ljubljana, 29. avgusta — Na Gospodarskem razstavilišču so danes popoldne odprli že XV. mednarodni vinski sejem, na katerem sodeluje 464 razstavljavce iz 18 držav. Vzporedno z vinskim sejmom je odprt tudi sejem gostinske opreme. Na dosedanjih vinskih sejmih v Ljubljani

je s svojimi vzorci vin in alkoholnih piča sodelovalo 38 držav z vseh petih kontinen-tov, skupno pa so dosegli ocenili 13.886 vzorcev. Med zanimivostmi naj omenimo še to, da je letos Zvezna republika Nemčija poslala na sejem več vzorcev kot Jugoslavija.

vg

Malo Gorenjcev v vojaških šolah in akademijah

Pristojni organi, predvsem oddelki za narodno obrambo pri gorenjskih občinskih skupščinah se iz leta v leto prizadevajo, da bi v vojaške šole in akademije vstopilo čim več mladih in s tem okreplilo starešinski kader JLA. Zaradi tega so v preteklem šolskem letu skupno zavodili za zapošlovanje in poklicno usmerjevalnico pripravili vrsto predavanj na osnovnih in srednjih šolah, na katerih so podrobno obrazlagali vojaški poklic ter njegove dobre in slabe strani.

Kakšen je bil odziv? Koliko mladih je že v vojaških šolah in koliko se jih je letos vpisalo? Na oddelkih za narodno obrambo v Kranju, Radovljici, Tržiču, Skofji Loki in na Jesenicah so nam povedali takole:

Kranj. Stipendijo republiškega sekretariata za narodno obrambo že prejema pet dijakov srednjih šol, letos pa sta jo dobila še dva. Omenjeni mladinci se šolajo na elektrotehnični srednji šoli strojne in elektro smeri, dva pa sta na gimnaziji.

Jesenice. Letos je njihov oddelek za narodno obrambo prejel dve prijavi za vpis v vojno akademijo, eno pa z podoficersko šolo. Razen tega ima pet dijakov iz njihove občine vojaško stipendijo na srednjih šolah, kar jih obvezuje, da bodo po končnem šolanju prestopili v vojne akademije in vsaj deset let ostali v vojaški službi.

Škofja Loka. Lani so trije dijaki gimnazije prejeli štipendije republiškega sekretariata za narodno obrambo in bodo po končanem šolanju vstopili na vojaško akademijo. Letos pa se na razpis ni prijavil nobeden.

Radovljica. Dva mladinci sta prejela letos republiško štipendijo. Vpisala sta se na gimnazijo. Eden je z Bledu drugi pa iz Bohinja.

Tržič. Letos so enega sprejeli na letalsko šolo v Mostarju in dva na podoficersko šolo. Razen tega je en mladinc prejel štipendijo sekretariata za narodno obrambo za šolanje na tehnični srednji šoli. Tudi njega čaka po kon-

čani srednji šoli vojaška akademija in vsaj deset let aktivne vojaške službe.

Ceprav je naš pregled skop, nam marsikaj pove. Mladi Gorenjci se premalo vpisujejo na vojaške šole in akademije. Zakaj? Vzrokov zato je več. Niso samo materialnega značaja, ampak splošno življenjskega. Kam po morebitnem izstopu iz vojaške službe. Ali bo oficirju družba priznala kvalifikacijo, ki jo je dobil v vojaški šoli ali ne? Storjeni so že prvi koraki, a kljub vsemu to še marsikaterga mladega, ki bi bil praviljen vstopiti v vojaški poklic, moti.

J. Košnjek

Seja IO občinske konference SZDL
Radovljica

Septembra volilne konference KO SZDL

V četrtek popoldne je bila v Radovljici seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. V prvi točki dnevnega reda so razpravljali o pripravah na volilne konference krajevnih organizacij socialistične zveze v občini in o sklicu občinske volilne konference.

Člani izvršnega odbora so sklenili, da bodo prihodnji mesec v vseh krajevnih orga-

nizacijah socialistične zveze v občini krajevne volilne konference, na katerih bodo izvolili med drugim tudi člane za občinsko konferenco SZDL. Pred tem pa bodo o vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih pripravah na konference razpravljali tudi krajevni politični aktivi. Sklenili so, da bo občinska volilna konferenca sredi oktobra letos.

V nadaljevanju seje pa je predsednik radovljiske občinske skupščine Stanko Kajdiž seznanil člane izvršnega odbora o pripravah na gradnjo novih šol v občini, za katero so se občani in delovne organizacije odločili na referendumu o samoprispevku. Poudaril je, da se osnovni načrti do sedaj niso nič spremenili, in da se bo prihodnjo pomlad začela gradnja vseh osnovnih šol hkrati. Tako trenutno teče postopek okrog ureditve oziroma razlastitve zemljišča, decembra pa bo občinska skupščina obravnavala in sprejela dokončne načrte za vse šole. Tako za tem pa bo dan tudi razpis za gradnjo. »Skratka, vse priprave normalno potekajo,« je dejal tovarš Kajdiž.

V nadaljevanju pa so razpravljali o spremembah zakona o gozdovih, kjer so podprtli stališča republiške konference SZDL in sklenili, da bo sekcija za gozdarstvo pri občinski konferenci SZDL septembra in oktobra pripravila pogovore z lastniki gozdov o predlaganih spremembah. Razpravo so končali s pripombami na odlok o javnem redu in miru, vprašanjih odnosa odbornikov in poslancev do volivev itd.

A. Z.

V Radovljici poslanska pisarna

Člani izvršnega odbora občinske konference SZDL v Radovljici so na zadnji seji v četrtek popoldne sklenili, da bodo v prostorih občinske konference SZDL odprli poslansko pisarno. Za ta sklep so se odločili, da bi bila v prihodnje povezava med volivci in poslanci ter odborniki čim bolj neposredna.

Poslanci bodo navoljo za pogovore z volivci oziroma občani enkrat na štirinajst dni. S tovrstno obliko sodelovanja volivcev s poslanci nameravajo začeti v sredo, 10. septembra. Poslanska pisarna bo ta dan v prostorih občinske konference SZDL v Radovljici odprta od 16. do 18. ure.

A. Z.

Praznik krajevne skupnosti Blejska Dobrava

28. avgusta 1941. leta so pravoborci Janez Žvan iz Gorj, Stane Kersnik z Dobrave, Alojz Prešeren iz Grabna in Franc Konobelj-Slovenko minirali na Blejski Dobravi steber električnega daljnovoda. To je bila prva udarna akcija, ki je močno odjeknila po okoliških vaseh. Iste dne so Nemci v skupini petih talcev v Spodnjih Gorjah ustreli tudi Jožeta Pikona, prvega talca z Blejske Dobrave. V spomin na te dogodke sla-

vi krajevna skupnost zadnje dni avgusta krajevni praznik. Osrednja proslava bo jutri, v nedeljo, dopoldne pred spomenikom žrtvam fašističnega nasilja. Krajevni odbor združenja borcev je na praznovanje povabil tudi vse dobravške pravoborce. Organizirali so tudi srečanje staršev padlih borcev, pravoborcev in aktivistov s področja krajevne skupnosti Blejska Dobrava.

J. V.

V Gorjah bodo praznovali

Krajevna skupnost Gorje v radovljiski občini vsako leto 28. avgusta praznuje krajevni praznik. Tako bodo imeli tudi danes (sobota) ob 18.30 slavnostno sejo sveta krajevne skupnosti in vodstev krajevnih družbenopolitičnih organizacij, ob 19.30 pa bo v domu TVD Partizan v Gorjah slavnostna akademija. Nastopili bodo godba na pihala v narodnih nošah, folklorna skupina Gorje in učenci osnovne šole iz Gorj.

A. Z.

ZDRAVSTVENI DOM KRANJ

proda

naslednja vozila:

1. ZASTAVA kombi

v voznem stanju z 92.000 prevoženimi kilometri

2. campagnola

terensko vozilo s pogonom na štiri kolesa s 23.000 prevoženimi kilometri v zelo dobrem stanju.

Vozilo pod 1. je na ogled vsak dan v reševalni postaji v Kranju, vozilo pod 2. je na ogled vsak dan, razen sobote in nedelje v Zdravstvenem domu Tržič.

ŽELITE ZASTONJ



OSEBNA AVTOMOBILA FIAT 850
ali eno od 200 nagrad?

POTEM VRCUJTE PRI

GORENJSKI KREDITNI BANKI

ki razpisuje stalna nagradna žrebanja lastnikov:

- VEZANIH HRANILNIH VLOG
- DEVIZNIH RACUNOV
- IN VARCEVALCEV (ZA STANOVANJE)

POGOJ: vloga 1000 din
vezana na odpovedni rok dveh let

ali vloga 2000 din
vezana na odpovedni rok enega leta, oziroma varčevanje od dveh let dalje za stanovanjske varčevale.

Prvo žrebanje je bilo

13. avgusta 1969 v Tržiču.

Drugo žrebanje bo

11. februarja 1970 v Kranju.

BLED — JESENICE — KRANJ — TRŽIČ
— RADOVLJICA — SK. LOKA

GORENJSKA

gkb

KREDITNA
BANKA



»Z letosnjem letino Jabolk smo kar zadovoljni.« — Foto: F. Perdan

Kmetijska zadruga Jelovica Radovljica

Jabolka letos cenejša

Izredno dober pridelek jabolk v nasadu v Podvinu

— Kakšne vrste Jabolk pa imate v Podvinu?

Imamo samo jesensko-zimske vrste jabolk; tako koxoranzno reneto, zlato parmeño, jonatan, zlati in rdeči delišes ter nekaj grafenštajna. Pripomniti pa moram, da so vse jablane še razmeroma mlade, saj je nasad star šele sedem do osmih let. To pomeni, da so drevesa še na začetku rodnosti, kajti največjo

rodnost te vrste jablan dosežejo nekako po petnajstih letih.«

— Mimogrede, če bo letosni pridelek za več kot polovico večji od lanskega, kakšna pa bo potem prodajna cena?

»Prodajna cena bo vsekakor nižja od lanske in tudi nižja od predlanske. Za primerjavo naj povem, da smo

lani jabolka prodajali po dvesto, predlanskim pa po sto osemdeset starih dinarjev za kilogram.«

— Kako pa je s prodajo?

»Za zdaj nimamo sklenjenih še nobenih dokončnih pogodb, le Slovenija sadje se zanima, da bi odkupila okrog sto ton. Sicer pa bomo jabolka tako kot prejšnja leta tudi letos prodali kar v nasadu in mislim, da zaradi ugodne prodajne cene ne bomo imeli posebnih težav.«

Nazadnje pa smo inž. Cerneta povprašali, s kakšnimi težavami se srečujejo v zalogi.

»Težav je vsekakor dovolj, so pa podobne težavam, s katerimi se srečuje vse naše kmetijstvo. To so vsekakor dokaj nizke prodajne cene, precej visoki proizvodni stroški, oboje pa potem zavira modernizacijo in boljše ter uspešnejše gospodarjenje. Menim pa, da je položaj naše zadruge v primerjavi z nekaterimi drugimi še malce težji. Kot sem že omenil, je namreč pri nas glavna proizvodnja mleko in sadjarstvo, skupaj s kooperanti, ki jih je prek 400, pa skrbimo še za proizvodnjo semenskega krompirja in plemenskih telec. S tem sem pa naštel že tako rekoč vse.«

Naša dejavnost je torej dokaj specifična in prav zato že nekaj časa razmišljamo, da bi v prihodnje nekatere težave rešili z neko pametno integracijo, do katere pa bi morallo priti na podlagi skupnih dolgoročnih interesov.«

A. Zalar

Predstavljamo vam:

Tovarno usnja Kamnik

Kolektiv tovarne usnja iz Kamnika UTOK se lahko letos pohvali z zelo dobrimi rezultati. Konč prejšnjega meseca so namreč že izvozili za nekaj več kot milijon dolarjev svojih izdelkov, medtem ko je njihov letni plan izvoza milijon 200.000 dolarjev. Zato upravičeno pričakujejo, da bodo že prihodnji mesec izpolnili celoletni izvozni načrt in kar je mogoče najpotembnejše, ves njihov izvoz je namenjen konvertibilnemu tržišču v Zahodni Nemčiji, Italiji in v ZDA. Zanimivo je tudi dejstvo, da kamniški usnjari za svoje izdelke dosegajo na zunanjem tržišču dosti bolj ugodno ceno kot na domačem trgu. Poleg izvoznih uspehov so letos povečali tudi vrednostni obseg proizvodnje, in sicer za 16,7 odstotka in so doslej že izpolnili 51,8 odstotka celoletnega proizvodnega načrta.

V UTOKU so se letos odločili za načrtno modernizacijo strojne opreme in gradnjo skladiščnih prostorov. Tako so pred kratkim že odprli moderniziran obrat za preddelavo svinjske kože po kromovem postopku. Stroje so kupili v tujini in sedaj z enim samim strojem posušje usnje že v eni minutri, medtem ko so prej za to opravilo potrebovali kar dva dni. Poleg novega obrata so opremili tudi laboratorij, v katere preizkušajo postopke strojenja in barvanja usnja. Do konca leta bodo za nove stroje in gradnjo skladiščnih prostorov namenili okoli šest milijonov dinarjev. Že sedaj pa se pripravljajo na mednarodni sejem usnja in obutve, ki bo jeseni v Parizu in od katerega si precej obetajo.

V. G.

Elita
Kranj

Pri specializirani prodajalni otroškega blaga BABY na Titovem trgu 23 v Kranju je odprt

ODDELEK ZA OPREMO DOJENČKA

v isti stavbi z vhodom iz Jenkove ulice

Pri nakupu kompletne opreme za dojenčka ali otroškega vozička odobrimo kredit brez porokov!

OBISCITE TUDI NASO PRODAJALNO BABY IN OGLEJTE SI ZALOGO OTROSKE JESENSKO ZIMSKE KONFEKCIJE, PLETENIN IN IGRACI!

Razstava stanovanj in stanovanjske opreme pod naslovom

STANOVANJE DANES

OD 6. DO 15. SEPTĒMБRA V STOLPICU PRI »SUPERMARKETU UNION« (NOVA BLAGOVNA HISA NASPROTI ŽELEZNISKE POSTAJE) NA JESENICAH. RAZSTAVA BO ODPRTA VSAK DAN, TUDI OB NEDELJAH, OD 9. DO 18. URE



Obisk v domu dr. Franca Berglja

Daleč stran od avtomobilskih cest in hrupnega življenga stanovanjskega naselja Plavž na Jesenicah — ob vznožju ceste v jeseniške rovte — stoji že iz let pred vojno velika stavba socialno zdravstvenega zavoda dr. Franceta Berglja. Po skrbno pometenih stopnicah in dvorišču, na katerem ni niti koščka zavrnjenega papirja, pride obiskovalec na teraso, kjer ob lepih sončnih dneh počivajo ljudje, ki jih je pot usode v jeseni njihovega življenga pripeljala semkaj.

»Trenutno imamo v zavodu 120 oskrbovancev, od tega jih je okoli 40 toliko sposobnih, da pomagajo pri vsakdanjih opravlilih v zavodu, skoraj tretjina pa je težkih bolnikov, ki so več ali manj prizvani na posteljo, pravi tovariš upravitelj, »v zavodu imamo štiri oskrbovanke, ki so starejše od devetdeset let in so še kar dobrega zdravja. Prav iz vseh krajev Gorenjske prihajajo k nam, največ jih je iz radovljiske in jeseniške občine. Večinoma so upokojenci, nekaj pa je

tudi popolnih socialnih podprtancev.

Pri negi bolnikov nam poleg redne zdravniške službe vsako leto pomagajo tudi gojenke medicinske šole na Jesenicah. Vsak mesec imamo sestanek stanovalcev zavoda, pribjemo pa tudi izlete in proslave, med katerimi še s posebno skrbjo proslavo za 7. april, dan zdravja. Letos poleti smo priredili izlet v Velenje, ki se ga je udeležilo 36 oskrbovancev. Pozimi pa bodo stanovalci preživeli večino kar v domu, ob gledanju televizije, branju časopisov in poslušanju radija. Lokacija našega zavoda je zelo primerna, tudi prostori dobro rabijo namen, čeprav je stavba že starejšega datumia. V prihodnje bomo preuredili nekaj prostorov, prav tako pa bomo začeli z gradnjo pribitka.«

Oskrbovanci so se začeli zbirati v veliki jedilnici, kajti bil je čas kosila, sestre pa so s pladnjem hitele po hodnikih in nosile hrano tistim bolnikom, ki so zaradi bolezni prikljenjeni na posteljo. Po kosilu pa so oskrbovanci posedli na terasi ali se odpravili na vzorno urejen vrt pred zavodom, kajti izza oblakov je posijalo toplo poletno sonce.

D. Sedej

KOVINOTEHNA

veletrgovina s tehničnim blagom izvoz-uvoz, CELJE, Mariborska 17

objavlja prosti delovno mesto

blagajnika

Kandidati za zasedbo delovnega mesta morajo imeti srednjo strokovno izobrazbo ekonomike smeri in vsaj eno leto delovne prakse v fin. računovodskeh poslih.

Osebni dohodki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Podjetje s stanovanjem ne razpolaga. Prijava sprejema kadrovska služba podjetja do 15. septembra 1969. Prijavi je treba priložiti dokazila o zahajevani strokovnosti in dosedanjem delovni praksi.

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov skupščine občine Kranj

razglaša

a) po 43.a členu Temeljnega zakona o delovnih razmerjih naslednja izpraznjena delovna mesta:

1. vročevalca (kurirja) pri Krajevnem uradu Predvor za nedoločen čas s 4 urno zaposlitvijo;
2. vročevalca (kurirja) pri Krajevnem uradu Jezerško za nedoločen čas z 1,5 urno zaposlitvijo;
3. snažilko pri KU Goriča za nedoločen čas z 1,8 urno zaposlitvijo;
4. snažilko pri Krajevnem uradu Mavčiče za nedoločen čas z 1,5 urno zaposlitvijo;
5. izdajatelja spričeval za živino za nedoločen čas z 1 urno zaposlitvijo;
6. konjača za okoliš Cerkle za nedoločen čas z 1,5 urno zaposlitvijo.

b) dve prosti delovni mesti vročevalcev (kurirjev) s polnim delovnim časom za nedoločen čas.

Pogoji:

- a) pod 1 in 2: osnovna šola, 3 mesece delovnih izkušenj
- pod 3 in 4: nekvalificiran delavec ali delavka
- pod 5: osnovna šola
- pod 6: osnovna šola, zaželena praksa v mesarski stroki

b) osnovna šola, 1 leto delovnih izkušenj; prednost imajo kandidati z območja Kranja.

Rok za pričlanitev je 15 dni po objavi.

Kandidati naj vložijo ponudbe s kratkim življepisom, kolkovane z 2,00 din ter dokazila o strokovnosti in delovnih izkušnjah na naslov: Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov skupščine občine Kranj.

Sprašujemo

predsednika Lovske zveze za Gorenjsko tov. Miloša Kelihha

»Gorenjska s svojimi naravnimi lepotami je že tako ali tako izrazito turistična dejela in ima na tem področju tudi v prihodnje še velike perspektive. Malce manj pa je morda na Gorenjskem poznan tako imenovani lovni turizem.

Tovariš Kelih, vi ste predsednik Lovske zveze za Gorenjsko. Povejte nam prosim, kako se Lovska zveza oziroma lovske družine na Gorenjskem pripravljajo na sezono, kakšno je zamiranje tujcev za tovrstno turistično dejavnost in kako lovske družine oziroma Lovska zveza skrbijo za razvoj takšnega turizma?«

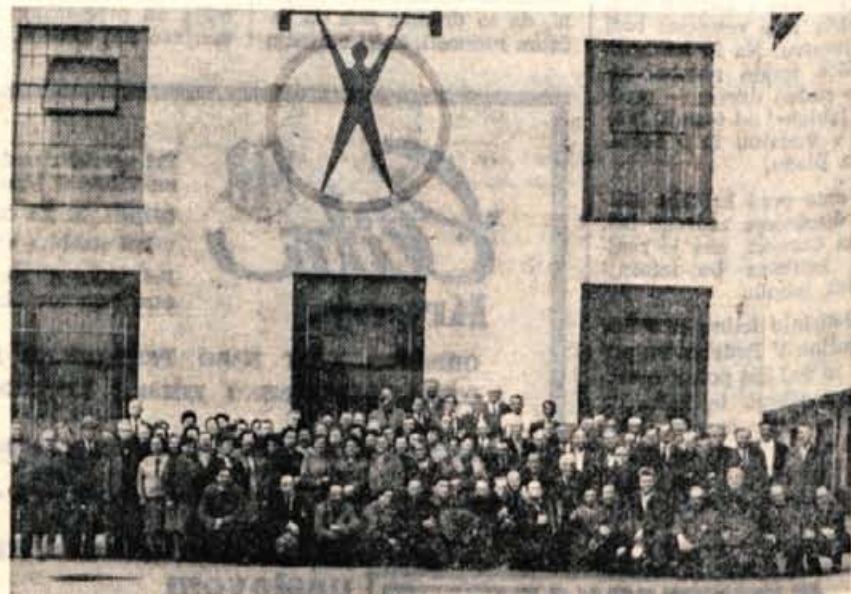
»Vse lovske družine kakor tudi Lovska zveza se zavzemajo, da bi se lovni turizem na Gorenjskem čim bolj razvil. Zato družine vsako leto rezervirajo določeno število divjadi za odstrel. Tako so letos rezervirale 31 gamsov, 119 srnjakov, 113 zajcev, 2 divja pršiča, 21 velikih petelinov, 8 rulcev, 12 jerebov, 435 fazanov, 164 poljskih jerebic itd.

Prav zato pa lovske družine iz leta v leto skrbijo za vlaganje žive divjadi oziroma osvežitev krvi. Lani so tako lovske družine na Gorenjskem vložile 235 zajev in 1259 fazanov. Vrednost le-teh pa presega 8,5 milijona starih dinarjev. Podobno pa bodo vlaganja za osvežitev krvi tudi letos.

Kako močno je razvit lovni turizem na Gorenjskem, pa nam najlepše pove podatek, da je lani znašal izkupiček od tovrstne dejavnosti v vseh petih gorenjskih občinah nekaj več kot deset tisoč dolarjev. Za letos pa lahko računamo, da bo ta še večji.«

A. Zalar

Vabilo upokojencem tovarne SAVA Kranj



Industrija gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov SAVA Kranj vabi vse upokojene člane kolektiva na dvodnevni brezplačni izlet v Crikvenico.

Odhod izpred obrata II. bo 8. septembra ob 15. uri. Prijave sprejema oddelek za socialno varstvo do 4. septembra.

Krajevna skupnost Naklo

Vodovod, ceste, turizem

»Naša krajevna skupnost ima v prihodnje še lepe perspektive. Z uresničitvijo nekaterih načrtov bo postala pravo predmestje Kranja.«

Krajevna skupnost Naklo z naselji Naklo, Malo Naklo, Strahinj, Okroglo Cegelnica, Pivka Polica in Žeje leži severozahodno od Kranja. Od mesta je oddajena dobrini pet kilometrov, zaradi gorenjske ceste pa je dobro povezana z vso Gorenjsko posebno pa s Kranjem. Predsednik krajevne skupnosti je eno leto upokojenec Janez Mohar, ki je bil pred tem dolga leta njen tajnik.

V zadnjih štirih, petih letih se je ta krajevna skupnost hitro razvijala. Stevilo hiš v vseh osmih naseljih se je povečalo za okrog 110, vsaka druga do tretja hiša ima že televizor, skoraj vsaka hiša radioaparat. Trenutno ima krajevna skupnost okrog dva tisoč prebivalcev, zaradi hitre se razvijajočega turizma (v Naklem je zraslo namreč več novih hiš s turističnimi sobami) pa se v poletnih mesecih število prebivalcev tudi močno poveča. Pa tudi sicer je sestav prebivalcev precej raznoliken; nekako 70 odstotkov je delavec in 30 odstotkov kmetov.

Ko smo pred dnevi v Strahinju 87 obiskali predsednika krajevne skupnosti Janeza Moharja (prebivalci ga poznamo kar pod imenom Mohar), nam je povedal, da se krajevna skupnost lani po nekem čudnem naključju ni najbolje odrezala v akciji Leto krajevnih skupnosti.

»Imeli smo nekaj organizacijskih težav in tako nismo prikazali vseh delovnih uspehov. Vendar pa še zdaleč nis, da prebivalci krajevne skupnosti v minulem in prejšnjih letih niso nič naredili. Če namreč pogledamo nekatere akcije v zadnjih letih, potem te zgovorno kažejo na prizadevanja vseh občanov.«

Tako smo na primer 1962. leta uredili pokopališče, naslednje leto smo podrli Kramerjevo hišo, 1964. leta smo povečali število svetlobnih telov v javni razsvetljavi, 1965. leta postavili spomenik pred

šolo. Od 1966. leta do letos pa smo opravili dve pomembni akciji: zgradili smo vodovod in asfaltirali cesto Naklo—Strahinj.«

»Se ne motim, ste se za gradnjo vodovoda odločili na referendumu o samopriskrbi?«

»Da, 1. in 2. oktobra 1966 smo imeli referendum, kjer smo se odločili za gradnjo vodovoda. In akcija je uspela. Lani smo z izgradnjo vodovoda rešili dolgoletni problem pomanjkanja vode v Strahinju in drugih naseljih. Podobno pa smo pred kratkim uredili tudi asfaltiranje ceste Naklo—Strahinj. Nekaj so prispevali prebivalci, nekaj krajevna skupnost ostalo pa občinska skupščina oziroma Cestno podjetje Kranj.«

— In kakšne želje oziroma potrebe imate v prihodnje?

»Želja in potreb je več kot jih zmorno. Naklo pa tudi

druga naselja v krajevni skupnosti imajo v prihodnje še lepe perspektive. Gradila se bodo javna skladišča in tovarna postaja, predvidena je gradnja nove osemletke, prav gotovo se bo razvijal tudi turizem. Skratka, po uresničitvi teh in še nekaterih drugih načrtov se mi zdi, da bo Naklo postalo v prihodnje pravo predmestje Kranja.«

— Kaj pa nova šola?

»Vem, na kaj mislite. Trenutno sta v razpravi dve varianti. Osebno se bolj navdušujem za varianto A, vendar pa je to zemljišče močvirnato, razen tega pa se prav na tem zemljišču ob večjih nalinjih zlivajo trije hudourniki: iz Malega Nakla, Cegelnice in Strahinja. Treba bi bilo urediti hudournike in izsušiti zemljišče. Morda pa ne bi bilo slabo razmisli tudi o tretji varianti, severno oziroma zahodno od Nakla (glede na Duplje in Podbrezje).«

Pogovor je potem stekel o kulturni in športni dejavnosti ter o drugih prizadevanjih. Tovariš Mohar pravi, da je kulturno življenje kar živahno, lahko pa bi bilo tudi boljše. Vendar pa jih tare največja težava; treba bi bilo popraviti kulturni dom, ki že skoraj razpadla.

Zelo prizadevni pa so v Naklu mladinci TVD Partizana. Ti bodo za domom s prostovoljnimi delom pripravili



Janez Mohar

rokometno igrišče, ki ga bodo kasneje s pomočjo Partizana, krajevne skupnosti in Cestnega podjetja asfaltirali.

»Pa tudi sicer so bili mladinci Partizana pri raznih akcijah kar prizadevni; žal pa moram reči, da mladinska organizacija ni več tako živahna, kot je bila morda pred petimi, šestimi leti. Sicer pa ne mislim ocenjevati dela nekaterih krajevnih organizacij. Rad bi povedal le to, da bi bila včasih med njimi oziroma svetom krajevne skupnosti potrebna večja povezanost ob nekaterih večjih akcijah.«

A. Zalar

RAZGLASAMO

prosto delovno
mesto

kurirja

z zaposlitvijo
s polnim
delovnim časom.

Pogoji: končana osnovna šola.

Poskusno delo bo trajalo 3 mesece. Zaposlitev možna takoj. Zaposlitev primerna za mlajšo osebo, lahko tudi žensko. Prijave dostavite v 8 dneh na Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj Cesta JLA 6/V.

Vaš stolpec

«Prijazen oskrbnik»

Ko sta v petek, 22. avgusta, okoli 11. ure dopoldne dve premočeni planinki vstopili v Tičarjev dom na Vršiču, sta si oddahnili, saj sta mislili, da bosta lahko posušili premočeno obleko.

Strežajo in kuhanico v domu sta zaprosili, če lahko posušita le par pumparic in srajco. Oboje je strežajka odnesla v kuhanijo, pa se je kmalu z njihovo premočeno obleko vrnila z besedami, češ oskrbnik doma ne pusti, da bi sušili. »Res lep oskrbnik odnos do premočenih planink.« Verjetno se bosta drugič raje izognili Tičarjevemu domu. —dh

Nevaren prehod

Odkar imamo na Bohinjski Beli novo samoposredno trgovino je treba pogosto hoditi čez cesto, kar pa je včasih kar precej tvegano, ker je dosti prometa.

Misljam, da bi bilo potrebno, da bi se potegnila bela črta za prehod pešcev ter znak za omejeno hitrost.

M. Gril
Bohinjska Bela

Ne pretira-vajmo

V uredništvo prejemamo pritožbe na račun avtobusnih podjetij. Vsak mesec bi za to, če bi hoteli vse objaviti, napolnili eno stran. Strinjam se, da kritika pomaga, toda ne pretiravajmo. Najbrž bi imeli kako pripombo tudi sprevodniki in vozniki na račun potnikov. Kaj pravite? Prispevke s tako vsebino bomo v bodoče objavljali le, če boste napisali št. avtobusa, progo, datum in uro. Pa še podpišite se.

Uredništvo

Svet samskega doma ISKRA KRANJ

razpisuje

na osnovi Tem. zakona o delovnih razmerjih prosta delovna mesta s skrajšanim delovnim časom 4 ure dnevno:

— VRATARJA
nočni čuvaj 3 delovna mesta

— KURJACA
— CISTILKE

Prednost pri zaposlitvi imajo delavci v bližini Kranja.

Stanovanj ni na razpolago. Rok prijav je 15 dni.

Zaposlimo takoj

DVE RAZNAŠALKI (ca)
za dostavo časopisa Delo
naročnikom na dom za
teren Primskovo in mesto
Kranj

DOBER ZASLUŽEK!

Ponudbe sprejema ČPG
Delo, podružnica Kranj,
Koroška c. 16



Z otvoritve ceste Naklo—Strahinj. Foto: F. Hribernik

Šolskih knjig je več kakor lani

Tako, kakor vsako leto smo se tudi letos pozanimali, katere učne knjige za osnovne in srednje šole so letos v prodaji in katere ne. Razvesila nas je ugotovitev, da je letošnja založenost s šolskimi knjigami veliko bogatejša kot lanska. Res je, da nekaterih v učnih načrtih predpisanih knjig še ni moč dobiti, pa založniki obljudljajo, da se bodo na knjižnih policah pojavile takoj po začetku šolskega leta. Največ učnih knjig so prodali takoj po 15. avgustu, kar ni nič čudnega, saj si takrat denarice opomorejo. Knjige se ve-

da nekaj stanejo. V knjigarnah pa pričakujejo večji natal še takoj po prvem septembru.

V knjigarni Simon Jenko v Kranju so nam povedali, da je nekaterih knjig že zmanjkal, nekatere pa bodo izšle ob začetku šolskega leta ali pozneje. Pošli so naslednji učbeniki: Berilo in Zgodovina za šesti razred. Vaje in naloge iz matematike za peti in šesti razred. Matematika za osmi razred in Zgodovina za tretji razred gimnazije.

Naše tiskarne pa tiskajo naslednje knjige: Spoznavanje narave za peti razred, Slovenska jezikovna vadnica za šesti razred. Fizika za sedmi razred in Biologija za osmi razred. Razen tega bodo nekaj dni po začetku šole izšle še naslednje knjige: Slovenska književnost I. del in Svetovna književnost II. del za gimnazije, Ilieščeva Gospodarska in politična geografija sveta, prav tako za Gimnazije in Toporiščeva knjiga Slovenski knjižni jezik IV.

Dijaki ekonomski srednje šole lahko kupijo vse predpisane knjige, razen, če vodstva šole ne predpišejo drugih. Za srednjo tehnično šolo kovinske stroke je v tisku knjiga Strojogradnja, ostale knjige pa so na voljo kupcem.

Mogoče bodo koga zanimali še slovarji in jezikovni priročniki. V tisku je učbenik poljskega jezika in poljsko-slovenski slovar, slovensko-francoski slovar, italijansko-slovenski slovar, priročnik Mochten sie slowenisch sprechen? in špansko-slovenski slovar.

J. Košnjek

Na koncu pa je močneje tiskane besede in popravljene stavke.

Po sestanku je zgledal navadnost klavrn.

Po sestanku je bil videti kar klavrn.

Grupe št. 1 in štev. 2 sta bile zadolžene za organizacijo, in sicer preskrbovalne narave.

Skupina št. 1 in št. 2 sta bili odgovorni za preskrbo.

Zaradi odpovedi oderskega mojstra je bil položaj v gledališču zaskrbljujoč.

Ker je odrski mojster odpovedal službo, je bil položaj v gledališču negotov.

V roku 8 dni je plačati račun, sicer vas damo v postopek sodišču.

V osmih dneh je treba plačati račun, drugače vas bomo tožili.

Oglejte si močneje tiskane besede in popravljene stavke.



V galeriji Prešernove hiše razstavlja akademski slikar France Godec — Foto: F. Perdan

30-letnica loškega muzeja

Muzejsko društvo v Škofji Loki in loški muzej slavita v nedeljo, 31. avgusta, tridesetletnico svojega delovanja. Proslava bo v nedeljo dopoldne v galeriji na loškem gradu. Isteč dne popoldne pa bo v Plavčevi hiši v Železnikih otvoritev razstave prenovljenih muzejskih zbirk županstva ter gozdnega in lesnega gospodarstva.

Ideje o ohranitvi narodnega blaga in predmetov muzejske vrednosti so se opriljeli škofjeloški učitelji in profesorji že kmalu po tridesetih letih. Kmalu po obrtni razstavi v Škofji Loki leta 1936 pa so začeli z zbiranjem. Tukrat so se tudi odločili za ustanovitev muzejskega društva. Člani so bili pravi navdušenci, ki so svoje delo opravljali radi in seveda brezplačno.

»Tukrat ni bilo nič čudnega,« pripoveduje prof. France Planina, eden od ustanoviteljev muzejskega društva, »če so člani društva potiskali po loških ulicah naložen voziček s starinami. Vsakdo je imel določeno področje oziroma hišo, ki jih je moral obiskati ter se pogovoriti z ljudmi, naj bi predmete odstopili za kasnejši muzej. Kasneje so prav člani muzejskega društva rešili propada v ropa tudi pohištvo in druge predmete z visokega graščine. Tri polne voze so pripeljali v Škofjo Loko.

Prve muzejske prostore so si muzejski entuziasti izborili na Starem rotovžu. Med vojno so predmete hranili v kapucinski cerkvi, šele po vojni pa so dobili skromne prostore na gradu Puštal. Ze

leta 1948 jim je stanovanska komisija dodelila loški grad, kjer naj bi uredili muzejske prostore, vendar se je to zgodilo še leta 1959.

Delo, ki so ga opravili člani muzejskega društva za naseljene in ureditev loškega muzeja, je nedvomno izredno pomembno. Loško muzejsko društvo, ki je tudi strokovni svet loškega muzeja, je menda edino v Sloveniji. V njem se sedaj delajo ljudje, ki so bili pobudniki njegove ustanovitve. Tako je na primer dr. Pavle Blaznik že 33 let predsednik društva, prav tukaj čas pa dela v njem tudi prof. Planina.

Za razširitev muzejske dejavnosti se je muzejsko društvo odločilo, da v Železnikih ustanovi svoj pododbor. Stalna zbirka v Železnikih je sicer nastala že pred leti na pobudo Tehniškega muzeja. Loški muzejski delavci pa si prizadevajo, da bi podobno stalno razstavo o gospodarstvu Poljanske doline odprli tudi v Žireh ali morda tudi kje drugje. Zbirka v Železnikih tudi ni prva zbirka, ki jo je muzej organiziral zunaj Loke. Sodelovali so tudi pri ureditvi spominske zbirke mladostnih del Ivana Groharja v Sorici.

Letos pa pripravljajo spominsko zbirko posvečeno narodnemu heroju Jožetu Gregorčiču v vojašnici v Škofji Loki. »Kasneje pa imamo načrt,« je pripovedoval direktor loškega muzeja Andrej Pavlovec, »da bi Tavčarjevo spominsko zbirko prenesli na Visoko. Sedanji lastnik je pripravljen odstopiti prostoro. Saj Tavčarjevi spominski predmeti brez dvoma sodijo tja.«

Muzej pa ima pred seboj še veliko dela. Do občinskega praznika nameravajo izpolnit in dokončno urediti zbirko NOB. Prav za tridesetletnico muzeja pa bodo sedanje muzejske zbirke obogatili še z numizmatično zbirko, v kateri pa bodo zajeti samo novci, ki so bili v obotku na loškem področju.

L. M.

FILM

Pred tednom smo prispevali krstu nove projekcije v kinematografu Center v Kranju. Prvič v Sloveniji je stekel 70 mm širok trak prek mogočne naprave. Slika se je razlila po 14 m dolgem in 6 m visokem vbojnjenem platnu. Vse skupaj je bilo pravo doživetje. Petinpetdeset zvočnikov za zaslonom in šestnajst ob straneh je dopolnjeno slijanjo čisto slike. Po šestih kanalih se zvok razširja iz zvočnika v zvočnik in marsikdaj ima občutek, da si sredi mogočnega orkestra, kjer sliši vse podrobnosti izvajanja. Se nekaj je zanimivo: ob gledanju se počutiš tako, kot da bi bil sredi filmskega dogajanja. Fantje v kabini se morajo pošteno potruditi, da spravijo film na pravo mesto, kajti težak je od 150—200 kg. Seveda so posamezni zvitki lažji, toda kilogramov je še vedno na pretek.

Na mesec bodo predvajali po dva filma. Kakšna pa bo izbira? Izvedeli smo, da bodo na vrsti v glavnem »spektakli«, kjer je poudarek predvsem na živopisnem podajanju zgodbe. Videli bomo francoski Grand prix, v katerem imajo dirkalni avtomobili prvenstveno vlogo, potem ameriški vojni Vzhodno od Jave, in seveda tudi Jugoslovanski nadfilm Bitka na Neretvi itd.

Kranjsko podjetje se je smelo odločilo iti po poti modernizacije svoje dejavnosti. Za nameček pa bodo kupili še dodatno aparatujo za predvajanje 16 mm filma posebej za naslednji mednarodni festival turističnih in športnih filmov, ki bo od 8.—13. septembra drugo leto.

Ob koncu pa še beseda o Scherezadi, prvem celotnem filmu, ki bo stekel po 70 mm projektorju. Legendarna zgodba je malce prirejena in se spogleduje predvsem z zunanjimi učinki. Barvitosti v tem delu ne manjka.

Z divjega ameriškega zahoda pa prihaja po normalni cinemascop tehniki kavbojka, ki je napeta in obratov polna. Slavna John Wayne in Kirk Douglas prispevata po svoje k razburljivejšemu dogajanju.

B. Česen

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava kiparja Petra Jovanovića.

V Baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled republiška zbirka: Slovenska žena v revoluciji in v II. nadstropju etnografska razstava Planšarska kultura na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava akad. slikarja Franceta Godca. Galerjske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure.

Lojze Zupanc: Fantastične hlače

Ce kdo misli, da je zgoda vina hlač stara kot človeštvo, se brisko motil. Poznamo namreč obdobja, ko so ljudje hodili po svetu brez hlač.

Moderni časi pa so vse stare navade postavili na glavo. Gorje, že bi včasih postavil fant dekle na glavo! Dandas pa si lahko to vsakdo privošči, ne da bi zaradi tega koga pohujšal. Odkar nosijo hlače tudi ženske, človek nikoli ne ve, kdo hodi pred njim — fant ali dekle. Možje smo prišli ob poslednji simbol moči in ugleda. Kar poskusite pa recite sosedu v prepisu da je copata, češ da on ne nosi hlač, ampak nje-

gova žena. Zasmehjal se vam bo v brk in dejal, da se njezina žena pač ravna po modi in da koraka skozi življenje z duhom časa . . .

Nečakinjo imam. Sestrajstvo ji je, a si močno prizdeva, da bi postala — dama. Ima najmodernejšo pričesko; takšno je imela moja babica, kadar je prišla iz kopalnice, si takira nohte in doma nikdar ne pomije posode, ker se boji, da bi si pri delu ne polomila nohtov. Na slikarijo se odlično razume — ustnice si barva z višnjevim črtalom. Ce jo pogledam, sem vselej zaskrbljen, ce morebiti ne trese mrzlica.

Umetnica je, ker si zna napoliti na trepalnice umetne trepalnice, da z zasanjanim pogledom omatalovaleno gleda izpod njih ta ničvredni svet.

Zadnji krik mode pa so postale — hlače. Oni dan me je obiskala, mi planila okrog vrata in zaščebetaла nežno ko sinička:

»Kajne striček, da nis nažalniški človek?«

»No, kaj pa bi spet rada?« sem zmedeno odvrnil in vdiharal prijeten vonj njene kože, ki je izdihavala kolonjsko vodico 411.

»Kajne, da so hlače zdaj takooo moderne?« je zategnila.

Nisem ji mogel reči, da mi ženske v hlačah niso prav nič všeč, čutil pa sem, kam merijo njeni nenadejani preobrati in sree mi je skoraj prenehalo utripati, ko je zapisila: »Ali mi hočeš pokloniti kakšne svoje hlače? Silvija mi jih bo predelata in bom v njih šik ko BB.«

Globoko in radostno se je oddahnita, meni pa se je kakor v sanjah pričela prikazovati preteklost, ko je bila še otrok štirih let, ko dolgega krilca ni trpela na sebi, pa je jokala in tulila, češ da mora biti krilce kratko, da se vidijo hlače. Pomisli sem, ce nis morda obremenjena s kakšnimi atavističnimi predsodki. Rad jo imam, moja sorodnica je in na sorodnike se pošten človek ne smeti nikoli pokašljati. Odprl sem torej omaro in ji rekel, naj si izmed vseh mojih hlač izbere tiste, ki so ji najbolj všeč.

Toda glejte! Nobene niso bile všeč. Stopila je pred ogledalo, si prečesala frizuro tako, da so ji dolgi lasje prekrili polovico obraza, sti s črtalom popravila čubice in zapela z vprašajočim glasom:

»Oh, striček, ali imaš še tiste hlače, ki ti jih je zapustil dedek?«

Moj oče je bil kovinar. V delavnici je vedno nosil hlače iz modrega gradlja. Trdil je, da so trpežne. Ko me je nekoč videl, da sem žagal drva v čednih hlačah, mi je prinesel svoje gradljaste, ki so njemu že zdavnaj odsluhile, ter dejal: »Prav nič nisi varčen. Žagaš v hlačah, v katerih hodiš v službo. Na preobleci se! Stare so, ampak za umazano delo so še uporabne.«

Potlej sem se vselej preoblikel v njegove hlače, kadar sem cépil drva, prekopaval na vrtu gredice, nosil iz greznice gnojnico itd. Ko pa je oče umrl, sem njegové delovne hlače obesil v omaro, da bi imel od njega vsaj nekaj v spomin.

Te stare, oguljene in zapackane hlače si je izbrala moja nečakinja. Te so ji bile najbolj všeč. Ko jih je raz-

prostrla in jih ogledovala z žarečimi očmi, je veselo vzklknila.

»Kajne, striček, da bodo to imenitne hlače! Takoreč pa prima hlače, fantastične hlače! Takih ne bo imela nobena sošolka, ko mi jih bo šivilja še malce prenaredila. Oh, tisočkrat hvala, ljubi striček! je čebrnjala in me v zahvalo za hlače, ki sem jih zlahka pogrešal v lastni garderobi, poljubila na lice, na čelo, na nos...«

Nisem razumel, četudi sem se na vso moč pretvarjal, da razumem njen zanos. Pomisli sem, ce se ji morda ne bledete.

»Oh, kaj bi se neki zahvaljeval! sem se je otepal, »Nizakaj! Hlače so stare in v omaro sem jih obesil v spomin na dedka. No, le odnesi jih! Rad ti jih dam!«

Odsla je s hlačami pod pazduho.

In zdaj? V petek in svetek hodi moja ljuba nečakinja v teh hlačah iz gradlja. Hlačnice ima tako ozke, da so jih na kolentih izbuhnila nekakšna kravja kolena. Takšne ji je ukrojila namreč šivilja, ki pozna dekliške muhe in ve, kaj je šik. Dvontim, če moja nečakinja ve, da so takšne ozke hlače že v prejšnjem stoletju nosili kravij pastirji ki so se po argentinskih pampah podili za kravjimi čredami. Ampak njeni klake so zadnji krik mode in zasluzijo sodobno ime: kavboj!

Ce so zares lepe, sem tudi jaz papež! Prav grde so, oguljene, zapackane s strojnimi oljem in ponekod že močno obledete, toda nečakinji so všeč, ker so moderne — če tudi s kravjimi koleni.

Jaz pa sem tudi ob teh hlačah spoznal, da postajam nažalniški človek, staro teslo, ki se na »estetski čut« današnje mladine ne razume ker skratka nima pojma, kaj je »prima«, »šika«, in »fantastično.«

PRODAJALNA NA KLANCU

ZOPET ODPRTA

Prodajalna konfekcijskih oblačil KONFEKCIJA na klancu, Vodopivčeva 7

ZOPET ODPRTA

Prodaja letno in zimsko konfekcijo SAMO PO ZNIŽANIH CENAH!

V zalogi imamo najkvalitetnejše izdelke za žene, moške in otroke:

ženske letne oblike od 15,00 do 99,00

ženske kostime 150,00

ženske prehodne plašče od 50,00 do 250,00

moške hlače od 45,00 do 80,00

Na ogled zaloge vas vladno vabi



SGP TEHNIK SKOFJA LOKA

razglaša prosta delovna mesta:

1 KV kuharice

1 KV ključavníčarja

1 snažilke

5 KV tesarjev

6 mest vajencev

za učenje tesarske stROKE

2 mesti vajencev

za uk železokrivo stROKE

Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

Interesenti dobe natančne informacije v kadrovski službi podjetja.



Mejni miličnik in carinik Ela Petrovič na mejnem prehodu v Ratečah. — Foto: J. Vidic

Ali lahko carinik zamiži na eno oko?

Kopica vprašanj o službi carinikov na meji v Ratečah — Kaj Gorenjci najraje kupujejo v sosednji Italiji? — Pogovor s trgovcem onstran državne meje.

Tihotapci so ljudje posebnega kova. Med njimi najdemo profesorje, advokate, študente, delavce, kmete, cigane in obrtnike. S tihotapstvom se pečajo bogati in siromašni, pobožni in brezverci, ljudje vseh ras, držav in narodnosti. Trgujejo z raznovrstnim blagom od otroških igrač, nogavic in raznih pršakov do pravega orožja.

V nenehnem boju s tihotapci cariniki uporabljajo različne mreže. Če se vanje zaplete tihotapec z devizami ali mamili, potem cariniki pravijo, da so ujeli veliko »ribo«; če pa v mreži opazijo potnika s pralnim prškom, metlo in kričečim klčem (ki ga tudi pri nas ne manjka), potem na carinarnici pravijo, da so ujeli malo »ribo«.

Čeprav o delu carinikov veliko pišemo, nam je njihovo delo še vedno precej skrivnostno. Zato sem odpotoval v Rateče z trdnim namenom, da v odkritem pogovoru s cariniki zven kaj več o njihovi službi.

KDO STEJE POTNIKE NA MEJI?

V časopisnih in radijskih poročilih često zasledimo novočico, da je prek tega ali onega mejnega prehoda prišlo ali odpotovalo iz Jugoslavije toliko in toliko potnikov in avtomobilov. Ko pa sem v Ratečah opazoval gost promet na mejnem prehodu sem opazil, da ničke ni beležil ali štel potnikov, oziroma motornih vozil.

»Kako pa veste, koliko potnikov vstopi ali zapusti državo?« sem radovedno začel pogovor s Francem Muznikom, vodjo carinske izpostave v Ratečah. »Nihče ne šteje potnikov,« je zatrdil Muznik, »lahko pa rečem, da je bilo letos več potnikov, ki so prestopili mejo, kot lani.«

»Kaj pa mejna milica? Morda oni štejejo potnike in vozila?« »Ne, ničke ne ve točno, koliko potnikov je prestopilo mejo. Porocila so sestavljenja po naši približni oceni.« Torej so tudi časopisna poročila lahko dvomljiva (zarađi dvomljivih uradnih poročil).

O DOLŽNOSTIH CARINIKA

»Tovariš Muznik, povejte nam, katere so osnovne dolžnosti carinika na mejnem prehodu?«

»Naša dolžnost je, da vsakega potnika vprašamo, kaj nosi s seboj. Pri izstopu nas predvsem zanimajo plačilna sredstva (znano je, da potnik mnogokrat nosijo s seboj več dinarjev ali druge valute kot je dovoljeno), pri vstopu vse blago.«

Zanimalo me je, če cariniki dobijo nalog, naj tega ali onega potnika skrbnejce pregledajo in izprašajo. Nekaj časa sem bil v skrbbeh, če ni sem šel s svojo radovednostjo predaleč. Pa ne. Po resnem in hladnokrvnem odgovoru sem ocenil, da tovarisa vprašanje ni iznenadilo. Verjetno ni sem bil prvi, ki sem mu zastavil takšno vprašanje. »Uslužbenci so pri svojem delu samostojni. Sami odločajo, katerega potnika bodo, kako in koliko pregledali. Normalno pa je, da o vseh važnejših dogodkih obvesti predstojnika, ki odredi, kako ukrepati v določenem primeru. Ali bo carinik

pogledal v prtljažnik, pod sedež šoferja, morda še kam drugam, ali pa se bo zadovoljil z izjavo potnika, da nima ničesar. O tem odloča sam carinik. Vodja carinske izpostave na meji uskljuje stališča, ki pripomorejo, da bi vsi uslužbenci na meji približno enako ravnali in imeli približno enaka merila na osnovi obstoječih predpisov.«

KAJ SE NE OCARINI?

Pri vstopu v državo se ocarini vsako blago. Znano pa je, da ločimo tri vrste potnikov glede na vrsto dovojenja s katerim potujejo prek meje. Tu mislim na dvolastnike, ljudi, ki živijo v obmejnem pasu in potnike s potnim listi.

Dvolastniki so naši državljani, ki imajo zemljo na drugi strani in gredo lahko neomejeno čez mejo, s seboj pa lahko peljejo stroje in druga sredstva za obdelovanje zemlje.

Ljudje, ki živijo v obmejnem pasu od Rateč do vključno Gozd-Martuljka in lahko nesejo s seboj mesečno 10.000 S din in za ta denar lahko prinesajo s seboj blago brez carinskih dajatev (toda za ta denar ne smejo prepeljati nazaj gradbenega materiala).

Vsi drugi potniki, ki imajo potne liste, pa nimajo nobenih olajšav.«

ALI CARINIK KDAJ ZAMIŽI NA ENO OKO?

»Carinik zamiži na oba očesa samo takrat, kadar spis je hudomušno odgovoril Muznik in nadaljeval, »morda podnevi mlad carinik rad

pomežkne zaledu dekletu na cesti, a nikakor med službo.« Zvedeli smo torej, da potnik s potnim listom nima pravice prinesti prek meje ničesar brez carine. Iz vsakodnevne prakse pa vemo, da se cariniki na meji le ne držijo preveč strogo teh predpisov. Želel sem zvedeti, ali o tem odloča sama carinska izpostava na meji, ali pa imajo cariniki poleg zakonskih predpisov še neka posebna navodila. Gorenjci kupujemo v Trbižu raznovrstne drobnarije. Kje je pravzaprav meja med vrsto in količino blaga, ki nam jo na meji ne bodo ali pa bodo ocarinili? S tem vprašanjem sem precej časa mučil tovarisko Muznik, a dije od načelnega odgovora nisva prišla. Takole je povedal: »Se enkrat povem, da ocenimo vsako blago. Sicer pa naj bralci sami ocenijo, ali smo na carinski izpostavi na meji preveč ali premalo strogi. Letos je potovalo v Trbiž okrog 120.000 Jugoslovjanov, predvsem Slovencev. Od vseh 120.000 jugoslovenskih potnikov jih je le 3600 plačalo carino za blago, ki so ga kupili v tujini. Z drugimi besedami povedano, od sto potnikov, ki potujejo prek meje, le trije plačajo carino, čeprav skoraj vsak nekaj prinese iz zamejstva. V Trbiž gre dnevno dva do tri milijone našega denarja, ocarinimo pa le vrednost blaga od 30.000 do 400.00 S din (to je carinska osnova in ne carinska dajatev).«

KAJ NAJRAJE KUPUJEMO V TRBIŽU?

Spisek je precej dolg. Pa vendar, preberimo seznam »ljubega« blaga tujega izvora: vino, riž, sredstva za čiščenje (praški), otroške igrače, bunde, puloverji, perilo, dežni plašči, hlače kabovke, razni deli za avtomobile, kamni za brušenje kos, ročne žage, razni obeski, pomaranče, limone, razni servisi pa tudi nabozne slike.

Glede carinskih davčin pa so cariniki zelo strogi pri uvozu ploščic za oblaganje zidov, pri predmetih za kopalnice in sanitarije, umetnih kožah, prtljažnikih za avtomobile in drugih rezervnih avtomobilskih delov (javna tajna je, da se je začel »veliki pohod« motoriziranih potnikov, ki želijo onstran meje ceneje kupiti zimske avtomobilske gume).

Ko že gorovimo o tem, koliko so naši cariniki strogi, naj povem, da Italijani plačajo za 1 kg mesa, uvoženega iz Jugoslavije, 480 lir carine. Zgodilo se je že, da je italijanski potnik prinesel nazaj 1 liter olja ali 1 kg sladkorja, ker so mu zaračunali preveč carine (na italijanski strani).

STROGA ELA

Ko sem bil na carinski izpostavi v Ratečah, je bila v službi Ela Petrovič. »Gorenjci pravijo, da sem najbolj strog carinik,« je potožila

Ela, čeprav sam tega še nikjer nisem slišal. Ne bi dejal, da je stroga, ker dela le po zakonu, rekel pa bi, da je resna. Sicer pa ne vem, kako bi bila drugače sploh lahko v tej službi.

»Sem pristna Jeseničanka,« je povedala Ela, »pri carinarnici delam že 14 let, na carinski izpostavi pa 19 mesecov. Opravila sem izpit za carinika. Obiskovala sem tečaj za nemščino in angleščino. Delno razumem italijansko.«

»Nekateri potniki naštevajo samo male stvari, na večje pa pozabijo,« pravi Ela. Do 50.000 S din vrednosti blaga, ki ga potnik ne prijavi, se potnik poleg odvzembla lahko takoj kaznuje na meji.«

Cariniki na meji v Ratečah se jezijo, ker je njihova stavba zelo slabha. »Prvi vtis o Jugoslaviji dobi tujec na meji,« pravijo na carinski izpostavi v Ratečah.

Cariniki dobijo na vsaki dve leti brezplačno eno zimsko in eno letno obleko.

RADOVEDNOST ONKRAJ MEJE

Zahvalil sem se carinikom za prijaznost in se odpeljal prek meje. Pred tem sem jim naročil, naj me dobro pregledajo, ko se vrnem. Blizu meje na italijanski strani so tri trgovine. Nekaj časa sem opazoval, kaj vse naši ljudje kupujejo, nato pa sem se spustil v razgovor s slovenskim trgovcem. Nad trgovino piše BOSCA.

»Tod imam trgovino že deset let,« je povedal Bosca. »Koliko prometa imate meščeno?« sem radovedno spraševal.

»Okrog deset milijonov lir (20 milijonov S din),« je odvrnil, jaz pa sem razmišljal, če ni ta številka enaka njegovim gibljivim cenam.

»Kdo so vaš kupci?«

»Predvsem Jugoslovani.«

»In kako plačujejo Jugoslovani? Z dinarji ali liram?«

»90 odstotkov plačajo v dinarjih.« (Dokaz, da gre precej denarja in to dinarjev skrivač prek meje).

Pred trgovino se je ustavil avtobus in množica Gorenjcov je napolnila trgovino. Počasi sem se obrnil in odšel proti vratom. Za seboj sem zaslišal glas trgovca: »Ja, kakšno službo pa imate vi, da ste tako radovedni?«

Ko sem se vrnil do naše carinarnice v Ratečah, me je carinik Ela Petrovič ljubezni vprašala: »Prosim, imate kaj za ocariniti?«

»Seveda,« sem junaško odgovoril in zdelo se mi je, da mi je verjela.

»In kaj imate?« Novice, ki mi jih je brezplačno dal trgovec onkrat meje.«

»Saj res,« se je zasmajala Ela, »pozabila sem povedati, da so novice do sedaj še vedno brez carine.«

J. Vidic

Te dni po svetu

PRAGA, 23. avgusta — V Českoslovaški so že uveljavili izredne zakonske ukrepe, po katerih bodo po naglem potstopku sodili ne samo udeležence nedavnih demonstracij, temveč tudi tiste, ki so na kakršenkoli način podpirali te akcije. S tem so praktično razveljavili dosedanje pravni princip o enakosti vseh državljanov pred zakonom.

BUKARESTA, 23. avgusta — Z veliko parado vseh rodov romunske vojske so slovensko proslavili 25-letnico osvoboditve Romunije. Tako proslava kot parada sta izražali močno podporo državnemu vodstvu z Nicolajem Ceausescum na čelu.

TEL AVIV, 24. avgusta — Izraelske oblasti so sporočile, da je Michael Rohen priznal požig zgodovinske mošeje Al Aksa. Rohen je preiskovalcem povedal, da je poil steno mošeje z bencinom in jo nato začgal.

HELSINKI, 24. avgusta — Začelo se je srečanje solidarnosti mladine in študentov z vsega sveta, ki žele podpreti boj vietnamskega ljudstva. Na tem srečanju sodeluje okoli 600 predstavnikov iz 65 držav.

LONDON, 25. avgusta — Britansko čete so doslej vkorakale že v več severnoirskih mest. Britanski notranji minister Callaghan pa je »inspekcijsko« obiskal Severno Irsko.

TOKIO, 26. avgusta — Predstavnik sovjetske akademije znanosti je izjavil, da ima SZ že dve leti rakete na atomski pogon in da so doslej že izstrelili dve raketni tega tipa.

SAIGON, 27. avgusta — Sile FNO so z raketami in minometi napadli 35 oporišč ameriških sil v Južnem Vietnamu. Ameriški predstavniki so sporočili, da so imeli ameriške čete pet mrtvih in 49 ranjenih.

DUNAJ, 27. avgusta — Predstavniki avstrijske policije so sporočili, da se je atentator na kanadsko veleposlaništvo na Dunaju sam prijavil policiji. V silovitem požaru, ki je zajel veleposlaništvo, so izgubili življenje trije ljudje, 30 pa jih je bilo huje ali lažje ranjeno.

AMAN, 28. avgusta — Jordanski kralj Hussein je izjavil, da je vojna z Izraelom nelzogljiva, medtem ko je egiptovski zunanjji minister dejal, da se Izrael hoče odrestiti vsake odgovornosti za požig mošeje Al Aksa v Jeruzalemu.

Na Severnem Irskem vladata zdaj zatišje. V deželo so prišli britanski vojaki, barikade so izginile, toda požarne hiše še vedno slepo strmijo v nebo in pričajo ne samo o tistem kar je bilo, ampak so tudi grozljivo znamenje za prihodnost. Zakaj nihče se ne slipi, da so s prihodom britanskih vojakov v to deželo šestih okrožij, ki jo imenujejo tudi Ulster, umre tudi strasti, sovraštvo in nezaupanje, ki se je kopitel skoraj tri stoletja.

Severna Irska je del irskega otoka, ki se po prvi svetovni vojni ni priključil na novo ustanovljeno republiko Irski. Ostal je del Združenega kraljestva oziroma Velike Britanije, toda s svojo lastno vlado in parlamentom (Stormontom). Kar zadeva krajevno samoupravo je Ulster popolnoma neodvisen. Le obramba, gospodarstvo in zunanja politika so v rokah londonskega parlamenta v Westminsteru.

Severna Irska je bila že davno — pred dobrimi tristimi leti — angleška kolonija, kar je bila kolonija vsa Irska. Toda medtem ko so se na Irskem naseljevali vojaki, uradniki in veleposlani, da bi držali katoliško deželo v pokorščini,

so se na Severno Irsko truma naseljevali tudi kmetje obrtniki in trgovci iz Anglije in Škotske. Vsi ti so protestanti.

Sedanje sovraštvo — med protestanti in katoličani na Severnem Irskem izvira že iz konca sedemnajstega stoletja, ko je katoliški kralj Jakob II., ki so ga pregnali iz Londona, z vojsko prišel na Irsko in poskušal tam premagati združene protestante. Ko bi bil zmagal bi mu bila pot v Anglijo odprta. Toda Jakob II. je bil poražen in protestantizem je slavil zmagovalje.

Še danes se protestanti vsako leto spominjajo zmag nad katoliškimi silami — to je tako, karor če bi se Čehi in Avstrije sovražili zaradi tridesetletne vojne. Protestantji se pridružajo, da ne bodo nikoli dovolili, da bi jih »zasužnjil Rim. Nočejo združitve s katoliško republiko Irsko in v katoliškem prebivalstvu v Ulstru vidijo tistega trojanskega konja, ki bo uničil njihovo oblast.

V resnici pa je tako, da se tričetrt milijona protestantov na Severnem Irskem boji čedalje številnejšega ka-

Zatišje

toliškega prebivalstva — katoliške družine imajo več otrok od protestantskih — predvsem pa se bojijo, da bodo ti katoličani čedalje odločneje in silneje zahtevali enakopravnost, ker so zapostavljeni na vsakem koraku. Drug drugega se bojijo, toda vera ima s tem malo opraviti. Nekateri hočejo ostati gospodarji, drugi pa nočejo biti hlapci. V tem je bistvo nedavnih neržev v Ulstru. Zato ni pričakovati tam tako kmalu miru.

Obletnica 21. avgusta, ko so lani čete varšavske petrerce okupirale ČSSR, je potekla žalostno. Drugače ni moglo biti, saj je ČSSR v pravem pomenu okupirana država in ljudstvo se s tem dejstvom še ni povsem spriznilo.

Spriznilo se nikoli ne bo — pač pa je že izgubilo sleherno upanje, da bi okupacijske čete v doglednem času izginile iz dežele. Kljub temu je prišlo do številnih spopadov po mestih in je bilo nekaj mrtvih. Skoraj bolj pomembno je dejstvo, da se je skoraj vsa ČSSR odzvala pozivu na petminutno splošno stavko opoldne 21. avgusta.

sta, da se delavci in drugi prebivalci tistega dne niso vozili z avtobusom, da niso nakupovali v trgovinah in potobno. Ocenjujejo, da je bil pasivni protest 80-odstoten.

Spričo vseh varnostnih ukrepov in spričo tega, da je vlada mobilizirala tudi vojsko in da so bile v pravljjenosti sovjetske tankovske enote, je bila ostrina nepričakovano močna in je presenetila tujino kakor tudi Moskvo. Zdaj je obletnika mimo in vijak se je začel še močnejše privijati. Češkoslovaško ljudstvo ve, da mu ne more nihče pomagati. Tačko je, kakor da silak sredi ceste davi svojo žrtev, medtem ko ljudje na pločniku opazujejo ta prizor in vijejo roke, ker žrtevi ne morejo pomagati.

Ljudje in dogodki

Elektro Kranj

DE Kranj razpisuje po sklepnu delavskemu svetu

javno licitacijo

za prodajo osnovnih sredstev:

1. MOTORNO KOLO PUCH

— Tomos 175 v voznem stanju

2. MOPED KOLIBRI T 13

v nevoznem stanju.

Potrebne informacije daje vsak dan od 9. do 14. ure avtopark Kranj, Partizanska cesta 20.

Licitacija bo 4. septembra 1969 ob 9. uri v prostorih avtoparka Kranj, Partizanska 20.

Kadrovska komisija DS pri podjetju

Puškarna Kranj razglaša

naslednja prsta učna mesta:

1. 2 učni mesti za poklic ORODJAR

2. 3 učna mesta za poklic REZKALEC

3. 4 učna mesta za poklic STRUGAR

4. 4 učna mesta za poklic PUSKAR

Pogoji:

uspešno dokončana osemletka!

Pismene vloge sprejemata Uprava podjetja do zasedbe učnih mest.

DELAVSKA UNIVERZA RADOVLJICA

razpisuje vpis

v osnovno šolo za odrasle — 5., 6., 7. in 8. razred

v delovodsko šolo za kovinsko stroko

v delovodsko šolo za gradbeno stroko

v upravno-administrativno šolo

v ekonomsko srednjo šolo

v tehniško šolo za strojno stroko

Razpise s pogoji smo razposlali vsem delovnim organizacijam. Prijave sprejemamo do 5. septembra 1969.

Prijavite se lahko osebno ali pismeno. Informacije po telefonu 70-265.

MESARSKO PODJETJE TRŽIČ

RAZPISUJE

prosta delovna mesta

ZA SPREJEM:

- dveh vajencev

s končano osemletko

- štirih kvalificiranih mesarjev

vajenih vseh del v klavnici

in predelavi

Stanovanja ni na razpolago.

Prijave je treba dostaviti na Mesarsko podjetje Tržič, Trg svobode 18.

OBLEGANJE LENINGRADA

2. nadaljevanje

Njihov namen je bil zavarovati severne pokrajine in skoraj vse leningrajske obrambne čete so bile razporejene ob novi rusko-finski meji. Zdaj pa je Ždanov naenkrat pojasnil vojaškim poveljstvom, da je odslej glavna naloga graditi obrambno linijo na jugu in zahodu mesta.

Utrjevali so začeli pas ob Lugi, nekako 120 km južno od mesta. Gradajo utrdbo so poverili poveljniku pionirskih čet, polkovniku Byčevskemu. Pod vodstvom njegovega pionirjev je 45.000 leningrajskih prostovoljev z največjo naglico kopalo strelke Jarke, utrjevalo strojniska in topniška gnezda in gradilo pasti za tanke. Delali so neutrogoma, ženske, starci, študenti in študentke.

Med prostovoljkami je bila tudi poveljnikova najstarejša hči, ki je ravno začela s študijem na leningrajskem vsečilišču. Oče ji je svetoval, naj vzame s seboj nahrbniki s posteljnim pericom, sladkorjem in kruhom. »Nikar se ne šali, očka,« mu je semeje odvrnila. »Nobena od nas ne bo vzelila ničesar s seboj. Spale bomo kjerkoli na senu. Reci mami, naj nikar ne skribi, v kratkem bom spet doma.«

Pa ni bilo tako. Prostovoljev dolgo ni bilo nazaj. In ko so se končno vrnilii, so bili zaviti v cumje, imeli so razokane roke, polne žuljev in ranjene noge. Koliko jih je bilo ranjenih, koliko jih je padlo, ne ve nihče. Mogočo so jih pokopali, mnogo pa jih je nepokopani obležalo tam, kjer so jih pomorila tik nad zemljo hrumeča sovražna letala. In vendar so vztrajno gradili dalje. Tako je ob Lugi nastala 300 km dolga obrambna linija, kljub sovražnim napadom iz zraka, kljub izgubam, kljub izčrpavosti in čeprav graditevji navadno niso imeli drugega orodja v roki kot kramp in lopato.

Ždanov in vojaško poveljstvo mesta sta si bila kmalu na jasnom, da tepe, naglo se umikajoče čete redne armade same ne bodo mogle braniti obrambne linije — po osemnajstdnevnih borbah so vrgli Nemci sovjetsko armado 500 km nazaj, izgubili le vse svoje zračne opore, temveč tudi mnogo tankov in drugega orožja. Nič manj kot 28 divizij (okrog 420.000 mož) je bilo popolnoma uničenih, sedemdeset pa tako zdesetkanih, da so štele le še polovico prvotnega moštva.

Edino upanje, ki je še ostalo, kako braniti novozgrajene postojanke, je bila vseludska vojska. Na prvi poziv se je v enem tednu priglasilo nad 160.000 Leningračanov, med njimi 32.000 žensk. Tudi komponist Dimitrij Sostakovič je bil med mobiliziranimi. »Dosej sem poznal le miroljubno delo,« je dejal, »sedaj pa sem pripravljen, prijeti za orožje — boriti se moramo, da bomo lahko obdržali človečnost.« Niso ga sprejeli, ko pa le ni odnehal, so ga dodelili protiavionski zaščiti.

Prostovoljci so bili stari od 17 do 50 let. Vojaško izvezbanih med njimi je bilo kmaj polovica. Ena teh prostovoljskih divizij je imela celo samo 50 odstotkov v orožju izvezbanih častnikov. Kljub temu pa se je 10. julija odpeljala po železnicu 1. prostovoljska divizija na fronto. Pred odhodom so jim razdelili ročne granate. Puški bili dovolj za vse. Mnogo moških je imelo s seboj krampe, lopate, sekire ali lovsko nož, mnogo pa jih je odšlo praznih rok, toda junashkih src.

SOVRAZNICKE PRED VRATI

Čeprav je potekala fronta že tik ob liniji, je 60.000 delavcev, ne da bi se dalo ovirati, vztrajno gradilo linijo dalje. Vlak s prvo prostovoljsko divizijo je prispel na fronto ravno v času hudega zračnega napada. Moštvo je posakalo iz vagonov in z robci na očeh in nosu prodralo skozi dušči dim gorečih vasi in se gnetlo med množico beguncev, da bi čimprej doseglo strelske Jarke.

Može druge divizije, ki je prišla štiri dni kasneje, so bili prepričani, da bodo zasedli miren del linije, da bodo lahko izpopolnili svoje pomanjkljivo vojaško znanje, vendar so se znašli takoj sredi najhujših bojev. Sovražnik je s svojim bliskovitim načinom bojevanja spet enkrat prehitel branilce in z dvajsetimi tanki vdrl v vas, ki je ležala v liniji sami. Nastal je neizprosen boj na življenje in smrt. Branilec, neveč bojevanja, so padali v gostilh vrstah, deloma ubiti, deloma ranjeni, živi in združeni pa so se s stisnjenimi zobi mi borili dalje, ne meneč se za ogromne vrzeli, ki so nastajale med njimi. Pri padilih so pobiralji orožje in municijo, predvsem pa ročne granate in jih metalji pod tanke. In tako se je temu srditemu odporu končno vendar-

le posrečilo užugati sovraga. Nemci so se morali umakniti — na veliko srečo za Leningrad, kajti če bi se jim bilo posrečilo prodreti linijo na tem odsek, bi bilo mesto čez nekaj dni v njihovih rokah.

Tako je na tem mestu fronte v pomanjkanju rednih čet, opravila prvo veliko delo prostovoljska četa, neizvežbana in slabu oborožena, toda z izgubami, ki so jih izkušeni častniki imenovali »naravnost škandalozne«.

V splošnem pa je na lugske fronti vladalo brezupno razpoloženje. Da bi zaustavil umikanje armade, je segel maršal Vorosjilov, junak sovjetske državljanske vojne, kateremu so poverili poveljstvo nad leningrajsko fronto, po drakonskih sredstvih. Odstavljal je hrabre generale, tri od njih je poslal v Moskvo, kjer so bili takoj ustreljeni, s finske fronte je pripeljal sveže čete. Toda, če je okrepil en odsek in ga utrdil, se mu je zrušil sosednji. Neprestano so rasle izgube, nezadržno so se bližali nemški tanki bolj in bolj.

V Leningradu so vedno in vedno znova zbirali prostovoljske čete za utrjevalna dela na fronti in za obrambo. Pozivi so viseli povsod, v tovarnah in pisarnah. Konec julija je bilo mobiliziranih nad pol milijona Leningračanov, med njimi politični zaporniki in štirinajstletni otroci.

Z besnim odporom je Vorosjilov zadrževal sovražnika na fronti ob Lugi od 10. julija do 8. avgusta in s tem odvzal tempo njegovemu bliskovitemu načinu bojevanja ter tako prevrnil napadalcev načrt.

Pri Nemcih je začel junashki odpor na Lugi vzbujati ne le spoštovanje do branilcev, temveč celo strah. Odhod na lugske bojišče jim je kmalu pomenil odhod v smrt. Šef generalnega štaba generaloberst Halder je zapisal v svoj dnevnik: »Kaže, da smo velikana Rusijo vendarne podcenjevali. Zmagoslavno parado, ki jo je Hitler hotel imeti 21. julija na leningrajskem grajskem trgu, je treba vedno znova prelagati.«

Toda Junashko in krave žrtve branilcev prodiranja Nemcov niso mogle zadržati. Leeb je svoje čete znova razporedil in 8. avgusta spet napadel.

Poročevalci leningrajske Pravde je poročal o strahotnih prizorih, ki jih je videl na kraju, kjer so Nemci prodri. Ceste so bile zatrpane z bežečimi kmeti, ki so jih spremiljati tuleči in lajačiči psi. Pred seboj so gonili svoje krave in prasiče, sami pa so vlekli vozičke, natrpane s hrano in gospodinjskimi potreščinami. Njim so sledile trume umikajočih se vojakov, izčrpanih, amazanih, potrptih — nikogar ni bilo, ki bi jih zral in vodil. Poročevalci je govoril z nekaterimi,

Tudi srca živali

Dr. Christian Barnard, znameniti kirurg, meni, da ni več daleč čas, ko bodo lahko kirurgi presajali v telesa ljudi tudi živalska srca. Tako bo lahko čista resnica, če se bo za nekoga reklo, da ima »levje« srce. Za sedaj se bo dr. Barnard ukvarjal samo s presajanjem človeških srca. V septembру namerava opraviti dve novi operaciji.

Razočaranje

Debelo sta pogledala dva mladoletnika, ki sta v Mostarju ukradla iz avtomobila tri težke kovčke. Na obali Neretve, kjer sta navadno plen delila, sta kovčke odprla, ven pa so se vsuli samo levi pari novih čevljev. Zmikavta sta namreč vdrla v avtomobil trgovskega potnika, ki je imel seveda samo vzorce.

Preseñečenje po pošti

Pred dnevi so nekateri zahodnonemški, italijanski, francoski in britanski časopisi prejeli po pošti nenavadno pošiljko. Neznani pošiljalci jim je poslal na vpogled najbolj zaupne ameriške načrte za jedrsko, bakteriološko in kemično vojno v osrednji in vzhodni Evropi. V pismu, ki ga je pošiljalci priložil, je rečeno, da je gradivo zbral nekdanji generalmajor Wendland, pomočnik šefa zahodnonemške obveščevalne službe, ki je lani storil samomor. Ameriška obveščevalna služba je potrdila, da so načrti pravi in sedaj mrzlično iščejo voluna.

Rešitev Benetk

Po mnogih razpravah, kako rešiti Benetke pred nezadržnim potapljanjem, je zbudila mnogo zanimanja zamisel milijanskega arhitekta Enrica D. Bone. Arhitekt predlaga, naj bi čez ves severni del Jadrana zgradili nasip, ki bi segal od milijanskega mesta Chioggije pa do zahodne Istre. Po nasipu bi bila speljana avtomobilска cesta in železnica. Za nemoteno plovbo ladji pa bi bili v nasipu številni prehodi. Nasip naj bi varoval Benetke pred uničujočimi valovi, razen tega pa bi kot prometna žila poživljajoče vplival na tržaško gospodarstvo.

Milijonska mesta

Na svetu je danes 135 mest z več kot milijon prebivalci. V teh mestih živi skupaj 316 milijonov ljudi. Pred stotimi leti je bilo na svetu le šest mest, ki so se ponašala z milijonskim številom svojih prebivalcev. To so bili: London, Pariz, Dunaj, Peking, Tokio in New York. Zanimivo je, da so se milijonska mesta hitreje širila na severni zemeljski obli. Južno od ekvatorja jih je manj, vendar pa se v zadnjem času tudi tu širijo. V Latinski Ameriki je 13 milijonskih mest, v Afriki 4, v Avstraliji pa dve. V zahodni Evropi je 27 milijonskih mest, v Sovjetski zvezni 9, v Severni Ameriki 32 in v Aziji 48.

O presaditvi organov

Doslej so zdravniki na svetu že 272-krat presadili človeške organe. Operacijo je preživel 48 bolnikov. Sto štirideset ljudi je dobilo tuge srce, danes jih živi še 32. Od dvajsetih, ki so jih presadili pljuča, živi samo eden. Prav tako živi samo en bolnik, ki so mu kakor drugim desetim presadili trebušno slinavko. Od stotih presaditev jeter je uspelo 14 operacij. Druge ledvice je dobilo 2321 ljudi. Pri presaditvi ledvic je važno, da je dajalec ledvice v sorodu z operiranim. Na ta način preživi 87 odstotkov bolnikov, sicer le 42.

Moderni otroci

Na osnovi dolgoletnih raziskav so psihologi ugotovili, da moderni otroci menjajo svoj besedini zaklad. Prva beseda, ki se je nauči, je sicer še vedno »mama«, na drugem mestu pa ni »ata«, pač pa — »avto«. Beseda »ata« je v večini primerov še na tretjem mestu ...

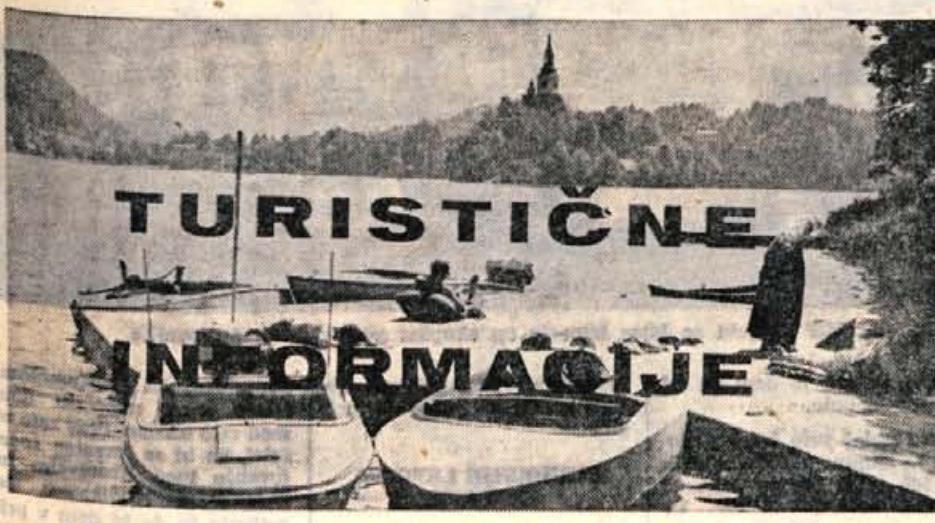
Ni bikov

Slavne bikoborbe so v nevarnosti. Živali, ki jim je usojeno umrli v eni od španskih bikoborskih aren, morajo tehtati vsaj 400 kilogramov, bikov pa je vedno manj. Lani so v Španiji na bikoborbah zklali 6012 bikov.

Pravijo

Najbolj brana ali bolje rečeno gledana literatura je gola literatura.

INFORMAZIONI TURISTICHE



Ugodna blejska turistična sezona

Slabo vreme, ki traja že ves teden, je na Bledu skrajšalo glavno turistično sezono približno za deset dni. Vendar pa blejski turistični delavci niso še malo toliko zaskrbljeni kot so bili pred sezono. Res, da bi bilo lepo vreme v avgustu še kako dobrodošlo, vendar pa pravijo, da bo še vedno za 12 do 14 tisoč več prenočitev kot avgusta lani.

Ugodni rezultati, ki jih vsak dan slišimo o letosnji turistični sezoni po vsej državi, so kažejo tudi na Bledu. Za glavno blejsko turistično sezono je bil namreč letos značilen velik porast domaćih in tujih gostov in prav tako precejšnje povečanje domaćih in tujih prenočitev. V prvih šestih mesecih letos je bilo na Bledu 7200 več domaćih in tujih gostov kot lani v prvem polletju. Do

konca julija pa je bilo število prenočitev domaćih in tujih gostov za 32.133 večje kot v lanskih sedmih mesecih. Tako je Bled v prvih šestih mesecih letos obiskalo 39.612 domaćih in tujih gostov, število prenočitev pa je do konca julija znašalo 204.007.

Predvsem zanimiv in ugoden je porast domaćih gostov na Bledu. V prvih šestih mesecih jih je bilo kar 3446 več kot lani (lani 15.145), število prenočitev domaćih gostov pa je bilo do konca julija za 26.166 večje od lanskih sedmih mesecov. Pri tem pa je treba poudariti, da gre letosnje povečanje domaćih gostov na Bledu predvsem na račun prvih štirih mesecov v letu; med glavno turistično sezono je bilo na Bledu približno toliko domaćih gostov kot lani, število prenočitev pa se je celo povečalo v primerjavi z lani. Skratka, sodeč po teh podatkih bi lahko rekli, da je bil letos Bled za domaće goste bolj odprt kot preje.

Med tujimi gosti pa so v glavni turistični sezoni na Bledu prevladovali Holandci, v avgustu pa so bili na prvem mestu Nemci, le tri

dni okrog 15. avgusta so Bled dobesedno preplavili Italijani. Celo blejski Golf hotel, ki je imel zaradi preložene otvoritve na začetku nekaj težav z zasedenostjo oziroma obiskom, je bil od 2. do 18. avgusta skoraj poln (90 odstotkov). Za primerjava pa povejmo, da niti slabo vreme ni povsem onemogočilo turistične sezone na Bledu. Trenutno, oziroma v četrtek, je bilo na Bledu še vedno okrog dva tisoč gostov, Golf hotel pa je bil ta dan približno eno tretjino zaseden.

Kaj pa v prihodnjem? Blejski turistični delavci pravijo, da jim je slabo vreme po sezoni lahko ponagaja. Sicer pa pričakujejo še vedno precejšen obisk Nemcev, Holandcev, Anglezov in drugih. In čeprav bi bilo še preuranjeno do podrobnosti ocenjevati letosnjo turistično sezono na Bledu, že sedaj lahko zapisemo dve ugotovitvi, ki opozarjata na postopno ureditev. Tako kot še nikoli se je letos na Bledu pokazalo pomanjkanje turističnih trgovin, občutne pa so bile tudi težave s postrežbo v trgovinah.

A. Zalar

7. septembra
šuštarska
nedelja
v Tržiču



TRANSTURIST

— Hoteli Bohinj — Bohinj
Obišcite DANCING BAR.



Vsek dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje v Hotelu JEZERO v Bohinju igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu.

Izkoristite prijetno vožnjo
PO NOVI CESTI
BLED — BOHINJ



nica na Zelenico bo začela redno obratovati v začetku septembra.

• V Škofji Loki ima proste sobe restavracija Krona. Prav tako tudi pri zasebnikih v Poljanah, v Srednji vasi, Gorenji vasi, Selcah, Zelezničih in Sorici. Tudi hotel Dom pod Planino v Trebiji ima dovolj prostih postelj. Proste so tudi planinske postojanke na Lubniku, na Starem vrhu in Soriški planini.

Priveditve

• V galeriji na loškem gradu bo jutri proslava 30-letnice muzeja v Škofji Loki. Proslava se bo začela ob desetih dopoldne. Po kulturnem programu bo predavanje dr. E. Čegeca »Umetnost na loškem gradu«.

• Isti dan popoldne ob pol štirih bo v Plavčevi hiši v Zelezničih otvoritev prenovljenih muzejskih zbirk fizičnarstva, gozdne in lesne gospodarstva. Po otvoritvi bo kratek kulturni program.

• V nedeljo bo na Krvavcu tako imenovani Krvavški praznik s pestrim programom: Ocenjevanje mleka in podelitev nagrad, nato pa pleš.

• Na Jesenicah bodo športne igre slovenskih železarjev.

• Naslednjo nedeljo pa bo v Tržiču tradicionalna Šuštarska nedelja, združena s prikazom nekdanjega dela in običajev čevljarov in cehov. Na prireditvi bodo kuhalji tržiško bržolo. Pripravili so tudi srečoloy in zabavo s plešom.



Transturist hoteli

Transturist hoteli

Transturist hoteli

TRANSTURIST

— Hoteli Bohinj — Bohinj
Obišcite DANCING BAR.



Vsek dan (razen ponedeljka) od 21. ure dalje v Hotelu JEZERO v Bohinju igra kvartet pod vodstvom Julije Pascu.

Izkoristite prijetno vožnjo
PO NOVI CESTI
BLED — BOHINJ



Sprehod ob istrski obali

Ankaran: sindikalno letovišče

Poletna sezona in z njo sezona glavnih letnih dopustov gresta počasi h kraju. Le še kakšnih deset dni in počitniški domovi različnih delovnih organizacij ob istrski obali se bodo zaprli. Menili smo, da ne bi bilo prav, da prav letos, ko o našem turizmu vsak dan slišimo, da smo potoliki vse dosevanje rekorda in doživeli pravo invazijo tujih turistov, ne bi pogledali, kako in kje letujejo gorenjski delavci in njihove družine. Vemo namreč, da imajo ob istrski obali mnoga gorenjska podjetja svoje počitniške domove, slišimo pa tudi, da obalne občine resno razmišljajo, da bi severni del Jadranške obale čim bolje odprle inozemskemu turizmu.

Prav zato nas je zanimalo, kako so vodstva domov kos takšnim in drugačnim pritiskom, kakšen je sestav gostov v domovih, kakšne so bile cene, kakšna hrana in kako so naši člani sindikata zadovoljni z letovanjem ob morju. Ko smo v uredništvu delali program našega sprehoda ob istrski obali, smo ugotovili, da bi bil le-ta malce predolg, če bi hoteli obiskati domove vseh gorenjskih podjetij. Zato smo se odločili le za tri kraje, kjer je po našem mnenju letos letovalo največ Gorenjev. To so Novigrad, Strunjan in Ankaran.

S tajnikom občinskega sindikalnega sveta v Kranju Slavku Kalanom sva v soboto zgodaj zjutraj odrinila iz Kranja. Vreme je kazalo precej slabo. Kmalu pa se je pokazalo, da sva se pametno odločila. Slavko je namreč predlagal, da odrinava zgodaj zjutraj in ne na večer prejšnjega dne. — Cesta je bila tako rekoč prazna in le kak tovornjak s prikolico sva prehitela ter dohitela ali srečala nekaj nedeljskih turistov. Najprej sva obiskala Novigrad, kjer je dom Zavoda za klimatsko zdravljenje otrok (razen tega pa ima na Pineti počitniške hišice še več drugih slovenskih podjetij). Od tam sva potem krenila v dom oddiha občinskega sindikalnega sveta Skofja Loka v Strunjani, najino povitanje pa sva končala v Ankaranu.

— — —

Ko sem potem doma listal po beležki in urejal zapiske,

sem ugotovil, da je čisto vseeno, kje začnem z opisovanjem. Pa poglejmo najprej Ankaran.

POČITNIŠKI DOM SGP PROJEKT KRANJ

Splošno gradbeno podjetje Projekt iz Kranja je počitniški dom v Ankaranu nekaj sto metrov od obale gradilo več let. Dom je zelo lepo urejen ima 50 postelj, kamp, kuhinjo, kjer lahko pripravijo 70 obrokov, jedilnico, bife, sanitarije itd. Letos so ga odprli 15. junija in bo odprt do 13. septembra. Zanimivo je, da dom že dve leti upravlja občinski sindikalni svet v Kranju. Morda je malce čudno, vendar upravnik doma upokojenec Rajko Starc iz Kranja, mi je povedal, da je v domu malo ali skoraj ni Projektovih delavcev. Menda so se ti Ankaranu že malce naveličali in raje letujejo drugie. Pa pustimo to.

V kampu SGP Projekt so letos letovali tri skupine gostov iz Češkoslovaške

Važno je, da je dom že od 15. junija počin.

»Do sedaj smo imeli v domu in kampu že 430 domačih in 540 tujih gostov oziroma skupaj 5400 prenočitev. To pomeni, da je bila zasedenost doma sedaj okrog 95-odstotna. Pa tudi za naprej — do 13. septembra — imamo že vse zasedeno. Tako bo zadnjih deset dni letovala v domu skupina socialno ogroženih članov sindikata iz Kranja.«

»Katerih gostov pa je bilo do sedaj največ v domu?« sem poprašal upravnika Starca.

»Največ je bilo seveda članov sindikata iz Kranja. Večiko sindikalnih delavcev pa je bilo tudi iz kamniških delovnih organizacij, iz Tržiča, Ljubljane itd. Razen tega pa je bilo v treh izmenah po deset dni tudi 130 članov sindikata iz Češkoslovaške. Ti so letovali v svojih šotorih v kampu.«

Prav ta hip je najin pogovor zmotila skupina češkoslovaških gostov iz Uherskega Broda. Njihov vodja tovarniški Mudrah se je s skupino prisel posloviti od upravnika in kuhinjskega osebja.

»Čeprav bi radi še ostali, se moramo žal posloviti. Imeli smo se lepo. Zahvaljujemo se vam za skrb in prijetno bivanje in prepričani smo, da se bomo prihodnje leto prav

tako lepo imeli pri vas. Pa tudi zagotovo bomo še prisli.«

PRIHODNJE LETO NA SVIDENJE

Pri vhodu v jedilnico sem potem srečal koroškega Slovence, inženirja iz Borovelj. Zač je zaprosil, da njegovega imena ne objavimo. Sicer pa to ni niti tako pomembno. Rekel je, da že nekaj let prihaja z družino letovat v Ankaran.

»Do sedaj sem bil vedno zelo zadovoljen. Hrana je odlična, prav tako postrežba, pa tudi cene niso previsoke. Mislim, da je za 2800 starih dinarjev na dan tukaj pravo razkošje. Zato že sedaj lahko rečem: Prihodnje leto na svidenje.«

»In zakaj prihajate ravno v Ankaran?«

»Predvsem zaradi otrok. Imava štiri otroke in želim, da bi vsi, ko bodo odrasli, znali slovensko. Razen tega pa razdalja do Borovelj ni prevelika, če bi se zgodilo, da bi moral nenadoma odpovedati domov.«

»Kaj pa morebitne pripombe?«

»Zaplišite, da smo vsi zelo zadovoljni. Pripomnil bi le, da bi bilo v prihodnji treba urediti otdtok fekalij. Te namreč sedaj odtekajo v bližnji potok in naprej v morje. To pa v soparnih dneh povzroča precej neprijeten vonj.«

DOM NAJ OSTANE ZA CLANE SINDIKATA

Dom v Ankaranu posluje na svojem ekonomskem izračunu. In čeprav po mnenju gostov cene niso previsoke, bo promet letos še enkrat večji kot lani. Kaže, da bodo imeli do konca sezona okrog 20 milijonov starih dinarjev pravnet.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Kamnik Vinko Dobnikar, ki je bil med našim obiskom tudi v domu, pravi, da so Kamničani z letosnjim sodelovanjem s Kranjem zelo zadovoljni.

»Kamniške delovne organizacije ob slovenski obali nimajo dosti svojih počitniških domov. Zato naši člani sindikata še kako pozdravljajo tovrstno sodelovanje. Letos jih bo v Ankaranu letovalo okrog 140. Za prihodnje leto pa sem

prepričan, da bi Kamničani lahko sami napolnili dom med celo sezono. Prav zato bi želel, da bi se tovrstno sodelovanje med Kranjskim in kamniškim sindikatom še razširilo in da bi dom v prihodnje ostal res za letovanje članov gorenjskih sindikatov.«

»Mimogrede, Gorenjci smo včasih tudi na dopustu malec zahtevni; vsaj kar se hranje in postrežbe tiče. Kako ste zadovoljni?«

»Nimam nobenih slabih pripomemb. Sicer pa mislim, da je to odvisno predvsem od iznajdljivosti uprave. Uprnik in osebje doma zaslужijo vso pohvalo. Zač mi je le, da se Kamničani, ki letujejo v bungalovih Transturista Bled v Ankaranu ne počutijo tako dobro. Pravijo, da hrane ni dobra. Sicer pa, če želite oceno, poprašajte znance Alojza Voldriha.«

Alojz Voldrih, ki je zapošlen v Agrokombinatu Ljubljana - obrat Duplica, je bil takrat prvič na dopustu v Ankaranu. Rekel je, da je zelo zadovoljen v Projektovem domu in da bo doma naredil takšno reklamo, da bo prihodnje leto polovica delavcev iz tega obrata prišla letovati v Ankaran.

PRIJETNO SLOVO

Međtem pa so predstavniki nekaterih kranjskih delovnih oziroma sindikalnih organizacij v kampu pripravili piknik za goste občinskega sindikalnega sveta — člane sindikata z Uherškoga Broda. Zadovoljni tako eni kot drugi so obujali spomine in sklenili, da je v prihodnji treba sodelovanje med Kranjem in Uherškim Brodom še razširiti. Oblik in možnosti je veliko, treba jih je le urednici.

Če bi po obisku v Ankaranu hoteli oceniti kako letujejo gorenjski delavci — člani sindikata z družinami ob slovenski in istrski obali, bi bila lahko malce nepopolna in morda tudi neobjektivna. O Ankaranu namreč lahko rečemo le vse dobro (razen kritičnih pripomemb o fekalijah in počutju). Kamničanov v bungalovih. Kaj pa Novigrad in Strunjan? O tem pa prihodnjih.

Besedilo in slike: Zalar



Zadnja skupina iz Uherškoga Broda

GOSTILNA "Franzl"**GOSTILNA MULEJ****POTOKI**

domača hrana
izbrane pižače
prenočišča
VABLJENI

Oglejte si izredno lepo sotesko na poti v KORTE (Trögern) ● Trögernerklamm in obiščite gostilno FRANZL — samo 11 km od Železne Kaple

BUTAN**CAMPLIN — AVTOPLIN**

Kraj polnjenja:
Kamping v Zaki — BLED

PLINARNA LJUBLJANA,
Vodovodna cesta (za Lito-
strojem)
telefon 316-798, 315-759

CAMPLIN — AUTOGAS
Füllungsstelle:

Camping in Zaka — BLED

PLINARNA LJUBLJANA, Vo-
dovodna cesta (hinter Lito-
stroji)

Telephon 316-798, 315-759



HERLEC ELA IN ROMAN
TUPALICE 38 P. PREDDVOR

Obiščite nas — domača hrana — pristna kapljica —

Pension od 30 do 35 N din

Gorska vodniška služba

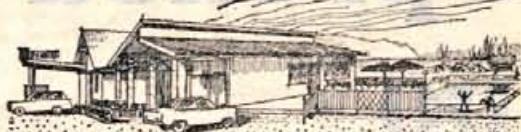
CREINA
turistično
prometno
podjetje
KRANJ

**Jesen
čas izletov**

PO VASI ŽELJI JIH ORGANIZIRA TURISTIČNI ODDELEK PODJETJA CREINA, KRAJ, KOROSKA C. 4, TELEFON 21-022.

GOSTILNA MLEČNIK**Kirschenteuer — Kožentavra**

15 km od Ljubeljskega predora ob cesti v Celovec

**Prijazno vas vabi**

- avtomatično kegljišče
- kopalni bazen
- ugodna menjava
- solidna postrežba
- zmerne cene
- govorimo slovensko

**obiščite****KOMPAS GARNI HOTEL**

Z AVTOMATSKIM KEGLIJCSEM
IN RESTAVRACIJO NA LJUBELJU.

Za reprezentance podjetij da-
jemo posebne popuste.
Vabi Kompa Garni Hotel
BLED in Kompa Motel
KRAJSKA GORA

Ljubelj**Tomaž Moschitz****zlatarna — urarna
Tarvisio — Trbiž**

VIA VITTORIO VENETO 12

(300 m od tržnice)

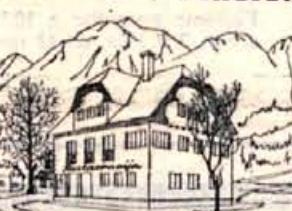
Na zalog! Imamo švicarske ure,

NEVOIS

po tovarniški cenl, zlato za zobe in ostali izdelki iz zlata. Zagotovljena kakovost. Priporočamo se,



Hotel in restavracija
PLANINKA Kamnik
Besuchen Sie uns, Sie werden mit einheimischen Speisen und Getränken sehr gut bedient!
Willkommen!

ALP PENSION

Alp Pension

HERLEC ELA IN ROMAN
TUPALICE 38 P. PREDDVOR

Obiščite nas — domača hrana — pristna kapljica —

Pension od 30 do 35 N din

Gorska vodniška služba

**Vi offre**

frottir a metri — asciugatoi per pista —
casa e viaggi — cravatte di sintetica, taglio il più modernissimo
TUTTO POTETE COMPERARE NELLA NOSTRÀ CASSA DI VENDITA A KAMNIK

kamnik

**OBISKITE GOSTILNO
ZG. DUPLJE****pri KLEMENČKU**

kjer vam bomo postregli v postrvimi in specialitetami na žaru.

Lep pozdrav in nasvidenje v Zg. Dupljah.

Gostilna pri
KLEMENČKU

Predlagamo vam:

nedeljski piknik, trgatev na Stajerskem, Dolenjskem ali Primorskem, obisk kulturnih in drugih znamenitosti po Sloveniji, Istri in bližnji Hrvaški.

Izleti v inozemstvo:

Dolomiti, Grossglockner, Koroška, Benetke, Dunaj, Praga, München (Oktoberfest), Budimpešta itd.

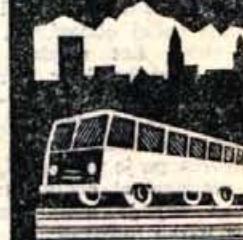
NA SVIDENJE NA PRIJETNEM IZLETU! **CREINA — KRANJ**

**MINI MARKET**

FUSINE

Z MINI CENAMI

prehranje se!



Sprehod po Beogradu

Velikega mesta kot je milijonski Beograd, človek zlepa ne spozna. Vedno odkriva nove in nove stvari. Povabimo vas s sabo, da si ogledamo še to in ono.

(Nadaljevanje)

ZNAMENITOSTI

Lahko greš okrog istega kipa, a ne zves, čemu in komu je postavljen. Sklenil sem, da bom izkoristil priložnost, ki jo nudi turistično-transportno podjetje Putnik. Vsak dan namreč organizira ogled znamenitosti z vodnikom za deset novih dinarjev. Starejša ženska, ki je vodila ogled, je najprej vprašala od kod smo. Razlagala je v dveh jezikih, v angleškem in našem, ker v drugih ni bilo potrebno.

Avtobus je odpeljal od kipa konjenika s Trga revolucije. Spomenik je izdelal Italijan Pazzi v čast knezu Mihajloviću. Vodnica nas je potem vseskozi opazljava z mikrofonom v roki na posebnosti. Poznana je ulica Skadarska, kjer je čas obstal, ko so šli po njej bohemski starega Beograda. Ta ulica ima še danes prsten videz; pravijo, da je to beografski Montmarte. Tu so živeli poznani igralci, pesniki in pisatelji. Nato nas je opozorila na džamijo ob cesti, ki je bila zgrajena 1651. leta.

Na Kalemeđanu smo izstopili. Zvedeli smo, da pomeni Kalemeđan dvorišče. O njem sem pisal že zadnjič. Natančneje sem spoznal, kaj so zgradili Rimljani, kako so potem gradili Turki s kamenjem in blatom in pozneje Avstriji z opeko. Obrambni zid proti Savi in Donavi sedaj obnavljajo, da bo videti kot nekdaj. Ob ogledu zgradbe, kjer je nekdaj sultan imel harem — 40 žena, je nekdo pripomnil, da je moral biti zelo srečen. Neki možak pa je pripomnil, da se verjetno ni počutil tako dobro, saj je moral imati prav toliko tudi tašč.

Mimo srbske akademije znanosti in umetnosti smo se pripeljali do hotela Majestic, kjer je poznana igralnica. Ni za naše žene, je pripomnila razlagalka. Zvedeli smo, po čem se imenujejo Terazije. Tu je nekdaj stal vodnjak z dvema pipama. Turki so vsak dan delili vodo ljudem — dve merici na eno družino. Vodo so merili, tehtali — terazije pomeni tehtnica.

Po glavnici ulici maršala Tita smo se pripeljali mimo Kidričevega spomenika do sejmišča. Ker urejajo cestišča za novi most

čez Savo, imenovan Gazela, je cel Trg branilcev preurejen. Dolgo nismo smeli priti potem iz kolone. Avtomobilisti so s svojimi železnicami konjički silili proti Adi Ciganiji — veliki beografski plazišči ob Savi, ker je bilo res vroče.

Nato smo se znašli na bulvaru, ki je menda podoben poznanemu pariškemu — otok, v katerega se steka sedem cest z nasadi. V bližini je tudi beografski Hyde Park, kjer lahko vsakdo prodaja svoje izume, mišljenja ipd. — biti pa bi moralo menda otroško igrišče.

Muzej 25. maja je podarjen tovariju Titu za sedemdeseti rojstni dan. V njem so shranjeni pokloni, ki so jih maršalu Brozu dali tuji državniki na obiskih in predmeti, ki so jih naši ljudje podarili za rojstni dan. Zgradba je oblikovno zelo moderna. Pod njo je v lahkem spustu postavljeno 17 bazenov, tako da se voda iz prvega pretaka v drugega, iz drugega v tretjega itd. Ti bazeni so simbol Plitvičkih jezer.

Zatem smo se pejali mimo stadiona Partizan, ali stadio na Novi Beograd, na hipi-mesto, kot je rekla naša razkazovalka. Dobro so se videle znamenite zgradbe — zveznega izvršnega sveta, sodobne galerije in družbopolitičnih organizacij.

Ob poti do stavbe patriarha pravoslavne cerkve Germana je zanimiva francoska ambasada iz marmorja. V pravoslavni cerkvi ležita dva velika jugoslovanska moža: Vuk Stefanović Karadić, reformator srbohrvatskega jezika, in Dositij Obradović, pisatelj, ki je vse svoje bogato premoženje dal za šolstvo. V cerkvi so nonavadno lepe freske. Ohranjene so tudi tri klopi, ena za patriarha in dve za kralja in njegove. Drugače je brez sedežev, oltar je v steni, le na sredini je postavljen klečalnik, kjer vernike križajo po čelu s pepelom. Poseben vtip naredi še lepo zlito korsko petje. Zraven cerkve stoji kavarna še iz turških časov z zanimivim imenom — Kavarna pri vprašaju. Namesto napisne tablice stoji le ločilni znak vprašaj.

Vračali smo se po bulvaru JNA, po katerem so vkorakali osvoboditelji 20. oktobra 1944 v Beograd. Malo pred 16-nadstropnim hotelom Slavija gradijo knjižnico, ki bo sprejela tri milijone knjig. Baje bo največja v Evropi.

Mimo trga s cvetjem ob ulici maršala Tita smo zavili proti Takovski ulici, ob kateri leži pionirski park s stalno razstavo modernih skulptur — samo poleti. V bližini je za otroke luna park. Veliko veselja imajo s Colorado expresom. Stadion Tašmajdan z dvema olimpijskima bazenoma in športno palaco je bila naša naslednja točka ogleda.

Na staro mesto na Trgu republike smo se vrnili mimo zgradb zvezne skupščine, doma sindikatov in doma mladine, samih poznanih in karakterističnih objektov.

Popoldne sem izkoristil po svoje; v kinu, na razstavi in v slavičarni. Zvečer pa sem po staro vojaški navadi odkril en dan v vojaškem koledarju, zraven pa še pripisal: zanimiv. I. Sivec

OBVEŠČAMO

vse cenjene obiskovalce VOGLA v BOHINJU,
da bodo od 1. septembra 1969 dalje zaprti
SKI HOTEL, BRUNARICE in vse ŽIČNICE
zaradi rekonstrukcije nihalne žičnice.

TRANSTURIST — SKOFJA LOKA



POSREDUJEMO PRODAJO

karamboliranih vozil

1. os. a. SIMCA 1300, leto izdelave 1966, s prevoženimi 83.000 km.

Začetna cena 14.500,00 din.

2. os. a. CITROEN DIANA, leto izdelave 1968 s prevoženimi 17.000 km.

Začetna cena 10.000,00 din.

3. os. a. NSU pretis 1200 C, leto izdelave 1969 s prevoženimi 11.000 km.

Začetna cena 12.500,00 din.

4. os. a. CITROEN ID 19, leto izdelave 1969 s prevoženimi 5.000 km.

Začetna cena 25.800,00 din.

5. os. a. FIAT 1300, letnik 1969 s prevoženimi 8.500 km.

Začetna cena 9.000,00 din.

Ogled vozila pod točko 4 je možen vsak delovni dan pri ALMIRA RADOVLJICA — upravna stavba Radovljica, Ljubljanska c.

Ogled vozil od 1—3 in 5 pa je možen vsak delovni dan od 8.—14. ure pri ZAVAROVALNICI SAVA PE KRAJN V Kranju.

Pismene ponudbe z 10 % kavcijo sprejemamo do srede, 3. 9. 1969, do 12. ure.

ZAVAROVALNICA SAVA
PE KRAJN

OBRTNIK

SKOFJA Proizvajamo

LOKA

Blaževa ulica 3,

Nudimo

tudi vse vrste uslug, gradbeno obrtnih storitev s strokovnimi nasveti.

Izkoristite

UGODNOST IZREDNO NIZKIH CEN ZA OBLOGE PODOV.

Kovačevi z Javornika (2)

»Svete štence« na Joštu

Ko se privijuga cesta do vrha grebena, sva na drugi strani, kakšnih 30 m niže, zagledala Kovačeve hišo. Bili so veseli najljubljega prihoda, posebno še teta, ki že več let ni videla mojega očeta. Jaz sem teto takrat prvič viden; bila je že starejša, težko je hodila, zato ni šla več daleč od doma. Takoj nama je postregla. Oče in stric sta najprej popila kozarček domačega borovničarja, meni pa je teta prinesla na krožniku strd (med) v satju in kos kruha.

Gotovo je večina bralcev Glasa že jedla strd v satju; če je tako, bo moral vsak priznati, da se pred njo kar se dobrote tiče, lahko skrijejo vsi bonboni in čokolade na svetu. Potem nam je teta skuhalo čaj, meni pa povedala, da na strd ne smem piti vode, da me ne bo bolel želodec.

Tako smo sedeli in se pogovarjali približno uro, potem pa smo odšli (stric, oče, sestrica Franca in jaz) v cerkev na kakšne pol ure hodil oddaljeni Jošt; maša je bila ob desetih. Teta je ostala doma, ker je težko hodila. Sestrica Franca, 20-letno dekle, je odgovarjala na moja radovedna vprašanja in mi razkazovala posamezne kraje na Sorškem polju; zame je bilo to nekaj posebnega,

namreč tisti razgled. Z Rovnikom nad Besnico sem sicer večkrat gledal kraje od Krajske gori proti Radovljici, razgled proti jugu pa od tam zapirajo hribi med Joštom in Mohorjem. Zdaj pa sem prvič viden ravno Sorško polje, ki je bilo s svojimi nivnimi kot ogromna šahovska deska; to se mi je takrat neizbrisno zarisalo v spomin.

Na vrhu Jošta je stara romarska cerkev, ki je bila včasih zelo obiskovana in poznana daleč okrog. Do let pred prvo svetovno vojsko so enkrat na leto prišli na Jošta tudi Stajerci iz Savinjske doline, in sicer v zelo velikem številu. Z Jošta so šli potem peš skozi Besnico in Podnart v Ljubno, od tam pa na Brezje in naprej na blejski otok. Ljubno je bila v

srednjem veku zelo obiskovana božja pot, ki pa so jo proti koncu prejnjega stoletja spodnile Brezje. Romanje na Brezje — in s tem tudi Brezje same — se je posebno razvilo po prvi svetovni vojni, ko so največje slovenske božje poti — Višarje in Sveta gora pri Goriči — ostale zunaj državnih meja.

Ljubno je gotovo ena najlepših gorenjskih vasi. Sedje Ljubenčanov so na drugi strani Save Dobravčani. Prebivalci teh dveh vasi se zelo radi dražijo med seboj. Spominjam se zelo zanimivega dogodka, kateremu sem bil priča nekaj dni pred prvo svetovno vojsko v gostilni v Podnartu; naj ga opisem v nekaj besedah.

V tisti gostilni sta se dražila en Ljubenčan in en Dobravčan, ob njih pa so se vsi drugi gostje dobro zabačevali. Med drugim reče Dobravčan, da Ljubenčani niso kaj prida, saj jim je še Maria zbežala na Brezje; tako da so zgubili božjo pot. Ljubenčan se je seveda branil, da to ni res, češ da imajo v Ljubnem Marijo s kladivom udarjen, medtem ko je na Brezjah Marija pomagaj; če ne verjame, naj pride pogledat.

Božja pot v Ljubnem je nastala v srednjem veku na tačnin, ker je zidar, ki je povrjal oltar, zadel s kladivom Marijino podobo. Legenda pripoveduje, da se je takrat na Marijini glavi na sliki pokazala kri.

Romarski cerkv na Joštu so na zahodni strani prizidane »svete štence«. Meni so takrat povedali, da legenda pripoveduje, da so to stopnice, po katerih je Jezus nosil križ, ko ga je Pilat odsodil na smrt. Toda — tako so mi povedali — od teh stopnic jih je samo tretjina na Joštu, druga tretjina je nekje v Španiji, tretjina pa je ostala v Palestini.

Po »svetih štengah« se mora iti kleče. Na vsaki stopnici je treba zmoliti najmanj en očesa. Ko se pride na vrh, je treba spustiti v puščico nekaj denarja za vzdrževanje cerkve. Nazaj po stopnicah se ne sme, izhod je čez kor v cerkv.

A pot po »svetih štengah« je bila zame, 8-letnega fanta, nekaj nenavadnega.

Cerkev na Joštu ima dva zvonika; nista visoka, ker pa stojita na vrhu gore, se zdi človeku, da sta višja. Zvonika sta imela včasih baročno streho, podobno tisti, ki jo ima roženenska cerkev v Kranju. Nekaj let po prvi

svetovni vojni je vanju treščilo in na obeh zvonikih je takrat streha pogorela. Ko so to pozneje popravili, pa niso naredili po starem, ampak so dali na zvonika čisto navadno streho. Škoda — prej je bil pogled na cerkev na Joštu dosti lepsi!

Podobno se je zgodilo tudi v Kranju z zvonikom cerkve na Pungertu. Na starih slikah in fotografijah se vidi, kakšen je bil zvonik včasih; škoda, da ga niso popravili v prvotni obliku. Italijani to drugače delajo in tudi Poljaki so porušeno Varšavo obnovili v prejšnji obliki. Pri nas imamo za take stvari premo smisla!

Franc Kozjek
(Prihodnjič naprej)

Gorenjski kraji in ljudje

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

30

Tudi takrat na Rožniku ga je krenil in priznal, da mu zavida, ker leži na gorkém in mehkem vse do jutra, ne da bi ga kdjo vrgel iz postelje s kaplarskim lajanjem. Auf! Janez pa se ni mogel nagniti, kako je mogel on. Francelj, droben, majhen in šibak zaiti med vojake, kakor je rekел.

— Tudi ti boš! V vojni so še konji, namenjeni šintarju, dobrí — mu je rekел.

— To imaš prav. A jaz se bom vseeno izmal, še preden bi me poslali v klavnicco.

— Res, v klavnicci ni bilo prijetno... A kaj sem mogel. Pošljeno ti vpopklic! Najdejo te, pa če bi bil na koncu sveta. Tudi mene so, čeprav sem romal po Slavoniji, Ravna zemlja, Ravne ceste, Zrak, da bi ga jedel. Dnevi kakor praznik, življenje poceni. Malo dela, dobro življenje. Celo ženske so me zamikale. Hotel sem se ozneniti, pa ti pride vojska prekleta.

— Prekleta, — je Janez pritrdil, potem pa vprašal, zakaj je bil ranjen.

— Čudno vprašanje. Zato nas pošiljajo v vojsko. Da nas pobijejo in pohabijo. Eh, dragi moj, mnogo mrtvih, mnogo ranjenih tam na Dnjestru.

— Kaj, na Dnjestru si jo skupil? — mu Janez ni verjel.

— Kakopak! Drugače bi se ranil sam. Pa mi ni bilo treba. V rovu čepim kakor drugi. Sam ne vem, kako se je zgodilo. Zasvetilo se je, kakor da se je podrla nebo. Tresnilo kakor v kamnolomu. Malo me je zaskelelo. Od svetlobe, si mislil, ker me je zaskelelo najprej v oči. Bolečine v roki in nogi še nisem čutil. Sele kri, ki je brizgal iz leve roke, mi je rekla: glej, skupil si jo. Hočem seči po obvezni, pa se ne morem premakniti. Desna noga je mrtva. Kakor iz kamna... Eh, pa sem se kljub temu zakrohotal, ko vidim Jurija, skopuhu, kakršnega le redkokdaj

srečaš. Nikoli ti ni privoščil niti dima iz cigarete, čeprav ni kadil in je cigarete, ki jih je dobival, prodajal. Prodajal za drag denar in si s to kupčičjo zaslužil denarja za pravo bogastvo. A ta denar je imel v nahrbtniku, ki je ostal tam zunaj na ravni, ki jo je kosil z ognjem sovražnik... Skoro jokal je in ternal za nahrbtnikom, po katerega si ni upal! V nahrbtniku pa denar, veš, Janez! Denar, za katerega bi zapisal dušo hudiču, življenja pa seveda ni hotel izgubiti. Kaj ti bo bogastvo po smrti? Bogataši se tega zavedajo in zato jih je smrt tako strah. Revežu je smrt marsikdaj edino odrešenje, bogataš pa je smrt zares smrt: konec uživanja, konec življenja. Tudi Jur je sanjaril, kaj vse bo počel s tistim denarjem, ko bo vojnje konec. Računal je, koliko bo še izkupičil za svoje cigarete in si želel, da bi vojna še dolgo trajala, samo da bi postal velik bogataš. Nihče ga ni maral. Tudi jaz ne. Pozabil sem nase, ko sem ga videl bednega in nesrečnega in pri tem užival. Mislim, da to ni noben greh, uživati nad nezgodo sebičnikov in pohlepnežev. Režal sem se mu, on pa se ustavlji ob meni in mi pravil: Francelj, bankovce, vse bankovce imam v ruksaku! Francelj, skoči ponji! Pošak, cel petak ti dam...

Tako je pripovedoval Janezu. Pripovedoval pred tremi leti. Prespal je pri njem, zjutraj pa sta šla dol v gostilniško izbo na močan čaj. Mraz je bil in v obleki, kakršno so mu dali, ko so ga izpustili iz bolnišnice je drhtel. Janez je to opazil. Ni mu mogel dati toplejše, saj je tudi sam imel letno na sebi, oziroma tisto, v kateri sedaj leži na parahu.

— Jezus, kaj je zares mrtev? — se vnovič zgrozi nad bratovo smrtjo. To ni pravično. Mlajši je od njega. Še bi moral živeti, saj pred tremi leti še ni bil videti tako slab, da bi bil že zrel za smrt. Celo dobro je zgledal. In smejal se je. Smejal, kakor sta se smejal oba.

— Romarja sva, Francelj! Oba sva romarja, večna romarja, — je govoril.

— Romarja, Janez, — je pritrjeval in dvignil palico, pravo drobno gosposko sprehodno palico, ki so mu jo dali, ko so ga odpustili iz bolnišnice.

— To ni romarska palica, — se je Janez za trenutek zresnil.

— Seveda ne! Dali so mi jo, da ne bom pozabil, da sem bil v vojski! Dali so mi jo čisto zastonji! Dobri ljudje so to, Janez, dobrí ljudje, mar ne, — se je krohotal, potem pa ga je Janez vprašal, kam misli sedaj.

Te Janezove besede so zvenele kakor očetove. Kakor da bi spregovoril oče in ga vprašal, ali se ni že odpočil.

— Eh, da, kam sedaj? — je vzdihnil in pogledal brata. Tudi tam gori na cesarskem Dunaju, ki zdaj ni več cesarski, so ga vprašali, kam bo šel, čeprav bi rad ostal, saj v bolnišnici ni bilo slabo, prividal se je je, življenje je bilo zastonji, hrana boljša kakor zunaj ali v vojašnicah, kjer so stradali, nikamor se mu ni mudilo, oni pa so ga verjetno bili že siti in bi se ga radi znebili. Rekli so mu to obzirno kakor včasih oče, on pa je vedel, da bo moral na pot. Ker ni takoj odgovoril (vse je prišlo tako nenadoma), so ga vprašali, kje je doma, pa se je spomnil na lepo časo v Slavoniji in mu je z jezikoma zdrsnilo, ne da bi pomisli, da je invalid in da tam dol ni mima več kaj iskat in da najbrž ne bo več srečal tistega dekleta v Popovači.

— V Popovačo, misliš? — ga je Janez pogledal.

— Kajpak! Tako sem Jim rekel že tam gori. Kam pa naj bi šel? — je rekel, si zapel suknjič in vzel palico, na katero se naslanjal tudi sedaj, ko čaka, da bo se pravočasno prišpel do mrtvega brata, ki leži v Narodnem domu kakor v kaki cerkvi in ki ga bodo pokopali s slovesnostmi kakor kakega škofa.

— Janez, Janez, kaj bi jim zabrusil, ko bi se prebudil iz smrti in se dvignil iz krste. Ni solze v mojih očeh. Nikoli je ni bilo. Posušile so se mi že v otroških letih. In vendar sem te imel rad. Rad edino tebe in Karlo, sestro Karlo, ki je že zdavnaj nesrečno končala. Moj bog, kdaj je bilo že to, — se ne more spomniti. Mati je umrla leto poprej, preden se je prelomilo stoletje, očeta so pokopali pred dobrimi štirimi leti. Bilo mu jih je že čez sedemdeset. Ne bi se tega spomnil, da se tistega poznojonskega dne pred tremi leti nista menila z Janezom tudi o tem.

— Mati se ji izgarala za nas, — je rekel Janez, ki se je živiljenje čutil krivega, ker v otroških letih ni znal ceniti vse mamine dobre.

Pred 100-letnico smrti Simona Jenka

(Nadaljevanje)

Urejenemu človeku nerazumljiva strast sežiganja knjig in rokopisov — lahko bi ji celo rekli bolezen — slovenski kulturi ni prizanala; najprej je škof Hren vrgel na grmado slovenske protestantske knjige, potem so zgoreli v Kranju Prešernovi rokopisi, v Ljubljani pa je škof Jeglič vpepelil vso naklado Cankarjeve knjige pesmi Erotika. In tudi to smo morali doživeti, da se je oholi Teviton — potem ko je zasedel naše dežele — najprej znesel nad slovensko knjigo: že v prvih dneh okupacije so zagoreli kresovi, ki jim je bila netivo slovenska tiskana beseda.

SEZIG ROKOPISOV

Nič dosti bolje se ni godilo Jenkovim rokopisom, ki jih je po smrti zapustil svojem. Kar srljivo nam je pri sreču, ko zvemo da je tudi pri požigu Jenkove literarne zapuščine odigrala glavno vlogo pesnikova lastna sestra Mica! Kot Katra pri Prešernu...

Tudi pri Jenku se je ponovila ista zgodba kot pri Prešernu. Neuki sestri sta se podvrgli vplivu duhovne gospoke, ki za ljubezenske pesmi ni imela posluha. Zato so morale zgoretiti Prešernove, Jenkove in Cankarjeve pesmi — bile so za nekatere preveč pohujšljive.

In če smo ob Prešernu krvili tudi njegove prijatelje, oba pisarja pa tudi sorodstvo, ker se niso dovolj pohrigli za pesnikovo literarno zapuščino — je v Jenkovem primeru povsem drugače: svoji so poskrbeli, da ni bilo ničesar izgubljenega, pesnikovi kranjski prijatelji pa so literarno zapuščino natančno popisali in jo predložili slovenski matici, da bi jo odkupila in pozneje objavila.

Bridke izkušnje s Prešernovimi rokopisi so bile še v živem spominu — saj je mi-

nilo od požiga komaj dvajset let. Zato se je skupina pesnikov kranjskih prijateljev čutila dolžna, da izpolni svojo kulturno in narodno naložbo. V avgustu l. 1871 je poslala odboru Slovenske matice naslednje:

»Poročilo o Simon Jenkovej zapuščini.« — Koj po smrti Jenkovej so pričo staršev pesnikov prevzeli podpisani vso Jenkovo literaturno zapuščino. Storili so to zato, da bi se kje kaj odvzeti ali pridjeti ne moglo. — Priložena je tu — kolikor moč vrejena — vsa Jenkova zapuščina. In sicer:

Tu sledi seznam rokopisov, dnevnikov in pisem — v 15. zaporednih točkah. Poročilo se konča:

»Sicer je vsaki posamezen listič kakor dobljen tako vestno tu priložen.«

Podpisani bi slavni odbor Slovenske Matice prosili kupiti si Jenkovo zapuščino in skrbeti, da se, kar je še neneatisnjene in za rabo, spravi med slovenski svet.«

»Ker starši Jenkovi borno žive v Prašah, vstreglo bi se jim s kupom zdatnejšim.«

Potem prečitamo podpis predlagateljev tega poročila. Ti vrli in modri može so bili: profesor Tomo Zupan, profesor Matej Vodušek in lekarnar Dragotin Šavnik.

Po doljšem času se je odbor Slovenske Matice odločil, da rokopisno literarno zapuščino zvrne kot neuporabno za objavo. In tako je vse bratove rokopise dobil Ivan Jenko, ki je bil tudi sam pesnik, po poklicu pa gimnazialski profesor v Gorici.

Dokler je bila Jenkova pesniška ostalina še v bratovih rokah, je bilo vse v redu — literarnim zgodovinarjem je bila vedno na uvid.

Ko pa je Ivan Jenko umrl (17. maja 1891), je vse njegovo imetje pripadlo sestri Mini. Po njeni smrti (l. 1893) pa sestri Mici. Tej so se zdele bratove pesmi preveč pohujšljive — zato na ogenj z njimi! Po pripovedi pesnikove nečakinja Frančiške, je bilo bratovih rokopisov v zapuščini za »poln jerbas in še čez« in da so »tehtali kar celih sedem funtov« (t. j. nekaj čez 4 kg).

Glavnina Jenkove literarne zapuščine je torej izgubljena za vedno. Morda bo še kdaj ugledalo beli dan kaj Jenkovega, ki se ne nahaja pri nas, pač pa na Dunaju in St. Pöltenu. Pri potomcih družine Herlein in Herzfeld.

Pač pa bi se utegnilo dobiti v Kranju in Kamniku kakršne pravne spise, ki jih je v imenu svojega šefa dr. Valentina Prevca, izdal odvetniški koncept. Enega takih je pisec teh vrstic dobil na Primskovem pri Kraju. Bilo bi zares lepo, če bi me kdo od občanov obvestil o nahajališčih takih listov.

Jenkoslovec France Bernik pripominja k tej žalostni zgodbi o izgubi pesnikove literarne zapuščine, da je vsaj v bodoče nujno, bolj razsodno ukrepati o tako pomembnih rečeh, kot je rokopisno gradivo naših pesnikov in pisateljev.

NASA NEMOC

»Boj koristno je, opozoriti na imperativ, ki izhaja iz povedanega, na to namreč, da pripada rokopisna zapuščina besednega umetnika tako kot objavljena literatura vsej družbi in da so jo prav njene kulturne ustanove upravičene in dolžne hraniti. Nikakor pa se ne sme prepustiti dedičine besednih ustvarjalcev zasebnikom, morda celo njihovemu nerazumevanju ali samovolji, saj tako varuščvo pogosto le osiromaši literaturo narodne in družbene skupnosti. Jenkov primer žal prepričljivo dokazuje to resnico.«

Prav te misli smo že večkrat uvrščali v naše zapise »Po Prešernovih stopinjah«, od l. 1964 dalje... Dodajali smo še, k temu imperativu utemeljitve: rokopisi v privatnih rokah so izpostavljeni nevarnostim zaradi viage, požara ali drugačnega nestrokovnega ravnanja. Snobom je posest dragocenih rokopisov predmet baharije ali celo špekulacije. Ali pa bolesne uteh posestniške nasiade. Če pa so rokopisi v javnem lastništvu in dostopni literarnim zgodovinarjem ob vsakem času — ima hramba vsekakor pravil in tudi racionalen smisel.

Da je zadeva zares bridko resnična, povem le nekaj primerov iz lastne izkušnje, ko sem se trudil, da bi za Prešernov spominski muzej v Kranju pridobil nekaj rokopisov, za katere sem zvedel, da so še v zasebnih rokah:

V Ljubljani živi starejša gospa A. L., ki je lastnica treh ali štirih Prešernovih pesnišev — v pesnikovem rokopisu! Ko pa sva jo s prijateljem (literarnim zgodovinarjem) obiskala in jo prosila, naj nama vsaj pokaže te rokopise — je izjavila, da jih ima trenutno sin, ki službuje v Svici...

V Celju je živel profesor S., ki je imel v lastništvu rokopis Prešernovega trioleta — posvečenega prijatelju Anastaziiju Grünu — Tri želje. Po profesorjevi smrti je prešel rokopis v roke njegove snahe — ta pa se je odselila v Nemčijo...

V argentinskem mestu La Plata živi slovenski glasbenik D. S., ki hrani pri sebi mena tri Prešernove rokopise sonetov v nemščini.

Navedel sem le tri primere, pereče zato, ker so ti Prešernovi rokopisi daleč od dosega naših rok.

Crtomir Zorec

Roparski zaklad

JULIUS
MADER

30

Posebni referat VI-Wi je vodil dr. Robert Schmied eden izmed vodilnih gospodarskih teoretikov Hitlerjeve črne garde. Schmied je ob začetku vojne ponoči vodil fašistično napadalo kolono po Danzigu in okoli njega, podnevi pa kot honorarni docent na tamkajšnjem institutu za gospodarstvo in upravo tehnične visoke šole predaval o vojnem gospodarstvu. Malo pozneje se je odzval pozivu SS-obergruppenführera Kaltenbrunnerja in služil kot gospodarski svetovalec pri nacističnem SS-gruppenführerju Hugo Juryju v Niederdonau in mu pomagal pri fašizaciji gospodarstva v okupirani Avstriji. Ko pa je oblekel uniformo SS-standartenführerja, ga je Kaltenbrunner poklical v državni varnostni urad v Berlin in mu zaupal skrivnostni posebni referat VI-Wi.

Tu je imel Schmied ob svoji strani celo falango Himmlerju, Kaltenbrunnerju in Schellenbergu zvestih in molčecih borznih špekulantov. Ta približno tridesetglava družina profesorja Schmieda je bila v nekem pogledu most med fašističnim zgornjim in spodnjim svetom. Skozi prste Schmiedovih najožjih sodelavcev so šli celi zavoji ponarejenih bankovcev. Teh gospodov niso več spravili v začudenje niti kot orehi veliki dragulji. Prispelo zlato v palicah jih je zanimalo samo toliko, da so preverili težo in žige. Vsak izmed njih je imel dan za dnem opravka z vsaj šeststevilčnimi vsotami.

Okrug petdeset velikih nemških in tujih industrijskih podjetij, zunanje trgovine in bankarstva je bilo vpleteno v razprodajo nacističnih milijonov. To velja posebno za nemško rafinerijo zlata in srebra Roessler (Degussa) v Frankfurtu a/M. Ta koncern, ki je vladal na trgu plemenitih kovin, je doživljal za časa nacističnega režima zlate čase v pravem pomenu besede. V tajnih vojaških laboratorijs v Kummersdorfu pri Berlinu, v Hamburgu in v Celle je sodeloval pri Hitlerjevem projektu atomske bombe. Tudi serija izdelava balističnih raket V-2 in udeležba pri drugih projektih Hitlerjevega »tajnega orožja« sta prinašali dobaviteljici Degussi izredne dobičke. V enakem obsegu se je Degussa pečala tudi z nakupovanjem in prodajo plemenitih kovin in z njihovim rafiniranjem, obenem pa tudi z vsakovrstnimi bančnimi in horznimi posli. To je bilo eno izmed monopolnih podjetij, čigar palice iz finega zlata so bile na svetovnem tržišču splošno priznane in so imele mednarodno veljavo. V zadnjih mesecih vojne je bila zato glavna naloga nekaterih oddelkov tega koncerna, da spremene oblike srebrnega, zlatega in platinskega nakita, ki je prihajal iz krematorijev koncentracijskih taborišč in požganjih getov in od posebnega referenta VI-Wi. Vse to je bilo treba prelit v priročne palice, kakršne je zahtevalo svetovno tržišče. Tu so nastale zlate plošče s standardno težo 1,25 kg in z žigom zajamčeno čistočo 999,5, ki so bile v prometu na mednarodnih borzah. Vsaka od teh plošč je predstavljala vrednost najmanj 14 000 dolarjev. Vendar Degussi ni uspel, da bi do konca vojne prikrala vse roparski zaklad SS, čeprav so delali v treh izmenah.

Ko je posebni referat VI-Wi spoznal, da Degussa in druge nemške topilnice ne bodo mogli spraviti vse nagnabljene količine plemenitih kovin v tržno obliko, je pričel posiljati naropani nakit v njegovi prvotni obliki v prednjezalske države. Mnogi primeri tega mamutskega tihotapstva so prišli pred sodišča. Takšen primer je bil z agentom SS Willijem Götzom v Turčiji. Turška policija je ob koncu vojne odkrila v najetem safeju nekega Giuseppe Berette kilograme zlatega nakita, draguljev in svežnje valut. Dognali so, da je Beretta nastopal v Carigradu kot predstavnik mednarodnega rdečega križa. Pred sodiščem je najprej poskušal zanikati vsako krivido. Ko pa je spoznal, da tako ne bo prišel nikamor, je priznal, da je s pomočjo službenega potnega lista Rdečega križa tihotaplil za Götz, fašističnega vodjo agentov v Turčiji, valuto, nakit, dragulje in brillante, ki so bili povečni last pomorjenih nizozemskih židov. Götz pa je sodeloval tudi z direktorjem podružnice nemške banke Hansom Wiedemannom, ki je odkril in izkoristil luknjo v turškem zakonu o kovanju denarja in dal v tej državi pretapljal naropano zlato v palice.

Pri manipulaciji takega obsega je bilo razumljivo, da so celo z milijoni izvezbani meštarji SD sčasoma izgubili pregled nad svojimi računi. O tem priča nered v knjigovodstvu.

DELO BO V KRATKEM IZSLO PRI ZALOZBI BOREC

Piše dr. Valič
Helena

Najbolj po-goste ne-sreče otrok

Neprestano prirejamo tečaje za prvo pomoč, vendar se na primer samo utopi vsako leto več ljudi, ki bi jih lahko s pravilnim reševanjem očitali smrti. Med njimi so tudi majhni otroci, ki jih nesreča doleti v potoku ali v mlaki za hišo, v gnojnični jami ali kako drugače. Dostikrat jih najdejo še pravočasno, vendar pa reševalci v dobrì veri izgubljajo čas z iskanjem zdravnika, namesto da bi takoj začeli z oživljanjem, tudi je otrok navidezno mrtev.

Danes je edino pravilen način oživljanja umetno dihanje »usta na usta«, pri majhnem otroku pa skozi usta in nos obenem. Poizkusí izlivanja vode iz pljuč so po najnovejših medicinskih ugotovitvah odveč in čista izguba časa. Le če so nos, usta in sapnik zamašeni s sluzjo ali z grobo vsebino zadihanje tekočine (pesek, trava), da zrak ne more v pljuča, osvobodimo ta zgornji del dihalnih poti s posebnim prijmom, katerega bi morali poznati vsi starejši. Tako bi lahko starši pomagali otroku, kadar mu zaide v sapnik grizljaj, tuhek ali izbruhek in se prične dušiti.

Otroka položimo na tla, sredinec desne roke mu vtaknemo globoko v usta, da s prstom zademo zadnjo steno žrela, jezik mu potiskamo s prstom navzdol in navpred. Ne da bi prst potegnili iz ust, obračamo otroka preko desnega laka na trebuhi, z glavo proti tlom in ga z levo roko tolčemo po hrbitu med lopaticama.

Po očiščenju zgornje dihalne poti otroka spet položimo na hrbel, mu ga zmerno položimo, da visi glava nazaj. Z desnico od spodaj potisnemo spodnjo čeljust (brado) navzgor in naprej, da so spodnji zobje pred zgornjimi in jo tako ves čas držimo. Z levo roko primemo glavo na temenu in pričnemo s svojimi ustmi tesno na otrokovih vpihavati svojo sapo v njegova usta (ali nos ali oboje skupaj). Pihamo dve sekundi, nato se odmaknemo, štejemo do dve in to ponavljamo v ritmu 15 vdihov na minuto. Če zrak prihaja v otrokova pljuča, se njegov prsniki pri vdihu dvigne in se nato spet sam skrči.

Ce tudi srce ne utriplje več, je obenem z umetnim dihanjem potrebna masaža srca (O tem več pri poškodbah z elektriko). Ne odnehajmo, ker utopljenici ožive lahko tudi po več urah trajajočem oživljavanju. Smrt sme potrditi samo zdravnik!

Marta svetuje

Judy z Bleda: Kupila sem si črno blago za obleko, sedaj pa sem v zadregi, kako naj si jo dam sešiti. Rada bi imela kaj elegantnega in modernega. Stara sem 16 let, visoka 163 cm in tehtam 56 kg. Za odgovor se vam vnaprej zahvaljujem.

Tadeja z Bleda: Stara sem

Selotejp

S selotejpom si večkrat pomagamo iz zadrege. Steklenička kolonjske vode se v torbici ne bo razlivala, če vrat oblepimo s selotejpom. Če je ročaj novega omela ali metle preveč hravav, ga oblepite s selotejpom. S selotejpom lahko pokrpate tudij dežnik. Trak nalepite na notranjo stran dežnika. Tako lahko zlepite tudi strgan plastičen prt ali zaveso v kopalcu.

15 let, tehtam 58 kg in sem visoka 163 cm. Kupila sem črno blago za obleko. Prosim, svetujte mi kroj! Rada bi elegantno in moderno oblikovala. Za odgovor najlepša hvala,

Marta odgovarja: Ker sta vajini vprašanji, draga Tadeja in Judy, popolnoma enaki vama bom odgovorila hkrati. Izbrala sem tri modele, da se bosta lažje odločili in izbrali po svojem okusu. Vsi trije modeli so brez rokavov. Če pa želite obleko z dolgimi rokavi, naj bodo zelo ozki. Prvi model krasijo gumbi in šivi. Spodnji del je rezan v zvon. Srednji model je obrobljen ob vratnem izrezu z belim robom in ima prav tako bel pas. Zadnja obleka pa ima bel ovratnik in na bokih patnico. Želim vama, da bi se v oblekah dobro počutili.



Hlačni komplet iz bele volne za sončne in hladne jesenske dneve. Jopica je zelo dolga in skoraj nadomešča plašč. Pleteni kvadratni vzorec na jopici je podoben frotirju. Model je iz kolekcije hlačnih kostimov Saše Zrimc iz Radovljice.

Pred ozimnico

Odveč so razprave o tem, če je sokovnik predrag oziroma ali se nam nakup izplača. Če rastejo okoli hiše jabolka ali slike, potem nikar ne odlašajte z nakupom. Vse slabše vrste sadja, ki ga ne moremo shraniti ali vkuhati v patentnih kozarcih, lahko uporabimo v sokovniku. Sokovi, ki jih pripravimo na ta način, so celo prehransko vrednejši od vkuhanega sadja.

Sadjje sočimo v sokovniku po priloženem navodilu. Stekelnice napolnilo takoj, naravnost iz sokovnika in takoj zapremo z gumijastimi kapicami. Ko se sok ohladi, se nekaj skrči in tako nastane pod kapico brezračni prostor, ki varuje sok pred okuženjem in steklenico neprodušno zapira.



Kotiček za ljubitelje cvetja

Svetuje ing. Anka Bernard

Uredimo lep predhišni vrt

Vrtna kultura je pri nas še zelo mlada in si je le redkokje utrla pot v naše vrtove. Zato marsikijo vidimo z enoletnicami in vsemogočim natrpanie vrtičke ob cestah, drugje spet samo goloto, ker ljudje ne vedo, kako bi se prostor dal primerno urediti in kaj bi tam uspevalo.

V pretirani bojazni za cvetje so vrtički obdani z masivnimi robniki, zasilnimi ali stalnimi ograjicami vseh mogočih oblik, ki so vse prej kot lepe. Ponckod vidimo same žive meje, ki že tako utesnjene vrtičke še bolj zakrijejo.

Vendar se da tak vrt pred hišo, pa naj bo še tako majhen, smotorno in lepo urediti. Pri tem pazimo, da so robniki le tolikšni, kot je nujno potrebno. V vrtu naj bo čim manj betona.

Ograje nadomestimo s skupinami nižjih grmovnic, na izpostavljenih mestih lahko zasadimo bodeče češmice ali na sončnem mestu mnogocvetne vrtnice. Ob njih se lepo prilega zimzelen grm tise ali lovorikovca, brina in podobno.

Ce je vrt dovolj prostoren, zasadimo v njem tudi manjši dreve ali večji okrasni grm, da nudi mimo-idočim nekaj sence, delno zakrije nezaželeno pogled iz hiše na cesto ter daje vrtu vltis prostornosti. V prav ozkem pasu med cesto in hišo pa tudi za posamezne večje grmovnice ni prostora. Tam zasadimo ob hišnem vhodu ali garaži primerno popenjavko. Na soncu izbiramo med kovačniki in vrtnicami, v polsenci pa so posebno zaželeni okrasni sroboti.

Namesto trate v majhnem vrtu zasadimo vso površino z nizkimi do srednjevišokimi trajnicami, ki kmalu preraštejo tla kot lepa zelena preproga, ki jo je lahko vzdrževati. Sprva je treba rastlinje okopavati in pleti, ko pa se razrastejo, tudi plevel med njimi ne more več uspevati.

(Konec prihodnjič)

S prevaro do pokojnине (če seveda uspe)

Desetine prič

Seveda pa ne prihajajo na komunalni zavod za socialno zavarovanje v Kranju samo zahtevi s ponarejenimi dokumenti, kot bi kdo lahko napačno sklepal. Nekateri celo v svojem zahtevu za pokojnino ne navajajo vseh službenih let, ker enostavno za to nimajo dokazov oziroma dokumentov. To so večinoma ljudje, ki so delali kot gospodinjske pomočnice ali kot delavec pri obrtnikih in drugih delodajalcih pred vojno. Pogosto se je namreč zgodilo, da delodajalec ni veden težiški datume prihoda in odhoda delavca iz enostavnega vzroka — da je namreč prihranil denar za zavarovanje. S takimi »luknjami« v starih delavskih knjižicah si sedaj nekateri ljudje ne upajo trditi, da so več delali, kot pa je zapisano v njihovih dokumentih. Na srečo se dajo take zadeve dokaj uspešno urediti. V arhivu republiškega zavoda za socialno zavarovanje so našli že marsikateri manjkajoči podatek.

Zavod se tako pri reševanju pokojninskega zahtevka pogosto ne more opreti na dokumente, še manj pa lahko verjame besedam. Neznanstvo veliko denarja bi lahko izplačali iz pokojninskega sklada ljudem, ki zahtevajo dvojno delovno dobo ali vsaj enojno za delo med drugo svetovno vojno. Rok za vložitev zahtevka za posebne delovne dobe je bil 31. december 1966, vendar je teh zahtevkov nekaj tisoč. Zavod jih je prevzel od gorenjskih občin — kjer se je prej v posebnih komisijah ugotavljala posebna delovna doba — v marcu predčasnega leta. Vse te kupe zahtevkov bi radi čim hitreje rešili, vendar pa se pri tem skrbno varujejo spodrsljajev, ki bi lahko na-

glici botrovali. Najprej namejavajo pregledati zahtevek o posebni dobi tistih, ljudi, ki že čakajo na pokojnino. Dele pa ne poteka tako hitro, kot bi si kdo morda misil.

Kdor zahteva priznanje posebne delovne dobe, navadno nima posebnih dokumentov, da je bil v taborišču, v partizanih in podobno. Potrebne so priče. Za neki primer, tako se spominja tovariš Bogataj, je bilo potrebno kar 38 prič.

Ne morejo si privoščiti spodrsljaja, da bi nekomu priznali, kar mu ne gre. Ze tako imajo primere, ko je treba obnoviti postopek za ugotavljanje posebne delovne dobe, ko je bila ta nekomu priznana še pred marcem 1967, ko ugotavljanje leže še ni bilo v pristojnosti komunalnih zavodov za socialno zavarovanje.

»Ljudje pa si upajo trditi marsikaj,« pravi tovariš Bogataj. »Neka uslužbenka nam je zatrjevala, da je bila v partizanih in nato v taborišču, mi pa smo ugotovili, da je bila med vojno pri svoji teti v Bohinju.«

Precej nenavaden je tudi primer nekega kmeta iz vasi v okolici Kranja, ki je prav tako uveljavljal dvojno delovno dobo. Med vojno je bil namreč v taborišču, vendar pa ne kot zapornik, pač pa je postal »kapos in je imel pravico mučiti ljudi - tudi rojake. Nekoga, ki mu je očital, da mu je v taborišču poškodoval koleno, je tožil in tožil tudi dobil. Sele kasneje se je zadeva razčistila in uredila.

Zato ni niti najmanj nenaščadna in »birokratska« zahteva zavoda, da za vse take primere povabijo na razgovor tudi desetine prič. »Skušamo biti vedno objektivni,«

Nesreča tega tedna

Na cesti drugega reda med Kranjem in Mengšem se je v sredo, 27. avgusta, opoldne prijetila prometna nezgoda v vasi Breg. Voznik osebnega avtomobila nemške registracije Janez Zarnik z Brega je zavijal v levo. Zapeljal je na sredino ceste in pravilno vključil levi smerni kazalec. Za njim pa je pripeljal tovorni avtomobil, voznik Vladimir Mihalič iz Čakovca in zadel prehitevati osebni avtomobil. Tovornjak je pri tem oplazil Zarnikov avtomobil, nato pa je zavozil s ceste in se zaletel v drevo. Ranjen ni bil nihče, škode na vozilih pa je za 13.000 din.

Zaradi neprimerne hitrosti je v sredo popoldne zaneslo s ceste prvega reda v Podtaboru osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je vozil Almayda Farzi. V nepreglednem ovinku je avtomobil zaneslo na desno, kjer je podrl obcestni kamen, nato pa se je zaletel še v drevo. V nesreči je bila ranjena sopotnica v avtomobilu in so jo odpeljali v jeseniško bolnišnico. Škode na avtomobilu je za 10.000 din.

L. M.

pravi tovariš Bogataj. Vendar pa so tudi med pričami ljudje, ki so spriči z resniceljubnostjo in se pozvižgajo na to, da je krivo pričevanje kaznivo. Jasno je, da hočejo nekateri na račun pokojninskega sklada, ki je last vseh delavcev, dobiti denar. Zavodu seveda niti najmanj ni do tega, niti jim niso mar razne grožnje z vsemogočnimi »zvezani«, s katerimi hočejo tudi nekateri uspeti. Zakon je za vse enak, pravijo na zavodu. Pokojninski sklad pa ni tako velik, da bi si lahko privoščili neupravičeno izdatke na račun ponarejenih dokumentov, lažnih pričevanj ter zvez.

L. M.

Prihodnjic: Kaj je odkril revizija osebnih dohodkov?

Cenjeno ob činstvo
OBVEŠCAMO
da otvoritve
gostilne
Blažun

zaradi nedokončanih del na fasadi ne bo 1. 9. 1969, kot je bilo predvideno. Dan otvoritve bo naknadno objavljen v Glasu.

Kje je torbica?

V četrtek, 28. avgusta, je družina Van der Valk iz Holandije, ki je začasno na dopustu v campingu Sobec pri Lescah, prijavila izginotje ženske torbice. Dopoldne so jo pozabili pri spomeniku v Kropi. V torbici sta bili dve

IZID ZREBANJA nagradnih kuponov občinske strelske zveze Kranj, za strelenje v času gorenjskega sejma: Izžrebano številke: 1. nagrada št. 214, 2. nagrada št. 370, 3. nagrada št. 258, 4. nagrada št. 923, 5. nagrada št. 903, 6. nagrada št. 549, 7. nagrada št. 234, 8. nagrada št. 939, 9. nagrada št. 766, 10. nagrada št. 37, 11. nagrada št. 567, 12. nagrada št. 826, 13. nagrada št. 92, 14. nagrada št. 36, 15. nagrada št. 759.

Nagrade dobite v pisarni občinske strelske zveze od 10. 9. 1969 do vstetege 30. 9. 1969.

Sporočamo vsem znancem in prijateljem, da nas je po dolgi mučni bolezni za vedno zapustila naša ljubljena mama, stara mama, sestra, sestrična svačinka in tača.

Frančiška Višner

Pogreb bo v nedeljo, 31. avgusta, ob 16. uri izpred hiše žalosti Pot na Jošta 9 na kranjsko pokopališče.

Prosimo tihega sožalja.

Zaluboči: hčerki Mili, Eda Višner ter drugo sorodstvo

Kranj, Ljubljana, Skofja Loka, 29. 8. 1969

Šest mesecev zapora za napad na miličnika

V četrtek je občinsko sodišče v Radovljici obravnavalo kar dva napada na radovljiske miličnike.

V nočnih urah nekega poletnega dne sta bila v gostilno Majdnek v Lesce poklicana službujoča miličnika Jože Avgustinčič v Dobrovju Jevtič. V gostilni so bili fantje iz Radovljice in Lesc, ki so kalili nočni red in mir. Eden izmed njih je celo grozil s pištolem, ki jo je kazal pod mizo. Letega sta miličnika odpeljala, mu odvzela pištolem in ga zoper izpustila.

Cez nekaj časa so spet klicali miličnike v Lesce. 18-letni S. B., Radovljican, je tedaj kričal na miličnike in jih zmerjal. Sam je na sodišču izjavil: »Videl sem Z. (tistega, ki je imel pištolem), ki je bil krvav. Vračal se je s postaje milice. Ko sta iz avtomobila izstopila miličnika, sem zakričal, da pri nas ni socializma, ker ljudi pretepajo kakor ži-

vino.« S. B. je namreč misil, da so Z. pretepli miličniki. Z. v navzočnosti S. B. in miličnikov povedal, da ga ni nihče udaril, ampak da je verjetno padel na cesti, ker pa je bil pijan, se točno ne spominja, kaj se je dogodilo. S. B. pa tega ni poslušal, ampak je skočil v miličnika in ga večkrat udaril.

Občinsko sodišče v Radovljici ga je obsodilo na šest mesecev zapora, miličniku Jožetu Avgustinčiču pa mora plačati premoženojsko pravni zahtevek v znesku 50.000 starih dinarjev. J. Vidic

Loterija

Poročilo o žrebanju 35. kola Šrečki, ki je bilo 28. 8. 1969.

s končnicami	so zadele
90	10
7430	200
52420	500
017160	50.000
335310	10.000
91	20
87551	500
620041	10.000
650331	10.000
0762	200
3672	200
29052	2.000
616092	10.000
43	10
19893	500
40293	500
504733	10.000
4	4
11174	504
13484	504
228284	10.004
462794	100.004
05	10
15	10
62385	500
613685	10.000
6	4
05226	1.004
18466	504
950796	10.004
917	50
01567	500
46617	2.000
844837	10.000
78	30
5218	200
25348	500
40468	1.000
39	20
929	100
4389	200
30519	1.000
436039	10.020

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 24. uri ter radijski dnevnik 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in ob 19.30 uri.

SOBOTA — 30. avgusta

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Cež travnike zelene — 9.50 Naš avtostop — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Skladbe Jurija Mihevcia in njegovih sodobnikov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domaćimi ansamblima in pevci — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 Melodije iz Pariza, Londona in Dunaja — 14.55 Kreditna banaka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje sopranistka Sonja Hočevar — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremono v kino — 17.35 Nastop zabora Srečko Kosovel iz Ajdovščine — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Top-pops II — 18.50 S knjižnegra trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Borisa Franka — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Sobotni večer z napovedovalko Vero Znidarsič — 20.30 Zabavna radijska igra — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesem v novi teden

Drugi program

14.05 V ritmu z mladimi — 14.30 Zabavni zbori — 15.00 Cik-cak z majhnimi ansamblimi — 15.35 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe — 16.40

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tiski« Kranj, Koščka cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefon: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152 — Naročniška letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Jazz na drugem programu — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Sobotnih petinštirideset minut 21.15 Operni koncert — 22.30 Od preludijske do kola — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA — 31. avgusta

4.30 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke — 8.43 Drobne skladbe velikih mojstrov — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.50 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.15 Obvestila in zabavna glasba — 13.30 Z novimi ansamblami domačih viž — 13.40 Nedeljska reportaža — 14.05 Vrtljak zabavnih melodij — 15.05 Popoldne ob zabavnih glasbi — 15.30 Humoreska tega tedna — 16.00 Pet minut za EP — 16.05 Po domače — 17.05 Nedeljsko športno popoldne — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Jugotonove glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Zaplešite z nami — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Godala v noči

Drugi program

13.35 Pričimo z plesom — 14.00 Melodije mediteranskih dežel — 14.35 Lahka glasba — 15.00 Odmevi z gora — 15.20 Glasbeni variete — 17.00 Ples ob petih — 18.00 Strani iz slovenske proze — 18.20 Iz operet, filmov in glasbenih revij — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.30 V ritmu današnjih dni — 20.05 Sportni dogodki dneva — 20.15 Večerna nedeljska reportaža — 20.25 Serenadni večer — 21.25 Koncert bamberških simfonikov — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK, 1. septembra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Za mlade radovedneže — 9.20 Z orkestrom Monia Litér 9.45 Iz mladinskega glasbenega arhiva — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 V narodnem tonu — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje pittsburghski Slovenski oktet — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz Operi Don Juan — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Iz arhiva lahke glasbe — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z orkestrom Francija Puharja — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Rezervirano za SP JRT — 22.15 Za Ljubitelje jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Z velikimi orkestri zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Za oddih in razvedrilo — 14.30 Pol ure z orkestri — 15.00 Popevke na tekočem traku — 15.35 Ob lahki glasbi — 16.02 V plesnem ritmu z majhnimi ansamblji — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.05 Z ansamblom — 19.30 Popevke današnjih dni — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 S koncertnega repertoarja — 20.30 Svet in mi — 21.15 Ansambelska glasba — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK — 2. septembra

8.08 Operna matineja — 9.05 Počitniško popotovanje od strani do strani — 9.20 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenke narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Iz albuma skladb za mladino — 14.20 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Pri mladih instrumentalistih — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Popoldanski koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Pavla Kosca — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Radijska igra — 21.00 Parada popevk — 22.15 Nočni mozaik zabavne glasbe — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesni orkestri in ansambli jugoslovenskih radijskih postaj

Drugi program

14.05 Popevke se vrstijo — 14.30 Z ansamblom — 15.00 Pol ure z orkestri — 15.35 Za ljubitelje beat glasbe — 16.05 Drobne skladbe mojstrov zabavne glasbe — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Novost na knjižni polici — 19.05 Melodije po pošti — 20.05 V korak s časom — 20.15 Ljubljenski prizori v operah — 21.15 Divertimento, concertino in suita — 22.00 Recital violinista Henryka Szeryng — 23.30 Simfonija št. 3 — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 3. septembra

8.08 Glasbena matineja — 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.20 Z majhnimi ansamblimi zabavne glasbe — 9.45 Počitniški pozdravi — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Sklepni prizor iz opere Ero z onega sveta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20

Glasbeni intermezzo — 15.40

Car mladosti — suita — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Iz solistične glasbe — 18.45 Kulturni kažpot — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Koncert opernih melodij — 21.00 Mozaik zabavnih melodij — 22.15 S festivalov jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Godala v ratu

PETEK — 5. septembra

8.08 Operna matineja — 9.05 Pionirska tečnica — 9.35 Morda vam bo všeč — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Sopek samospevov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Cež polja in potok — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lahka glasba za razvedrilo — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.20 Napotki za turiste — 15.40 Vlaški plesi — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Razgledi po zabavni glasbi — 18.50 Na mednarodnih kriz-potih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansamblom Vitala Ahačiča — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Skladbe tujih skladateljev poje Komorni zbor RTV Ljubljana — 20.30 Dobimo se ob isti ur — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Plesna glasba — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Razpoloženjska glasba z velikimi orkestri

Drugi program

14.05 Začnimo z majhnimi ansamblimi zabavne glasbe — 14.30 S popevkami po svetu — 15.00 Vesela godala — 15.35 Pisana paleta — 16.02 Z orkestri — 16.40 Počitniški cocktail — 17.35 Glasbeni variete — 19.00 Počitniški kažpot — 19.15 Minute z orkestri — 19.30 Popevke se vrstijo — 20.05 Od premiere do premiere — 20.50 Glasbena mediga — 21.15 Portreti opernih solistov — 22.00 Dunajski slavnostni tedni 1969 — 23.15 Starejša in novejša italijanska klavirska glasba — 00.05 Iz slovenske poezije

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ SKLADISCE (bivši Beksel)

obvešča

potrošnike krmil, da ima stalno na zalogi razna krmila za:

- kokoši nesnice in piščance
- krave molznice in teleata
- prašiče
- koruzo v zrnju, šrot, pšenico, pšenico tropine itd.

Cene zmerne
Dostava hitra

Televizija

SOBOTA — 30. avgusta

15.30 Jahalni turnir (RTV Beograd) — 17.45 Novi ansambl — nove melodije, 18.25 Disneyev svet, 19.15 Srećanje s Senegalom — II. del, 19.45 Cik cak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 TV magacin, 21.35 Rezervirano za smeh, 21.50 Inšpektor Maigret — serijski film, 22.40 TV kazipot, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Narodna glasba, 18.15 Mladinska igra, 19.15 S kamerom po svetu (RTV Beograd) — 19.45 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

NEDELJA — 31. avgusta

9.00 Kmetijska oddaja v madžarsčini (RTV Beograd) — 9.25 Poročila, 9.30 Narodna glasba (RTV Zagreb) — 10.00 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.45 Propagandna oddaja, 10.50 Disneyev svet, 11.40 TV kazipot (RTV Ljubljana) — 15.00 Moto-kros iz Karlovega (RTV Zagreb) — 18.05 Gospa ministrica — jugoslovenski film, 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd), 20.30 Vijavaja (RTV Ljubljana) — 20.35 Humoreska (RTV Beograd) — 21.20 Videofon (RTV Zagreb) — 21.35 Sportni pregled (JRT) — 22.05 TV dnevnik (RTV Beograd)

Drugi spored

20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PONEDELJEK, 1. septembra

9.35 TV v šoli, 14.45 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb) — 18.35 Tik tak (RTV Ljubljana) — 18.50 Človek ne jezi se (RTV Zagreb) — 19.20 Masni spektometer Legoland, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Naši sinovi — beografska TV drama, 22.40 Balada št. 2 — Chopin, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.30 Večerni zaslon (RTV Sarajevo) — 17.45 TV vrtec, 18.00 Mali svet (RTV Zagreb) — 18.20 Znanost (RTV Beograd) — 18.50 Človek ne jezi se, 19.20 TV pošta, 19.45 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

TOREK — 2. septembra

9.35 TV v šoli, 14.45 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb) — 18.00 Grand variete, 18.20 Plesni orkester RTV Zagreb — Jazz festival v Ljubljani, 19.05 V deželi gora

ljani, 18.40 Risanka, 18.45 Po in smaragdno zelenih voda, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Muhasto poletje — češki film, 21.45 Slovo — izviren balet, 22.15 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.30 Kronika, 17.45 Risanka (RTV Zagreb) — 18.00 Grand variete (RTV Ljubljana) — 18.20 Oddaja o prometu (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.15 Reportaža, 19.45 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

SREDA — 3. septembra

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.45 Rastimo — oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.30 Velika pustolovščina — serijski film, 19.00 Pisani trak (RTV Ljubljana) — 19.15 Popularna glasba (RTV Sarajevo) — 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.40 Sladko-slado-slado iz cikla Dva kraja (RTV Ljubljana) — 21.35 Ekran na ekranu (RTV Zagreb) — 22.35 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Rastimo (RTV Beograd) — 18.30 Poljudno znanstveni film (RTV Zagreb) — 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd) — 19.15 Popularna glasba (RTV Sarajevo) — 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik — RTV Zagreb — 20.30 Spored italijanske TV

CETRTEK — 4. septembra

9.35 TV v šoli, 14.45 TV v šoli ponovitev (RTV Zagreb) — 17.45 Mesto zlata — oddaja za otroke, 18.15 Naši zbori (RTV Ljubljana) — 18.45 Zabavni spored, 19.45 TV prospect, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Vozniško dovoljenje, prosim, 21.15 Leonardo da Vinci, 21.55 Smart — serijski film, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Daljnogled (RTV Beograd) — 18.15 Naši zbori (RTV Ljubljana) — 18.45 Zabavni spored, 19.45 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV

PETEK — 5. septembra

9.35 TV v šoli, 14.45 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb) — 18.30 Lassie — serijski film, 19.00 Po Sloveniji, 19.20 Naš globus, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Vijavaja, 20.35 Poljubi me, Katka — ameriški film... Poletni quiz... Poročila (RTV Ljubljana)

Drugi spored

17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 18.15 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 19.00 Mozaik (RTV Sarajevo), 19.50 TV prospect, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 20.30 Spored italijanske TV



Kino

1. september italij. barv. CS film OPERACIJA SAN GENARO ob 16. in 20. uri, amer. barv. CS film PROPAD HISE USHER ob 18. uri
2. septembra amer. barv. CS film OPERACIJA STRELA ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

30. avgusta amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 20. uri

31. avgusta amer. barv. CS film VELIKI POBEG ob 16. in 19. uri

2. septembra amer. barv. CS film ALAVAREZ KELLY ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

1. septembra angl. barv. film LJUBEZEN IN BOLNICKARKE ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

30. avgusta nemški barv. film PIRATI MISISIPIJA ob 20. uri

31. avgusta nemški barv. film PIRATI MISISIPIJA ob 15., 17. in 19. uri

Skofja Loka SORA

30. avgusta franc. barv. film TAT IZ PARIZA ob 18. in 20.30

31. avgusta franc. barv. film TAT IZ PARIZA ob 17. in 20. uri

Jesenice RADIO

30.—31. avgusta amer. barv. film SIMFONIJA HEROJEV

Dovje-Mojstrana

30. avgusta angl. barv. CS film VRNITEV IZ PEPELA
31. avgusta italij.-nemški barv. CS film MOJE IME JE PELOS

Kranjska gora

30. avgusta amer. barv. CS film ZADNJI VLAK IZ KATANGE

31. avgusta amer. barv. film PUSTOLOVEC IZ TEKSASA

Radovljica

30. avgusta amer. film VIVA ZAPATA ob 18. uri, amer-italij. barv. film PAS NEDOLZNOSTI ob 20. uri

31. avgusta amer. barv. film DAN REVOLVERASA ob 16. uri, amer-italij. barv. film PAS NEDOLZNOSTI ob 18. uri, amer. film VIVA ZAPATA ob 20. uri

2. septembra amer. barv. film STO EN DALMATINEC ob 20. uri

Prodam

Prodam vodno črpalko z medeninastimi navoji, primerna za vikend, in razne dele KUHINJSKEGA POHISTVA. Repnje 47, Vodice nad Ljubljano 3946

Prodam MOSKO IN OTROŠKO KOLO, razne dele POHISTVA in levi STEDILNIK. Kranj, Tekstilna 4 4035

Prodam 2500 kosov rabljene strešne OPEKE SPICKOV. Modic, Huje 11, Kranj 4074

Ugodno prodam ČISTILNIK ZA ZITO (ser mašino). Zupan, Mošnje 24, Radovljica 4075

Prodam ZAZIDLJIVO PARČELO za dvojčka v Cirčalt. Voda in elektrika na parceli. Naslov v oglasnem oddelku 4076

Prodam dva SOBNA KAMINA — nizkega in visokega — ter dvodelno rabljeno OKNO 140 x 85. Kranj, Stražiška 4 4077

Prodam PRASICA, 60 kg težkega, Bukovica 20, Vodice nad Ljubljano 4078

Ugodno prodam italijanski kombinirani VOZICEK (150,0). Francička Soštar, Skofja Loka, Trnje 15 — Stara Loka 4079

Prodam STEDILNIK gorenej na drva. Suha 43, Kranj 4080

KAVČ, MIZO in 4 STOLE poceni prodam. Pogačnik, nebotičnik, stanovanje 14, Kranj 4081

Poceni prodam rabljeno KMECKO PEC 125 x 125 rjavve barve, rabljen STEDILNIK tobi na trdo gorivo, litoteleznico PEC na trdo gorivo. Franc Potočnik, Mošnje 48, Radovljica 4082

Ugodno prodam polavtomatski PRALNI STROJ znamke EM Maribor, tip A 04 za 4 kg. Naslov v oglasnem oddelku 4083

Prodam skoraj nov 800 litrski SOD in GNOJNICNO CRPALKO. Voglje 28, Šenčur 4084

KINO

KINO CENTER

V nedeljo, 31. avgusta ob 21. uri

PREMIERA

francoskega barvnega filma

ŠEHEREZADA

filmska tehnik

SUPER PANORAMA 70 mm.

Vstopnice v predprodaji

od 28. 8. dalje.

**K
R
A
N
J**

Kranj STORZIC

1. septembra amer. film GLASNO SEPETANJE
2. septembra amer. film VIVA ZAPATA

Jesenice PLAVZ

30.—31. avgusta amer. film VIVA ZAPATA

1.—2. septembra amer. barv. film SIMFONIJA HEROJEV

Zirovnica

31. avgusta angl. barv. CS film VRNITEV IZ PEPELA



Nagrobne spomenike po izbiri in naročilu iz najboljših marmorjev ter vse kamnoseška dela opravlja **BORIS UDOVČ**, kamnoštevo Naklo telefon 21-058

Prodam ZAZIDLJIVO PAR-CELO v Zg. Bitnjah, 150 m od glavne ceste. Naslov v oglašnem oddelku 4085

Prodam kombiniran italijanski OTROSKI VOZICEK in ZLOZLJIVO POSTELJO za dočenčka. Radovljica, Kopačka 1 4086

Tako prodam triglasno diatonično HARMONIKO in kupim dvoglasno. Roblek, Zlebe 47/a, Medvode 4087

Prodam STRUZNICO TOS po generalni, stružne dolžine 550. Navojo metrični, colski in modul. Franc Jenko, Senčur 350 4088

Prodam 600 kosov MONTA OPEKE 12. Trboje 49, Smlednik 4089

Prodam vzidljiv STEDILNIK, Visoko 18, Senčur 4090

Prodam ELEKTRICNI STE-DILNIK tobi po ugodni ceni. Kranj, Kocjanova 14 (Kavalrija) 4091

Zelo poceni prodam SPALNICO iz mehkega lesa in z žiminatimi vložki. Ogled od od 12.-16. ure. Alibina Počačnik, Kranj, Koroška 16/II 4092

Prodam SODOVE za namakanje. Srednja vas 16, Golnik 4093

Prodam 2REBETA, starega 16 mesecev, ali zamenjam za goved, predvsem kravo čisto frizisko. Tičar Janez, Voglje 76, Senčur 4094

Poceni prodam kompletno, visečo, lepo ZIBELKO. Krčič Kranj, Gospovska 13 4095

Prodam lep, visok FIKUS. Naslov v oglašnem oddelku 4096

Prodam skoraj nov STE-DILNIK tobi gorenje in PEC na trdna goriva. Jakob Poljanec, Ribno 3, Bled 4097

Prodam dobro ohranljeno 120-basno klavirsko HARMONIKA znamke hohner. Begunjska 11, Lesce 4098

Prodam nov italijanski TRAKTOR pasquali 910 18 KM, pogon na 4 kolesa. Erzen, Strmica 8, Selca 4099

Poceni prodam dobro ohranjen TELEVIZOR RR Niš. Kranj, Jezerska c. 44 4100

Prodam KRAVO s teletom in originalno vprečno KO-SILNICO Z MOTORJEM in GUMI KOLESI. Olševec 22, Preddvor 4101

Prodam DVA PSA — velika jazbečarja, starega 4 meseca in nemškega volčjaka, starega 3 meseca — ter BUTARE za žganjekuho. Barle, Kranj, Krašnjeva 5 4102

Prodam TRAKTORSKE KOMBINIRKE za sušenje sena, grabljenje in spravljanje skupaj. Stanko Vodnjov (pri Gašperju), Križe 36 4103

Po ugodni ceni prodam dobro ohranljeno KUHINJSKO OMARO, MIZO, STOLE in

BOJLER za 8 litrov, desni vzidljiv STEDILNIK, emajliran LIJAK, POMIVALNO MIZO, PEČ na DRVA za kopalnico in emajlirano KAD, Janez Dornik, Jesenice, Copeva 8 4104

KRAVO v devetem mesecu brejosti prodam. Poženik 25, Cerknje 4105

Prodam KRAVO po četrem teletu, dobro mlekarico. Fajfer, Bodešče 38, Bled 4106

Prodam KONJA, KRAVO in SLAMOREZNICO s PUHALNIKOM in VERIGO. Dvorje 7, Cerknje 4139

Prodam PRASIČA, 70 kg težkega. Poženik 10, Cerknje 4140

Prodam PRASIČKE po 6 tednov stare. Glinje 10, Cerknje 4141

Prodam PRASIČA, 80 kg težkega. Glinje 7, Cerknje 4142

Prodam KRAVO s teletom. Zalog 39. Cerknje 4143

Prodam suhe BUTARE. Trstenik 6, Golnik 4144

Prodam KRAVO s teletom. Zabnica 1 4145

Prodam KONJA, sposobnega za vsako delo ali zamenjam za starejšega. Visoko 90, Senčur 4146

Prodam domačo SALAMO, BIKCA, TELICKO in KRAVO. Krč Janez, Kokrški log 10, Primskovo — Kranj 4147

Prodam KRAVO ali zamenjam za KONJA. Pivka 15, Naklo 4148

Prodam traktorski IZRUVAC za krompir. Zalog 30, Cerknje 4149

Prodam enoletno PSICKO. Orebovlje 16, Kranj 4150

Prodam dobro ohranljeno SLAMOREZNICO alfa s puhalnikom. Lužan, Zabnica 3 4151

Prodam dobro KRAVO, ki bo v kratkem teletila. Rakovec, Senčur 67 4152

Prodam dva STEDILNIKA — vzidljivega in gorenje ter VRATCA za krušno peč. Sp. Brnik 66, Cerknje 4153

Prodam mlado KRAVO s teličkom. Trboje 53, Smlednik 4154

Prodam kvaliteten JEDILNI KROMPIR cvetnik po zmerni ceni. Rupa 16, Kranj 4155

Prodam električni STEDILNIK gorenje. Kranj, Jezerska 44 4156

Prodam dobro KRAVO po četrem teletu in BIKA. Voklo 75, Senčur 4169

Kupim

Kupim BIKA od 250 do 300 kg težkega. Vopovlje 13, Cerknje 4106

Kupim rabljena OKNA IN VRATA. Grulaj Ismet, Kranj Kovačičeva 14 4107

Kupim »SPIROVCE« po 10 metrov dolge, Valenta, Kranj, Gorenjsavska c. 60 4108

Kupim suhe macesnove in smrekove PLOHE. Novak, Kranj, C. 1. maja 63 4157

Motorna vozila

Opravljam zaščitne PREMAZE za vse osebne avtomobile proti koroziji (rji) z gumino in kozol lakom. Garancija. AVTOPRALNICA Ljubljana, Vodnikova št. 99 3998

Prodam VW-1300. Trnje 11, Zelezničari 4064

Prodam novo HISO in FIAT 600-D v odličnem stanju. Ogled je možen vsak dan po poldne. Visoko 103, Senčur 4065

SKODO MB-1000, letnik 1967, ugodno prodam. Peter Bitenc, Pot za krajem 2, Kranj - Orehek 4066

Prodam malo rabljen FIAT 850. Naslov v oglašnem oddelku. 4109

Prodam dobro ohranjen MOPED T-12. Naslov v oglašnem oddelku. 4110

SKODO 1000-MB, letnik 1965, prevoženih 42.000 km, brezhibno, ugodno prodam. Telefon 21-669 Kranj, (popolnan) 4111

Ugodno prodam dobro ohranjen MOPED T-12. Zupan, Kranj, Bičkova 9 4112

Prodam dobro ohranjen FIAT 750, letnik 65, s prevoženimi 55.000 km. Ogled v nedeljo dopoldan. Andrej Maček, Senčur 78 4113

Prodam FIAT 750. Pševska 14, Kranj 4114

Prodam dobro ohranjen MOPED T-12. Visoko 31, Senčur 4115

Ugodno prodam volksvagen-KOMBI odprt ali zamenjam za osebni avto. Stane Habjan, Zadlog 6, Zelezničari 4116

Prodam SPACKA, letnik 1964/65. Naslov v oglašnem oddelku 4158

Prodam PRIKOLICO. Kajuhova 10, Kranj 4159

Ugodno prodam MOTORNO KOLO NSU Pretis v dobrem stanju. Marija Šumrada, Pianina 24, Kranj 4160

Prodam specialno JAWO — readster 90 — novo. Cena po dogovoru. Voklo 49, Senčur 4161

Izgubil sem DENARNICO z dokumenti. Najditej naj denar obdrži, ostalo pa vrne na naslov v osebni izkaznici. 4060

Dekle, ki dela izmenično, sprejemam za VARSTVO OTROK (6 do 9 let). Nudim hrano in stanovanje. Gornik, Kokrica 264, Kranj 4162

Sprejemam pleskarskega VAJENCA. Naslov v oglašnem oddelku. 4127

Izjemno NATAKARJA ali NATAKARICO ZA samostojno vodenje strežbe v avtomatskem kegljišču. Stanovanje zagotovljeno. Gostilna Bizar, Zg. Bela 20, Preddvor 4128

Izčemo mlajšo UPOKOJENO-KO za dopoldansko varstvo otroka (6 let). Marjan Šiberl, Kranj, Valjavčeva 13 4163

Ostalo

Izgubil sem DENARNICO z dokumenti. Najditej naj denar obdrži, ostalo pa vrne na naslov v osebni izkaznici.

Dekle, ki dela izmenično, sprejemam za VARSTVO OTROK (6 do 9 let). Nudim hrano in stanovanje. Gornik, Kokrica 264, Kranj 4162

Sprejemam pleskarskega VAJENCA. Naslov v oglašnem oddelku. 4127

Izjemno NATAKARJA ali NATAKARICO ZA samostojno vodenje strežbe v avtomatskem kegljišču. Stanovanje zagotovljeno. Gostilna Bizar, Zg. Bela 20, Preddvor 4128

Izčemo mlajšo UPOKOJENO-KO za dopoldansko varstvo otroka (6 let). Marjan Šiberl, Kranj, Valjavčeva 13 4163

Izčemo mlajšo UPOKOJENO-KO za dopoldansko varstvo otroka (6 let). Marjan Šiberl, Kranj, Valjavčeva 13 4163

Obvestila

Obvestilo! Cenjene stranke obveščam, da s 1. septembrom ODPREM brusilnicu na Kokrici št. 19 (v kulturnem domu). Brusim vse vrste nožev, škarje in ostala rezila.

Za obisk se vladno priporočam. PETER ZONTA 4117

Franci Pretnarju iz Podbrezij 87 CESTITAMO za 26. rojstni dan in mu želim mnogo srečnih let. Sorodnika Stroja iz Amerike, mama, hčerkica Barbika in BARBKA. 4118

Oddam v najem ali prodam dobro vpeljano LIJAVSKO DELAVNICO barvnih kovin. Naslov v oglašnem oddelku. 4119

Otroka SPREJMEM v dopoldansko varstvo. Oddati ponudbe pod Kranj-zanesljiva 4120

Prevzamem PREPISOVANJE na stroj — tudi v tujem jeziku. Krajcer, Kranj, Trg revolucije 3 4121

Posebna osnovna šola Kranj

Obvešča

vse učenke in učence, da bo PRICETEK POUKA I. septembra ob 8. uri.

Našel sem ženski DEŽNIK in MREZO. Skofja Loka, Frankovo naselje 134 4122

Izjem ENOSOBNO STANOVANJE z lepim sadnim vrtom, Rakovica 3, Zg. Besnica 4129

Izjem ENOSOBNO STANOVANJE z pritikinami v Kranju. Oddati ponudbe pod SLOVENEC 4130

Starejša žena sprejme v STANOVANJE dve srednješolki za šolsko leto 1969/70. Naslov v oglašnem oddelku. 4131

Izjem ENOSOBNO STANOVANJE oziroma VECJO SOBO. Naslov v oglašnem oddelku. 4132

NAGRADO 2000 N din dam tistemu, ki mi za nekaj let preskrbi STANOVANJE v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglašnem oddelku. 4133

Oddam sobo z dvema posteljama za dijake ali dijakinje. Naslov v oglašnem oddelku. 4134

Dijakinji oddam OPREMLJENO SOBO, Kranj, C. koščkega odreda 1 4135

Soliden fant izčem OPREMLJENO SOBO v Kranju. Ponudbe pošljite na naslov: Kranj, Gradnikova 11/34 4136

OPREMLJENO SOBO s koščnico oddam izobraženki. Poizvedbe v torek in sredo popoldan. Naslov v oglašnem oddelku. 4137

Dvema mirnima dijakinjama I. Jetnika oddam SOBO. Kern, Kranj, Cesta JLA 1 4144

SOBO ali GARSONJERO izčem v Kranju ali Senčurju. Naslov v oglašnem oddelku. 4145

V središču Tržiča oddam večjo SOBO. Naslov v oglašnem oddelku. 4146

Izjem mirnega SOSTANOVALCA. Kranj, Kajuhova 14 4170

Prireditve

PGD Suha pri Kranju predri ponovno KEGLIJANJE ZA KOSTRUNA v soboto in nedeljo. 4167

V nedeljo, 31. avgusta 1969, bo v Dvorjah pri Balantu KEGLIJANJE ZA JARCA. Kegliči vabiljeni! 4168

Zaposlimo takoj

2 KVALIFICIRANA STAVBENA KLJUCAVNICARIJA

z znanjem elektro in avtogenega varjenja. Stanovanja ni na razpolago. OD po tarifnem pravilniku. Nastop službe takoj!

KLJUCAVNICARSTVO Radovljica

KMECKO HISOpouščeno, manjšo najraje v bližini Bleida ali v hribih, kupim. Likar, Ljubljana, Staretova 11 4171

Prodam DVOSOBNO STANOVANJE z lepim sadnim vrtom, Rakovica 3, Zg. Besnica 4129

Izjem ENOSOBNO STANOVANJE z pritikinami v Kranju. Oddati ponudbe pod SLOVENEC 4130

Starejša žena sprejme v STANOVANJE dve srednješolki za šolsko leto 1969/70. Naslov v oglašnem oddelku. 4131

Izjem ENOSOBNO STANOVANJE oziroma VECJO SOBO. Naslov v oglašnem oddelku. 4132

NAGRADO 2000 N din dam tistemu, ki mi za nekaj let preskrbi STANOVANJE v Kranju ali bližnji okolici. Naslov v oglašnem oddelku. 4133

Oddam sobo z dvema posteljama za dijake ali dijakinje. Naslov v oglašnem oddelku. 4134

Dijakinji oddam OPREMLJENO SOBO, Kranj, C. koščkega odreda 1 4135

Soliden fant izčem OPREMLJENO SOBO v Kranju. Ponudbe pošljite na naslov: Kranj, Gradnikova 11/34 4136

OPREMLJENO SOBO s koščnico oddam izobraženki. Poizvedbe v torek in sredo popoldan. Naslov v oglašnem oddelku. 4137

Dvema mirnima dijakinjama I. Jetnika oddam SOBO. Kern, Kranj, Cesta JLA 1 4144

SOBO ali GARSONJERO izčem v Kranju ali Senčurju. Naslov v oglašnem oddelku. 4145

V središču Tržiča oddam večjo SOBO. Naslov v oglašnem oddelku. 4146

Izjem mirnega SOSTANOVALCA. Kranj, Kajuhova 14 4170

Napad na radovljškega miličnika pred sodiščem

»Nož ni za klanje ljudi,«

je v obrazložitvi sodbe dejal sodnik Miroslav Šujica — Čuden zagovor obtoženca: »Bežal sem iz strahu pred miličnikom, preplašen sem mahal z nožem, ker sem se bal miličnika, iz strahu sem ga tudi zabodel z nožem.«

17. julija so se ob enajstih uri zvečer zaprla vrata gostilne Triglav v Radovljici. Proti Cankarjevi cesti so dobro razpoloženi stopali Ferid Kovačevič, Rasim Pajić in Ibrahim Hadžić. Alkohol je opravil svoje. Glasno prerekanje, vrisk sredi noči in preveč glasno govorjenje so bili očitno znatenje, da so na cesti kalili nočnega miru.

Tistega večera se je ob enajstih uri miličnik Peter Zula vračal z avtomobilom z rednega obhoda proti Cankarjevi cesti. Miličnik Zula je bil na obhodu po vaseh od Radovljice proti Begunjam. V Dragi je priselil v avtomobil k Stanku Pogačniku. Zula se je z avtomobilom skozi Lesce vrátil proti Radovljici. Že prej so bili na postaji milice večkrat opozorjeni, da neznanci na Cankarjevi cesti često kršijo nočni red in mir.

»Ustavi avto,« je velel Zula šoferu. Skozi okno avtomobila je opozoril tri moške na cesti, naj ne bodo preglašni in naj ne razidejo. Dva sta poslušala nasvet in mimo odšla proti stanovanju. Verjetno sta danes zelo srečna, da sta poslušala miličnika. Ferid Kovačevič, star 27 let, doma iz Cazina v Bosni, pa je izzivalno zaklel: »Šta češ ti...« Kaj je še dejal, ne morem zapisati, bralci si lahko mislijo. Miličnik Zula je

izstopil iz avtomobila, si nataknil kapo in rekel Kovačeviču: »Počakaj!« Miličnik je nameraval identificirati ljudi, ki so kalili nočni mir. Kovačevič pa ni čakal miličnika, temveč je začel bežati. Že po petnajstih metrih ga je miličnik dohitel in prikel za ramo. Tedaj se je Kovačevič sunko-

vito obrnil in zabodel 21 cm dolg nož med noge v stegno miličnika. Rana je bila globoka in sila nevarna, kot je kasneje ugotovil izvedenec dr. Jože Hafer. To se je dogodilo 15 metrov stran od ceste, kjer je bilo temno in miličnik sploh ni videl zamaha, niti noža. Šele kasneje so ugotovili, da je obtoženec pri manjanju z dolgim nožem v temnini noči prebodel miličniku kapo, je pa tudi rez na rokavu srajce. »Kri je brizgala kot reka,« je povedal miličnik Zula.

Stanko Pogačnik je ranjenega miličnika hitro odpeljal naprej do postaje milice v Radovljici, nato pa v jesenško bolnišnico. Nekaj minut po polnoči je dr. Jože Hafner z operacijo rešil življenje miličniku.

Nasilnika so miličniki takoj dobili v njegovem stanovanju, kjer so dobili tudi okrvavljen nož, krvavo brisačo in boksar.

»To je bilo prvič, da sem imel nož z seboj,« se je zagovarjal obtoženec na sodišču. Doma sem iz Cazina. V Sloveniji so ulice osvetljene, pri nas pa ne. Ko sem bil maja doma, sem kupil ta nož.«

»Pa zakaj ga uporabljate?« ga je vprašal tožilec Boris Setina.

»Za malico. Za rezanje paradižnika, kruha itn.« je hladnokrvno odgovoril Kovačevič, ki



Ferid Kovačevič



Miličnik Peter Zula

sploh ni kazal znamenja kazanja za hudo dejanje.

»Zakaj ste bežali pred miličnikom?« je ponovno vprašal tožilec.

»Ker se jih bojim,« je odgovoril Kovačevič.

»So vas kdaj tepli, zaprli, napadali, zmerjali,« je spravoval tožilec Setina.

»Ne, nikoli,« je priznal Kovačevič in s tem potrdil, da sploh ni imel razloga za napad na miličnika.

Sojenju sta prisostvovala tudi miličnikova žena in sin.

Miličnikova izpoved na sodišču je bila pretresljiva slika usode naših miličnikov, ki so cesto tarča nasilnikov.

»To je že drugi primer, da so me napadli,« je povedal Zula. »Pri milici sem na Gorenjskem v službi že 21 let. Vse zadeve vedno skušam čim bolj mirno urediti. Sotovariši miličniki mi očitajo, da sem preveč miren. Res je, če bi delal po zakonu, potem bi bil Kovačevič danes že v grobu. Imam družino in vsem, da ima tudi Kovačevič starše oziroma sorodnike. Zato nisem uporabil orožja. Ko sem hitel za Kovačevičem nisem imel v rokah nobenega predmeta (to izjavo je potrdil tudi obtoženec).«

Javni tožilec Boris Setina je v zaključnem govoru opozoril sodišče na vse čeče napade na miličnike. Lani je bilo v Jugoslaviji 915 napadov na uradne osebe. Po podatkih organov za notranje zadeve so bili lani pri opravljanju svojih nalog miličniki v Sloveniji 215-krat napadeni z orožjem, orodjem ali fizično silo.

Tožilec Setina je še enkrat poučaril, da je krivda obtoženca dokazana in da je obtoženec nosil s seboj nož kot hladno orožje, ne pa za rezanje paradižnika.«

Ferid Kovačevič je bil obsojen na 18 mesecev zapora, miličniku Zuli mora povrniti stroške v znesku 1.050.000 S din in povrniti vse sodne stroške. V civilni pravni tožbi bo Zula zahteval odškodnino v znesku več milijonov S din.

J. Vlč

Zahvala

Vsem, ki ste našega nepozavnega moža, očeta, deda in pradeda ter strica

Franceta Poljanca

Šantarjevega ata iz Sebenj

spremili k zadnjemu počitku, darovali vence in cvetje ter nam izrekli pismeno in ustno sožalje, iskrena hvala. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Martinčiču iz Tržiča za dolgoletno zdravljenje, g. duhovniku za pogrebne obrede, krškim pevcem, nosačem ter Pernetovim, ki so nam ob dnevnih žalosti nesebično pomagali.

Žaluoči: žena, sin, hčere in drugo sorodstvo

Sebenje, Žiganja vas, Koroška Bela, Kropa, Medvode, Ljubljana

Zahvala

Vsem, ki ste nam stali ob strani, ko je trpela in dotrpela hčerka, sestra, teta, svakinja in sestrična

Mici Podobnik upokojenka iz Lesc

Se posebna hvala tov. dr. primariju Brandstetterju, vsem ostalim tovarišem zdravnikom in zdravstvenemu osebju bolnišnice Jesenice, dr. Černetu, tovarišici Bulovec Mariji, sodelavcem tovarne Gorenjka, sostanovalcem iz Radovljice, Cankarjeva 5, sorodnikom in znancem ter vsem, ki ste ji poklonili cvetje in jo spremili na zadnji poti.

Žaluoči domači

Lesc, 28. 8. 1969

Ob nenadni izgubi dobre mame, babice, sestre, tete in svakinje

Pavle Mežnar

rojene Marchel

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu Iskre Otoče, kolektivu poklicnih gasilcev Kranj, gasilskemu društvu Ljubno-Otoče za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje.

Vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, iskrena hvala.

Žaluoči: sinova Jože in Lojze z družinama, hčerk Pavla in Minka z družinama ter drugo sorodstvo.

Otoče, 25. avgusta 1969

Obisk pri naših telesnovzgojnih organizacijah

Težki pogoji za strelce v Kranju

Vse dni preteklega tedna je bilo na strelšču v kanjoni Kokre zelo živahno. Kranjski strelci so tekmovali z MK puškami za naslove občinskih prvakov in za doseg norme, ki bi jim omogočila nastop na republiškem prvenstvu.

Udeležba je bila zadovoljiva, saj je tekmovalo 31 članov, 19 mladincev in 3 mladinke ter 1 članica. Tega pa ne moremo trditi za dosežene rezultate. Vzrok za to moramo iskati v predlogi sezoni tekovanju z zračno puško in v težkih pogojih vadbe. Iz leta v leto spoznajo prireditelji prvenstev, da postaja položaj kranjskih strelcev nemogoč. Nimajo skupnega strelšča, zato so obsojeni na neprestano prenašanje orožja od družinskih skladišč na tekmovalna strelšča in nazaj. Lahko rečemo, da so med kranjskimi športniki prav strelci na najslabšem, kar je bilo omenjeno tudi že na nedavnem sprejemu amberskih strelcev pri podpredsedniku skupščine občine Kranj.

Pred kranjskimi strelci je republiško prvenstvo. Če upoštevamo zadnje rezultate, lahko sklepamo, da imajo kaj malo možnosti za boljše uvrstitev. Mogoče bodo uspeli nekateri rutinirani tekmovalci. Kaj pa mladinci in mladinke? Njim ne bo pomagalo prav nobeno navdušenje, če ne bodo imeli vsaj najosnovnejših možnosti za kvalitetno vadbo. Vsakomur mora biti razumljivo, da na mokrem pečenem ležišču, ki je pokrito z mivko in šopki trave, ni niti zdavo streljeti, še manj pa je to koristno za orožje. Zaradi pomanjkanja kapacitet pa je treba raztegniti tekovanje na ves teden.

Občinski prvaki so postali — člani (puška serijske izdelave): Petermel (Sava), člani (standardna puška): Lombart (Tugo), člani (olimpijski match): Zagar (S. Kovačič), mladinci (puška serijske izdelave): Rozman (Iskra), mladinke (puška serijske izdelave): Jenko (Iskra).

B. Malovrh

Ljubljanska conska rokometna liga

Medvode ponovno v SRL

V nedeljo se je pričelo tekovanje v ljubljanski conski rokometni ligi. V tej konkurenči so samo v prvem kolu nastopili tudi igralci Medvod. V sredo (27. avgusta) so bile namreč kvalifikacije za 12. članov slovenske rokometne lige, ki so se ga udeležile tri drugouvrščene ekipe ter Medvode, ki so v pretekli sezoni izpadle iz republiške lige. Letos bi tako morali nastopati v nižjerezadnem tekovanju, vendar so bili na kvalifikacijah najboljši, saj so vse svoje nasprotnike premagali z visokim rezultatom.

Tako bodo tudi v sezoni 1969/70 igrali v republiški ligi. Kvalifikacije so bile potrebne zaradi tega, ker je ekipa Ormoža odstopila od nadaljnega tekovanja.

V preostalih srečanjih LCRL so Duplje premagale solidno ekipo Radovljice. Tekma je bila na igrišču v Krizah, ker igrišče Partizana še ni asfaltirano. Najuspešnejši igralec je bil Marinček (Duplje), ki je dosegel 9 golov.

Rokometni Križ so gostovali v Smartnem, kjer so nepričakovano izgubili proti istoimenskemu moštvu, ki letos prvič nastopa v tej konkurenči. Na igrišču v Kranju pa je bilo v nedeljo sreč-

čanje dveh novincev, ekipe Veteranov iz Kranja in gostujučega Mokerca. Po slabih igri so zmagali domačini z dvema goloma prednosti.

Rezultati 1. kola — Medvode : St. Vid 21:13 (11:4), Grosuplje : Radeče 14:15 (10:7), Šmartno : Križe 15:13 (5:8), Duplje : Radovljica 19:14 (11:7), Hrastnik : Krmelj 10:18 (5:10), Veterani : Moker 22:20 (15:11).

J. Kuhar

Namizni tenis

V Murski Soboti bo danes in v nedeljo I. republiški mladinski in pionirski turnir. Tekovanje bo zanimivo predvsem zato, ker bodo na njem dolöčili slovensko zastopstvo (štiri mladince in pet mladink) za I. zvezni pozivni turnir, ki bo sredi prihodnjega meseca.

Na tekovanju bo nastopil tudi igralec Triglavava Stare, ki je eden izmed kandidatov za nastop na zveznem turnirju.

M. K.

Ilirija pred Triglavom

V Vevčah se je v četrtek končalo ekipno prvenstvo Slovenije v plavanju. Kranjski Triglav, ki je bil zadnja leta nesporo najboljši slovenski plavalni kolektiv, je tokrat izgubil prvenstvo. Glavni vzrok za to pa ni slabša kvaliteta kranjskih plavalcev, pač pa nepravilen postopek prijavljanja oziroma zamenjave tekmovalcev. Kot smo zvedeli od predstavnikov Triglava, je vodja ekipe Sašo Košnik napačno razumeval prepozicije tekovanja. Ker je zbolel Milan Klemenčič, ki bi moral plavati na progi 400 m kravl, je Košnik želel na svojo progo (400 m mešano) prijaviti Milovanoviča, sam pa bi nastopil le v disciplini 400 m kravl. Organizator tekovanja je menil, da s tem Košnik sploh ne bo nastopil, zato mu je razveljavil vse dosežene točke, ki jih

je nabral. Triglav je tako izgubil 1956 točk, Košniku pa so prepovedali startati v preostalih disciplinah, za katere je bil še prijavljen. S tem so kranjski plavalci ob kon-

cu prvenstva zasedli samo drugo mesto, medtem ko je naslov slovenskega ekipnega prvaka pripadel predstavnikom Ilirije (Ljubljana). M. K.

Tenis

Dež ovira igralce

V sredo dopoldne so člani teniškega kluba Triglav uradno priceli s tekovanjem za letošnje prvenstvo Kranja. Zaradi slabega vremena pa imajo požrtvovalni organizatorji precej težav.

M. K.

Nogomet

NK Triglav v novem okolju

Kakor se godi marsikje v nogometu, tako se je zgodilo letos tudi enajsterici predstavnika nogometa v Kranju, da je morala po 35-letnem stalnem članstvu zapustiti tekovanje v najvišjem slovenskem tekmovalnem razredu in se vključiti v nižji razred.

Vsako nazadovanje v športu ima svoje vzroke, subjektivne in objektivne, spremijajo pa ga, naravno, določene negativne posledice, med katerimi so navadno najresnejše malodusje, upad discipline, opuščanje treningov in odhajanje zlasti dobrih igralcev drugam.

Ce je med vzroki neuspehov brezbržnost in nezanimanje mladine za športno panogo, potem je seveda obnova izredno težka, ce pa je težnja po udejstvovanju klub neuspehu ostala neokrnjena, živa in zdrava, potem je vredno lotiti se dela znova. Lotiti se ga je treba s podvojenimi močmi, kajti predvsem je treba temeljito odstraniti vzroke, ki so dovedli do neuspeha, poleg tega pa znova vzpostaviti red.

Ce je neuspeh privpel do spoznanja, da smo nekaj zakrivili, da smo morda problem nogometa v Kranju doslej le preveč omalovaževali in smo to spoznanje voljni tudi praktično uveljaviti in pomeni tedaj neuspeh prelomnico v naših odnosih do tega problema, potem smo nedvomno na pravi poti.

Bistveno in nujno je najti ne le za življenje, temveč tudi za napredok nogometa v Kranju nujno potreben denar, kajti mnogo preipiči dohodki, ob katerih je doslej životaril NK Triglav, so ključni problem in glavni vzrok nazadovanja.

V dokaz, da je to res tako, samo nekaj najbolj značilnih podatkov.

NK Triglav je izredno krepka športna organizacija, tako številčno, do pred nekaj leti pa tudi kvalitetno, nedvomno med najmočnejšimi v Sloveniji. Pred nekaj leti je imela pet enajsteric v raznih tekmovalnih razredih in ima danes še vedno štiri.

Za vzdrževanje in opremljanje tega kadra, za prevoze na tekovanja, za skromno nagrajevanje amaterskih trenerjev itd. je prejemal klub pred leti 40.000 N din, kar brez nabiranja miločine s strani raznih odbornikov ne bi zadostovalo niti za životarjenje. Ce pomislimo, da so se v zadnjih letih na eni strani rapidno in stalno zviševale cene vsem proizvodom (zoge, čevlji, dresi itd.), da se je cena prevoza v tem času domala podvojila, da se na drugi strani dotacija ni zvišala ali ostala vsaj na prvotni višini, temveč se je celo znižala skoraj za celo četrtino (8.000 din) in se šele v zadnjem letu nekoliko zvišala, da znaša zdaj 35.000 N din, potem stoji problem povsem odkrit pred nami. Kako ga bomo rešili, pa je odvisno samo od naše dobre volje, možnosti za ugodno rešitev v Kranju menda ne manjka.

Intenzivno delo odbora, predvsem pa odločna volja igralcev, starih in novih, ki prihajajo z raznih strani z namenom, da bi pomagali, je domala že odstranilo negativne posledice — nerešen pa ostaja le še ključni problem. Brez njegove povoljne rešitve pa bi vse delo utegnilo biti jalovo.

Jutri ob 16.30 bo novosestavljen moštvo NK Triglava nastopilo prvič v novem okolju v prvenstveni tekmi proti NK Zagorju. Napovedati izid tekme vnaprej, bi ne bilo oportuno, saj je nasprotnik povsem neznan, vsekakor pa so rularji trdi in odločni bori, na drugi strani pa znani kot dobrí športniki. Zanimanje za tekmo je precejšnje, saj bo že radiovednost, kako se bo predstavilo novo moštvo, prigalo na stadion marsikoga, prepričani pa smo, da tudi starci prijatelji ne bodo zapustili kluba v težkih časih. V predtekni ob 15. uri igrajo pionirji s tovarši iz Preddvora.

Kdo,

Prevozi za dijake in študente

Krepka polovica dijakov kranjskih srednjih šol se vozi v Šoštanju z avtobusom. Prav tako otroci iz okoliških vasi, kateri obiskujejo v Kranju osnovno šolo. Razen tega se veliko dijakov in študentov med šolskim letom vsak dan vozi v Ljubljano, bodisi na srednje ali visoke šole. Iz

kranjske občine so le redki tisti, ki se med šolanjem presepio v Ljubljano in občasno hodijo domov. Zakaj? Avtobusne zveze med Kranjem in Ljubljano so kolikor toliko ugodne in ne predstavljajo večjih težav, pa tudi zvezne s podeželskimi vasmimi ni več

tako problematična. Zato ostaja avtobus za večino šolarjev, ki niso iz mesta ali kraja, kjer šola je, najbolj ugodno prometno sredstvo. Avtobusna podjetja so že pred leti uvedla posebne dijaške karte, seveda s popustom.

Avtobusno podjetje Creina iz Kranja bo tudi letos poskrbelo za posebene dijaške ali študentovske avtobusne karte za smer proti Ljubljani ali okoliškim vasmim, tja, kamor avtobus vozi. Podjetje bo dalo letos pri dijaških in študentovskih kartah 25 odstotkov popusta, uporabnik karte bo plačal 35 odstotkov vozne cene, ostalih 40 odstotkov pa bo plačala Temeljna izobraževalna skupnost. Meseca dijaška karta za smer proti Ljubljani in nazaj bo veljala 5425 dinarjev. Vsak »vozač« bo moral pri Creini, ki mu bo karto izdala, predložiti potrdilo o šolanju, kot je bilo v navadi že pretekla leta. Uvedli pa so nekaj novega. In teresent bo moral prineseti tudi fotografijo. Za dijake in študente bo veljal potniški kilometar 10 par, za ostale potnike pa 12 par. Proti Ljubljani bosta peljala vsak dan dva posebna avtobusa, namenjena samo študentom in dijakom, v katerem bodo dovoljena tudi stojišča. Iz Kranja bosta odšla ob šesti in sedmi uri, vračala pa se bosta ob dveh oziroma šestih popoldne.

Solarji se bodo lahko vozili tudi z ostalimi rednimi avtobusami, le da se bodo morali ravnati po obstoječih predpisih, ki veljajo v avtobusnem prometu. Avtobusi bodo sprejeli toliko ljudi, kolikor je sedežev.

Cas odhodov teh avtobusov iz Kranja proti Ljubljani:

6.20 (preko Mavčič), 7.25, 7.30, 7.50, 9.55, 10.25, 10.35, 10.40, 11.10, 11.20, 12.25, 12.55, 13.05, 14.05, 14.10, 14.27, 14.40, 16.05, 16.40, 16.55, 18.25, 18.40, 19.20.

Odhodi iz Ljubljane proti Kranju:

7, 7.45, 8.15, 8.30, 8.45, 10.30, 10.45, 11, 11.15, 12.05, 12.15, 12.30, 13.45, 14.30, 14.50, 15.05, 16.45, 17.45, 18.30, 18.50, 19.45, 20.15, 20.30, 20.45, 21, 21.30, 21.45, 22.15 in 23.

J. Košnjek

RAZPISUJE:

- Tridnevni izlet v Padovo — Bologna — Firenze — San Marino — Rimini — Raveno.

- Za kadilce je Tobačna tovarna pripravila prijetno presenečenje.
- Tridnevni izlet v München na »Oktoberfest«
 - Enodnevni izlet na Ankogel (3252 m) Mallnitz

- PRIJAVE:**
- v tur. poslovalnicah:
Skofja Loka
Ljubljana — Subičeva 1
Radovljica
Bled, Bohinj



Naši izseljeni na brniškem letališču — Foto: F. Perdan

»Se bomo prišli«

»Ko sem odšla v tujino, ni bilo takega slovesa. Komaj se še spominjam Gorenca v narodni noši in še s harmoniko povrhu. Nisem pričakovala takega sprejema. Obljubim vam, da bomo še prišli.«

Mladinci so se vrnili iz La Ciotata

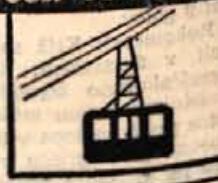
Včeraj se je vrnila iz pobratenega mesta La Ciotat skupina tridesetih kranjskih mladičev in mladinčev, ki so tri tedne preživeli v prijet-

J. K.

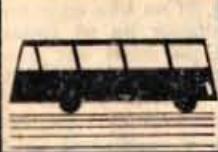
Uspela demonstracija kmetijskih strojev

23. avgusta — Kmetijski institut Slovenije je v sodelovanju z Civilsko-veterinarskim zavodom in kmetijsko zadrugo Sloga danes pripravil uspešen prikaz

vg



TransTurist TransTurist TransTurist TransTurist



- RAZPISUJE:**
- Tridnevni izlet v Padovo — Bologna — Firenze — San Marino — Rimini — Raveno.

- Za kadilce je Tobačna tovarna pripravila prijetno presenečenje.
- Tridnevni izlet v München na »Oktoberfest«
 - Enodnevni izlet na Ankogel (3252 m) Mallnitz